

Franz von

1356

Ο. Κόσμος του Παιδιού

19.7 x 14.5

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ Β' ΤΑΞΗ
ΔΟΥΚΑ - ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Ι. ΣΙΔΕΡΗ ΑΘΗΝΑΙ =

1356

Δ. ΔΟΥΚΑ – Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ Β' ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ Γ. ΣΤΕΡΗ – ΕΚΔΟΣΗ ΤΡΙΤΗ (7)

(Άριθ. αντιτύπων 5.000)

ΕΓΚΡ. ΑΠΟΦ. ΑΡΙΘ. 51231, 51232
ΗΜΕΡΟΜ. 20 Αύγουστου 1934

ΕΚΔΟΤΗΣ Ι. Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ – ΣΤΑΔΙΟΥ 52, ΑΘΗΝΑΙ 1935

Κάθε γνήσιο άντίτυπο φέρει
τις ύπογραφές των συγγραφέων.

ΔΩΣ

Προσευχή.

Δέ λησμονῶ μὲ τὸ σταυρό μου
ποὺ κάνω βράδυ καὶ πρωῒ,
τὴν προσευχή μου στὸ Θεό μου
ποὺ μᾶς χαρίζει τὴ ζωή.

Μεγάλ' ἡ χάρη του, μεγάλη !
Γι' αύτὸ συνήθισα κ' ἐγώ,
πρὶν ἀπὸ κάθε πράξη ἄλλη,
πιστὰ νὰ τὸν δοξολογῶ.

(Α. Μωραΐτης)

Ἡ οἰκογένειά μου.

— **Τ**οιόν ἀγαπᾶς, Τάκη, πιὸ
πολὺ στὸ σπίτι σου; μὲ ρωτοῦν.
— Ξέρω κ' ἐγώ; Τοὺς παίρνω μὲ

τὴ σειρά καὶ ἀγαπῶ τὸν ἔνα πιὸ πολὺ⁴
ἀπὸ τὸν ἄλλο.

Ἐχω τὸν πατέρα μου, ποὺ τρέχει
ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ γιὰ μᾶς.
Συχνὰ ἀκούω τὴ μητέρα μου νὰ λέγη
στὴ γιαγιά:

—Ο Θεός νὰ τοῦ δίνῃ ζωή. Αὐτὸς
φροντίζει γιὰ ὅλους μᾶς. Τί δὰ γίνωμε
χωρίς αὐτόν;

Καὶ ἐγὼ βράδυ καὶ πρωΐ στὴν προ-
σευχή μου παρακαλῶ γιὰ τὴν ύγεια του.

* *

Ἡ μητέρα μου εἶναι ἡ πιὸ καλὴ μη-
τέρα τοῦ κόσμου! Νύκτα καὶ ήμέρα
εἶναι στὸ πόδι. "Ολους μᾶς προφθάνει.
"Ολους μᾶς κοιτάζει μέσα στὰ μάτια.

—Τί ἔχεις; μᾶς ρωτᾶ ὅταν μᾶς ἵδη
λιγάκι μαζεμένους. Γιατί, 'Ανδρέα, δὲν
ἔφαγες; Τί δέλεις, Τάκη;

Προσπαθεῖ ὅλους νὰ μᾶς εὐχαρι-
στήσῃ. Κάθε ήμέρα μᾶς ἔτοιμάζει κάτι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καλό. Πότε τηγανίτες, πότε λουκουμάδες.

* *

"Εχω και τη γιαγιά μου. Πόσο μᾶς
άγαπᾶ! "Όταν μᾶς μαλώνη ή μητέρα,
παίρνει τὸ μέρος μας.

Μόλις τελειώσω τὸ βραδάκι τὸ μάθημά μου, παίρνω τὸ σκαμνάκι μου και
κάθομαι χαμηλά, ἐμπρὸς στὰ πόδια
τῆς γιαγιᾶς, κοντά στὸ μαγκάλι.

΄Η γιαγιά κάθεται στὴν καρέκλα της.
Παίρνει στὰ γόνατά της τὴν ἀδελφούλα
μου και ἀρχίζει τὸ παραμύθι.

Τί ὅμορφα παραμύθια μᾶς λέγει!
Πότε εἶναι ἀστεῖα και γελοῦμε, ὅπως
τὸ καλικαντζαράκι. Πότε εἶναι λυπητέρα, ποὺ μᾶς ἔρχεται νὰ κλαύσωμε.
Καμμιὰ φορά εἶναι και τρομακτικά.
Τότε ή Έλενίτσα χώνεται πιὸ βαδιὰ
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γιαγιᾶς. Μὰ ἐγὼ

ξέρω πώς είναι παραμύθι και δὲν φοβοῦμαι.

*
**

΄Η μεγάλη μου ἀδελφή δά γίνη δασκάλισσα. Είναι ἡ πιὸ καλὴ στὸ σχολεῖο της. Κάθεται δίπλα μου μὲ ἀγάπη καὶ μὲ βοηθεῖ ὅταν δυσκολεύωμαι στὸ διάβασμα ἢ στὸ γράψιμο. Μοῦ φέρει ώραιες ζωγραφιές καὶ βιβλία. Μοῦ δείχνει νὰ κάμνω ὅμορφα παιγνίδια.

΄Ακόμη είναι ἡ μικρή μου ἀδελφούλα, ἡ Έλενίτσα μας. Τόση δά, καὶ μᾶς κυθερνᾶ ὅλους, ἀπὸ τὴ γιαγιά ὥς ἐμένα.

΄Ολοι τὴν ἀποζητοῦμε. Είναι ἔνα σωστὸ ἀγγελούδι.

Δὲν ἔχω δίκαιο λοιπὸν νὰ μὴ μπορῶ νὰ ξεχωρίσω κανένα στὴν ἀγάπη ἀπὸ τὸ σπιτικό μου;

‘Ο Παππούς.

‘Ο παππούς μὲ τὴ μαγκούρα
καὶ μὲ τᾶσπρα τὰ μαλλιά
μπαίνει πάντοτε στὸ σπίτι
φορτωμένος μὲ γλυκά!
Τί δὲ δίνει! Τί δὲ δίνει!
τοῦ παπποῦ ἡ καλωσύνη!

Καραμέλες, σοκολάτες,
παιγνιδάκια στὸ χαρτὶ¹
στὰ ἔγγονάκια του μοιράζει
παίρνοντας ἔνα φιλί!
Τί δὲ δίνει! Τί δὲ δίνει!
τοῦ παπποῦ ἡ καλωσύνη!

Μὰ δταν ἀταξίες κάνουν
κι ὁ παππούλης τους θυμώνει!
τότε ἀντὶ γιὰ καραμέλες
τὴ μαγκούρα του σηκώνει.
Ξύλο μόνο ποὺ δὲ δίνει
τοῦ παπποῦ ἡ καλωσύνη!

(Δ. Δεληπέτρος)

Τὸ πατρικό μου σπίτι.

Τὸ σπίτι μας εἶναι τὸ παλαιότερο σπίτι τοῦ
χωριοῦ. Δὲν ἔχει πολλὰ πατώματα. Εἶναι ίσογειο
μὲ τέσσερα σκαλάκια μόνο.

Εἶναι χωρισμένο σὲ τρία μεγάλα δωμάτια. Κάτω

είναι ή άποθήκη. Δυτικά είναι οι στάθλοι καὶ ὁ όρνιθώνας. Μεσημβρινὰ ὁ λαχανόκηπος, ποὺ φθάνει ώς τὸ ποταμάκι. Ἐκεῖ οἱ νοικοκυρὲς πλύνουν τὰ ροῦχα των κάτω ἀπὸ τὶς λεῦκες.

‘Ο πρόπαππός μου εἶχε πρῶτος κατοικήσει ἐδῶ. Πόσες φορὲς μοῦ εἶχε μιλήσει ὁ πατέρας γι’ αὐτὸν μὲν ἀγάπη !

‘Ο πρόπαππός σου, ἔλεγε, ἔχει κτίσει τοῦτο τὸ σπίτι. Ἐκεῖνος ἐφύτευσε τὴν καστανιὰ στὴν αὔλη, ποὺ μᾶς χαρίζει τὸν ἥσκιο της, τὴ δροσιά της καὶ τοὺς καρπούς της. Ἐκεῖνος ἔκαμε τὸ φράκτη τοῦ κήπου, ποὺ λουλουδίζει τόσο ὅμορφα τὸ Μάη.

‘Ο παπποῦς σου πάλι ἐφύτευσε σχεδὸν ὅλα τὰ δένδρα ποὺ φράζουν όλόκληρο τὸ κτῆμα μας. Αύτὸς ἄνοιξε τὸ παράθυρο στὸ κατώγι, γιατὶ ἦτο πολύ ύγρὸ καὶ σκοτεινό. Ἐβαλε καὶ τὸ κιγκλίδωμα στὴ σκάλα, γιὰ νὰ μὴν πέσω καὶ σκοτωθῶ δταν ἥμουν μικρός.

Μὲ τὴ σειρά μου τώρα, ἐκράτησα καὶ ἐστόλισα τὸ σπίτι μας. Ἐδιόρθωσα τὴ στέγη. Ἐφύτευσα τὴν κληματαριὰ στὴν πρόσοψη καὶ τὶς ροδοδάφνες στὴν αὔλη. Ἐκαμα καὶ τὸ ἄνώγι.

‘Αργότερα, Πέτρο, θὰ καταγίνης καὶ σὺ μὲ τὴ σειρά σου νὰ κρατήσης τὸ πατρογονικό σου. Εἶναι τὸ σπίτι τῶν προγόνων σου. Εἶναι τὸ σπίτι ποὺ ἔβγηκες στὸν κόσμο καὶ ποὺ ἐπερπάτησες

τὰ πρῶτα βήματα. Σὲ ἐφύλαξε ἀπὸ τὴν βροχὴν καὶ
τὸ κρύο. Ξέρεις καὶ τὴν τελευταία γωνία του
ἀπὸ τὸ ὑπόγειο ὥστε τὸ ἄνώγι. "Οταν μεγαλώσης,
δὲν πρέπει νὰ τὸ ξεχάσης ποτέ!"

Τὸ πατρικὸ σπίτι.

Πέρα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ,
π' ὁ μύλος μας γοργὰ γυρνᾶ
κι ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ
μέσ' ἀπ' τὰ δένδρα δὲν περνᾶ,
ἔκει ναι καὶ τὸ φτωχικὸ
τὸ σπίτι μου τὸ πατρικό.

'Εκεῖ πρωτάνοιξα στὸ φῶς
τὰ μάτια μου καὶ τὴν καρδιά,
κ' εἶμαι σὰν νά μαι ἀδελφὸς
μὲ τὰλλα τοῦ χωριοῦ παιδιά.
Παιγνίδια, γέλια ἀπ' τὴν αὔγη
κοντά στὴ δροσερὴ πηγή.

Δὲν θέλω ἐγὼ φαντακτερὰ
παλάτια ποὺ λαμποκοποῦν,
μηδὲ τὴν ψεύτικη χαρὰ
ποὺ μὲ τὰ πλούτη της σκορποῦν.
'Εγὼ ποθῷ τὸ φτωχικὸ
τὸ σπίτι μου τὸ πατρικό.

(Ι. Πολέμης)

Πρῶτα τὸ μάθημα καὶ ἔπειτα τὸ παιγνίδι.

— Πρέπει νὰ διαβάσης πάλι τὴν τελευταία σελίδα, εἶπεν ἡ μητέρα στὸν Τάσο.

Καὶ ὁ μικρὸς ἄρχισε μὲ προσοχὴ καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ νὰ διαβάζῃ τὸ μάθημά του.

— Ἐλα, Τάσο, εἶπεν ἡ Ἐλένη, ἡ μικρή του ἀδελφούλα, νὰ ἴδοῦμε τὶς ζωγραφιές ποὺ ἔχει τὸ βιβλίσ μου.

— Ὁχι τώρα. Νὰ μάθω τὸ μάθημά μου καὶ ἔπειτα
Ἐξω στὸ δρόμο ὁ Ἀντώνης, ὁ Κώστας καὶ
ἄλλα γειτονόπουλα παίζουν τὰ σκλαβάκια.

— Ἐλα, Τάσο, τοῦ φωνάζουν, δὲν ξέρεις τί
ώραῖα ποὺ εἶναι!

— Σὲ λίγο θὰ ἔλθω. Πρέπει πρῶτα νὰ τελειώσω
τὴ δουλειά μου.

Τώρα πιὰ ἔμαθε καλὰ τὸ μάθημά του καὶ
ἐκλεισε τὸ βιβλίο. Εἶναι εύχαριστημένος! Θὰ
τρέξῃ στὸ παιγνίδι ήσυχος.

Τὸ Σαββατόβραδο.

Εἶναι πεντέμιση ἡ ὥρα. Ὁ Κώστας, ἡ Ἐλένη
καὶ ὁ Μῆτσος ἔξεκίνησαν νὰ πάνε νὰ πάρουν τὸν
πατέρα των. Ἐργάζεται στὸ ἐργοστάσιο ὑφαν-
τουργίας, στὴν ἰδὸ Θεσσαλονίκης. Ἀπόψε εἶναι
Σάββατο. Ὁπως κάθε Σάββατο, καὶ ἀπόψε θὰ

πάρουν τὸν πατέρα γιὰ νὰ γυρίσουν μαζὶ στὸ σπίτι.

Ἐξεκίνησαν καὶ οἱ τρεῖς των. Στὴ μέση ἔχουν τὴ μικρὴ ἀδελφούλα των καὶ τὴν κρατοῦν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸ ἑνα χέρι καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Πηγαίνουν πεζοδρόμιο-πεζοδρόμιο, γιατὶ ὁ δρόμος ἔχει μεγάλη κίνηση. Περνοῦν πολλὰ αὐτοκίνητα καὶ ἀμάξια.

Τώρα πρέπει νὰ ἀλλάξουν πεζοδρόμιο. Τὸ ἐργοστάσιο εἶναι κτισμένο στὴν ἀπέναντι πλευρὰ τοῦ δρόμου.

Κοιτάζουν δεξιά, δὲν ἔρχεται τίποτε. Κοιτάζουν ἀριστερά, ἔρχεται ἑνα αὐτοκίνητο, μὰ εἶναι πολὺ μακριὰ ἀκόμη.

‘Αρπάζει ὁ Κώστας, σὰν πιὸ μεγάλος, τὴν ἀδελφή του στὴν ἀγκαλιὰ καὶ φρστ! περνᾶ ἀπέναντι. ‘Απὸ κοντά του τρέχει καὶ ὁ Μῆτσος.

Νά το! τὸ ἐργοστάσιο μὲ τὶς ύψηλές, τὶς μαυρισμένες καμινάδες.

Φθάνουν ἐμπρὸς στὴ μεγάλη θύρα καὶ στέκονται λίγο παράμερα, κοντὰ στὰ σιδερένια κιγκλιδώματα. Προσέχουν πότε θὰ ἀνοίξῃ.

Μόλις ἐσήμανε ἔξι ἡ ὥρα, ἀκούσθηκε ἑνα σφύριγμα δυνατό: «Τούου τούου ου!..»

Ἡ ‘Ελενίτσα ἐπήδησε ἀπὸ τὴ χαρά της. Ξέρει πῶς τώρα βγαίνει ὁ πατέρας της.

Καὶ νά!· Ἀνοίγει ἡ μεγάλη θύρα καὶ βγαίνουν

άπὸ μέσα ἄνδρες καὶ γυναικες. Εἶναι πολλοί. Νομίζεις πώς βγαίνουν μαθητὲς ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Μόνο ποὺ ἐδῶ δὲν βγαίνουν μικρὰ παιδιὰ παρὰ μεγάλοι. Πόσο φαίνονται κουρασμένοι! Μὰ μὲ δῆλη των τὴν κούραση ἀστειεύονται μεταξύ των καὶ γελοῦν. Εἶναι βέβαια εὐχαριστημένοι, γιατὶ σὲ λίγο θὰ ξεκουρασθοῦν.

Προχωροῦν παρέες-παρέες. "Άλλοι βαδίζουν σιγά-σιγά, ἄλλοι στέκονται λιγάκι, μιλοῦν καὶ καπνίζουν. Καληγυκτίζονται ἐπειτα καὶ φεύγουν. "Όλοι κρατοῦν ἀπὸ ἑνα δεματάκι στὸ χέρι. 'Εκεῖ μέσα βάζουν τὸ φαγητό των τὸ μεσημεριανό.

* * *

"Η Ἐλενίτσα κοιτάζει ἀνυπόμονα στὴν ἔξοδο.

Γιατί νὰ ἀργῇ ὁ πατέρας;

Μά, νά τος, ἐφάνηκε...

"Η Ἐλενίτσα τὸν εἶδε πρώτη καὶ ἔτρεξε...

— Πατέρα! καὶ κρεμιέται ἐπάνω του. Τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ. 'Ο Κώστας τοῦ παίρνει τὸ δεματάκι ἀπὸ τὸ χέρι. 'Ο Μήτσος κρατώντας στὴν ἀγκαλιά του τὴν μικρὴ τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ χέρι.

"Ετσι δῆλοι μαζὶ προχωροῦν. 'Επέρασαν πρῶτα ἀπὸ τὴν ἀγορά. 'Εψώνισαν γιὰ τὴν ἄλλην ἡμέρα καὶ ἔπειτα στὸ σπίτι. 'Η μητέρα περιμένει στὴ θύρα καὶ τοὺς δέχεται μὲ χαρά.

— Καλῶς τους! καὶ ἐτρεξε νὰ φέρη τοῦ πατέρα νὰ πλυθῆ.

Σὲ λίγο ἐκάθισαν ὅλοι στὸ τραπέζι.

Καὶ ἡ Ἐλενίτσα κελαδεῖ. Μιλεῖ γιὰ τὰ παιγνίδια της καὶ φεύγει ὅλη ἡ κούραση τοῦ πατέρα.

Ἡ Κυριακή.

Μόλις ἔλαμπαν τὰ κάλλη τῆς αύγῆς τερπνά,

τὰ παιδάκια ἡ μητέρα τρέχει καὶ ξυπνᾶ.

— "Ε, παιδιά, καιρός, ξυπνᾶτε, εἶναι Κυριακή,
ἡ καμπάνα μᾶς φωνάζει, τὴν ἀκοῦτε κεῖ;

— Τώρα ἀμέσως, μητερίτσα, λέγουν μὲ χαρὰ
καὶ πηδοῦν ἀπ' τὸ κρεββάτι ὅλα ζωηρά.

Ἡ μητέρα μὲ δροσᾶτο τάπλυνε νερό,
τὰ μαλλάκια των μὲ κτένι χώρισε ἀργυρό.

Τ' ἄλλαξε σιδερωμένα ροῦχα γιορτερά,
κ' ἔλαμπαν σὰν ἀγγελούδια κ' ἥσαν μιὰ χαρά.

Τώρα νά, στὸ πεζοδρόμι τὰ παιδιά, κι αὐτὴ
τὸ μικρό της ἀπ' τὸ χέρι τρυφερὰ κρατεῖ.

Φρόνιμα στὴν ἐκκλησία στέκουν τὰ παιδιά
καὶ τὴ λειτουργία ἀκοῦνε μ' ἀνοικτὴ καρδιά.

Φῶς καὶ μέσα, φῶς κι ἀπέξω. Πάλι νά, μαζί
στὸ σπιτάκι ἡ συνοδεία ἔρχεται πεζή.

Σ' ὅλη χύθηκε τὴ στράτα μόσκος θαυμαστὸς
καὶ ἀόρατος μαζί των ἔρχεται ὁ Χριστός.

(Ἡλ. Τανταλίδης)

Τὰ μυρμήγκια.

—Μητέρα, Ροδούλα! φωνάζει ὁ Πέτρος. Ἐλάτε νὰ ἴδητε μυρμήγκια στὴ ρίζα τῆς ροδακινιᾶς μας. Ἐλάτε νὰ ἴδητε πῶς ἀνακατεύονται!

—Δουλεύουν, εἶπεν ἡ Ροδούλα.

—Γεμίζουν τὶς ἀποθῆκες των, γιὰ νὰ ἔχουν τὸ χειμώνα, ἐσυμπλήρωσε ἡ μητέρα.

—Ποῦ εἶναι οἱ ἀποθῆκες; ρωτᾷ ὁ Πέτρος.

—Βλέπετε, λέγει ἡ μητέρα, τοῦτο τὸ μικρὸ σωρὸ ἀπὸ ψιλὸ χῶμα; Εἴναι ἡ εἰσοδος τοῦ σπιτιοῦ των, τῆς μυρμηγκοφωλιᾶς. Βρίσκονται μυρμήγκια παντοῦ, σὲ δλο τὸ περιβόλι, καὶ στὴν αὔλῃ. Πηγαινοέρχονται δεξιὰ καὶ ἀριστερά! Ἀνεβαίνουν στὰ δένδρα. Γυρίζουν στὰ χόρτα, στὰ βρύα, στὸν ἀχυρώνα. Δὲν ἡσυχάζουν ποτέ. Φέρουν στὸ σπίτι των ὅ,τι βροῦν κατάλληλο γιὰ τροφή.

‘Η Ροδούλα καὶ ὁ Πέτρος διασκεδάζουν ποὺ βλέπουν τὰ μυρμήγκια νὰ πηγαινοέρχωνται ἔτσι βιαστικά. Νά! γιὰ ἴδες ἐδῶ. Τοῦτο εύρηκε ἔνα σπειρὶ κριθάρι. Τὸ σπρώχνει, τὸ σέρνει. Μὰ τοῦ ἔρχεται δύσκολο. Νά! πέφτει μέσα σὲ ἔνα λακκάκι. Μὰ τὸ σπειρὶ τὸ κριθάρι τὸ κρατεῖ ἀκόμη! Τώρα ἔρχεται καὶ ἔνα ἄλλο νὰ τὸ βοηθήσῃ.

—Βέβαια, εἶπεν ἡ μητέρα. Οἱ δύο μαζὶ τώρα θὰ τραβήξουν τὸ σπειρὶ ὡς τὴ φωλιά των. Ὁ ἔνας βοηθεῖ μὲ εύχαριστηση τὸν ἄλλο. Ἔτσι τὸ δύσκολο στὸν ἔνα γίνεται εύκολο στοὺς δύο.

Τὰ τρία μυρμήγκια.

Μικρὸ μυρμήγκι, τόσο δὰ μικρούτσικο,
ρεβίθι μεγαλούτσικο
νὰ σύρη δὲν μποροῦσε μὲ τὸ στόμα του,
μὲ πόδια καὶ μὲ σῶμα του.

Δὲν μποροῦσε. Μὰ δὲν ἀπελπίσθηκε.

Σὲ πέτρα συλλογίσθηκε
ψηλὴ ν' ἀνέβῃ κ' ἔτσι τὰ ματάκια του
δυὸ βλέπουν ἀδελφάκια του.

Τρεχάτο κατεβαίνει σὰν πετούμενο,
κι αὐτὰ τοὺς λέει χαρούμενο :
— Ἐλάτε ! χέρι χέρι νὰ μοῦ δώσετε,
κάτι βαρὺ μαζί μου νὰ σηκώσετε ...

Κ' οἱ τρεῖς τους τώρα πάνε στὴ φωλίτσα τους
τὸ σπόρο, καὶ ἡ καρδίτσα τους
παντοτεινὰ νὰ ζοῦν μ' ἀγάπη ὥρκίσθηκε.
Καὶ πιὰ ποτὲ κανείς τους δὲν χωρίσθηκε.

(Γ. Περγιαλίτης)

Οἱ δέκα μικροὶ ἐργάτες.

‘Ο Γιωργος καὶ ή Βασιλικὴ κάθονται στὸ τρα-
πέζι τὸ μεσημέρι.

‘Η μητέρα, πρὶν βάλη τὴ σούπα στὸ πιάτο
τοὺς εἶπε :

— Ξέρω ἔνα κοριτσάκι ποὺ ἔχει δέκα ύπηρέ-
τες γιὰ νὰ τοῦ κάμνουν τὶς δωυλειές του.

Δ. Διούκα κλπ. «Ο κόσμος τοῦ παιδιοῦ», "Εκδ. Γ" (7)

2

— Δέκα ύπηρέτες ; ρωτοῦν τὰ παιδιά. Τί εύτυχισμένο ποὺ θὰ είναι !

— Βέβαια καὶ είναι εύτυχισμένο. Γιατὶ οἱ ύπηρέτες είναι καλοὶ καὶ τοῦ κάμνουν δ, τι καὶ ἀνζητήσῃ. Ἀπὸ τὸ πραῖ ὡς τὸ βράδυ δουλεύουν !

— Τὸ κοριτσάκι, μητέρα, ἀγαπᾶ τούλαχιστο τοὺς ύπηρέτες ; Τοὺς περιποιεῖται ;

— "Οχι καὶ πολύ, εἴπεν ἡ μητέρα. Αύτοὶ οἱ ἐργάτες δουλεύουν πολύ. Πιάνουν χίλια δυὸ πράγματα. Γι' αὐτὸ πολλὲς φορὲς δὲν μποροῦν νὰ είναι καθαροί. Βλέπει κανεὶς τὸ κεφάλι των συχνὰ μαῦρο ἀπὸ τὴ σκόνη. Καὶ στὸ τραπέζι προσφέρουν στὴ μικρή, ἔτσι λερωμένοι, τὴν πετσέτα της, τὸ ψωμί της, καὶ μάλιστα τῆς τὸ βάζουν στὸ στόμα !

— Πφ ! ἔκαμαν τὰ δύο παιδιά.

— Καμμιὰ φορά, εἴπεν ἡ μητέρα, ἔνας ἄπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς ἐργάτες είναι πασαλειμμένος ἀπὸ μελάνι...

‘Η Βασιλικὴ ἀρχίζει νὰ κοκκινίζη. Μὲ λοξὲς ματιὲς βλέπει τὸ δάκτυλό της, ποὺ είναι ἐλεεινὸ ἀπὸ μελάνι. Σηκώνεται γρήγορα καὶ πηγαίνει στὸ νιπτήρα.

— Ἐκατάλαβα μαμά, φωνάζει καὶ ὁ Γιωργος. ‘Η Βασιλικὴ είναι τὸ κοριτσάκι καὶ οἱ ύπηρέτες είναι τὰ δέκα της δάκτυλα. Ἐγώ, μητέρα, ἔπλυνα τὰ χέρια μου πρὶν καθίσω στὸ τραπέζι.

“Η Βασιλική έγύρισε. ”Εδειξε τὰ χέρια της καθαρά στὴ μητέρα της καὶ εἶπε:

— Δὲν θὰ τὸ ξανακάμω πιὰ ποτέ!

Καὶ ἐκάθισε πάλι στὸ τραπέζι.

“Οποιος δὲν ἀκούει...

Μιὰ φορὰ ἦσαν τρία μικρὰ γατάκια, μαῦρα σὰν τὸ κάρβουνο, μὲ τριανταφυλλένιες μυτίτσες καὶ ὅμορφα πράσινα ματάκια.

“Ησαν καὶ τὰ τρία ζωηρὰ καὶ παιγνιδιάρικα. Πόσο ύπερηφανη ἦτο ἡ Ψψίκα, ἡ μανούλα των! Άλλὰ καὶ πόσο φόβο εἶχε!

“Όλο συμβουλεὺς τοὺς ἔδινε. Μὰ ἐκεῖνα ἦσαν θεότρελλα.

“Ἐνα χειμωνιάτικο βράδυ, ἀντὶ νὰ μείνουν κοντὰ στὴ μητέρα των, ἐσυμφώνησαν νὰ βγοῦν ἔξω κρυφά της. Ἐνώ λοιπὸν ἐκείνη ἐκοιμᾶτο ἐπάνω σὲ μία καρέκλα, κοντὰ στὴ θερμάστρα, ξετρυπώ-

νουν σιγά-σιγά άπὸ κάτω άπὸ τὸ τραπέζι καὶ
βγαίνουν ἔξω.

“Ητο σκοτεινά, καὶ εἶχαν χαρά. Αύτὴ ἡ μη-
τέρα των, ἀλήθεια, τί φοβιτσιάρα ποὺ εἶναι!
“Ολο μέσα θέλει νὰ τὰ κρατῇ!

Μὰ σιγά-σιγά ἀρχίζει νὰ σκοτεινιάζῃ περισ-
σότερο καὶ σὲ λίγο ἀρχίζει νὰ πέφτη πυκνὸ χιόνι.

“Ολα ἔγιναν ἀσπρα. Τὰ τρία μαῦρα γατάκια
ἔγιναν καὶ αὐτὰ τρία κάτασπρα γατάκια.

Στὴν ἀρχὴ ἐδιασκέδαζαν, μὰ ὕστερα ἀρχισαν
νὰ παγώνουν. Τρομαγμένα ἐγύρισαν στὸ σπίτι.

“Ολα ἦσαν κλειστά. ”Αρχισαν νὰ μιαουρίζουν
ἀπελπισμένα!..

Μόλις ἡ Ψιψίκα ἀκουσε τὰ μιαουρίσματα κα-
τεβαίνει ἀπὸ τὴν καρέκλα καὶ τρέχει στὴ θύρα.

Κοιτάζει ἀπὸ τὴ χαραμάδα καὶ βλέπει τρία
ἀσπρα γατάκια.

— Δὲν εἶναι τὰ δικά μου, εἶπε, καὶ ἥσυχη ἐγύ-
ρισε νὰ κοιμηθῇ.

“Ολη τὴ νύκτα τὰ τρία γατάκια ἔμειναν στὸ
χιόνι παγωμένα καὶ ἐλεεινά...”

Τὸ πρωΐ, δταν ἄνοιξεν ἡ θύρα, τὰ ἐπῆρε ἡ
μητέρα των, τὰ ἐσκούπισε, τὰ ἔζεστανε, καὶ
τοὺς ἔλεγε:

— Ἐπεράσατε καλὰ ἀπόψε;

Τό βράδυ.

Πρὸν νὰ πλαγιάσω κάθε βράδυ
κοιτάζω ἀπ' τὸ παράθυρο ψηλά,
καὶ πάντα μέσα στὸ σκοτάδι
ἐν' ἀστεράκι μοῦ χαμογελᾶ.

— Σὰν τί, μικρούλι μου ἀστεράκι,
σὰν τί νὰ θέλης τάχα νὰ μοῦ πῆς,
καὶ γλυκοτρέμεις καὶ κοιτᾶς με
κάθε βραδιά, χωρὶς νὰ κουρασθῆς :

Καὶ τάστεράκι μὲ ρωτάει :
— Δὲν ἔχεις κάμει τίποτε κακό ;
Εἶν' ἡ καρδούλα σου καθάρια ;
Φρόνιμο εἶσαι ώς πρέπει καὶ φαιδρό ;

— “Ω ! ναί, λαμπρόφωτο ἀστεράκι !
Εἴμ' ἥσυχο, καλὸ παιδάκι ἐγώ.
Λάμπε μου πάντα νὰ σὲ βλέπω
καὶ χαμογέλα μου ἀπ' τὸν ούρανό .

(Μετάφρασις Μυρτιώτισσας)

Οι βόλοι.

‘Ο Γιάννης καὶ ὁ Κωστάκης ὁ συμμαθητής του
ἀγόρασαν βόλους. Καθένας ἐπῆρε 10 βόλους
ἀπὸ 50 λεπτὰ τὸν ἔνα.

Εἶναι ώραίες μπάλες μὲ πολλὰ χρώματα. Εἶναι
τόσο ὅμορφες, ποὺ λυπάται κανεὶς νὰ τὶς κυ-
λήσῃ στὸ χῶμα.

Παίζομε; είπεν ό Γιάννης.

—Παίζομε! άπαντα ό Κωστάκης.

“Ομως δὲν ξέρουν άκόμη νὰ παίζουν όπως ό Στρατής. Έκείνος ξέρει τόσο καλά νὰ σημαδεύῃ καὶ νὰ διευθύνῃ μὲ τὸ δάκτυλό του τὸ βόλο! Αύτοὶ κάμνουν ἔνα λακκάκι στὴ γῆ. Μετροῦν τέσσερα βήματα ἀπὸ αὐτὸ καὶ ρίχνουν σιγά - σιγά ἔνα βόλο. Ἐπρεπε, ἄν τὸν ἔρριχναν καλά, νὰ πάη ό βόλος νὰ πέσῃ στὸ λακκάκι. Ἐρριξεν ό Γιάννης, ἀλλὰ δὲν ἐπῆγε.

—Δὲν τὰ ἐκατάφερα, εἶπε. “Ελα σύ, Κωστάκη.

‘Ο Κωστάκης στέκει τώρα στὴν ἵδια θέση ποὺ ἔστεκεν ό Γιάννης. Σημαδεύει καλά - καλά καὶ ὕστερα σπρώχνει τὸ βόλο νὰ κυλήσῃ σιγά. ‘Ο βόλος, μόλις ἔφθασε στὰ χείλη τοῦ λάκκου, ἔσταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ νά τος μέσα! ‘Ο Κωστάκης φωνάζει μὲ χαρά :

—Ἐκέρδισα! . . . ἐκέρδισα! . . . Δός μου καὶ τὸ δικό σου βόλο.

Παίρνει καὶ βάζει στὴν τσέπη του τὴν ὅμορφη μπάλα τοῦ Γιάννη.

“Υστερα ἀπὸ λίγο κερδίζει καὶ ἄλλη ό Κωστάκης καὶ ἄλλη . . . καὶ ἄλλη. Ἐκέρδισεν ὅλους τοὺς βόλους τοῦ φίλου του.

‘Ο Γιάννης δὲν εἶπε τίποτε. Ἐλυπήθηκε όμως ποὺ ἔχασε τὶς ὅμορφές του μπάλες.

Μὰ ό Κωστάκης τὸν προφθάνει.

—Γιάννη! Έπεξαμε γιά νά γελάσωμε. "Έλα, πάρε πίσω τίς μπάλες! Θέλεις τώρα νά παιξωμε πάλι;

'Η μητέρα ἄρρωστη.

Σήκω, μοῦ λέγει πρωΐ - πρωΐ ό πατέρας· ή μητέρα εἶναι ἄρρωστη!

"Έχετε áκούσει πιὸ λυπητερὸ ἀπὸ τοῦτο τὸ λόγο; "Όλοι ἐσηκωθήκαμεν ἀμέσως. Καὶ ὅλοι σιωπῆλοὶ πηγαίνομε καὶ ἐρχόμαστε μέσα στὸ σπίτι. Μὰ τίποτε δὲν κατορθώνομε.

"Ο πατέρας μας ἔμεινε ἀπὸ τὴ δουλειά. Έγὼ δὲν ἐπῆγα στὸ σχολεῖο. "Ομως τὸ σπίτι μας εἶναι ἄνω - κάτω.

"Όλοι στὸ νοῦ μας ἔχομε τὴ μητέρα. Κάθε ἀναστεναγμός της μᾶς φέρει δάκρυα στὰ μάτια. Πλάγι της κάθεται ἡ Λιλίκα, ἡ μικρή μου ἀδελφούλα.

— Πότε θὰ γίνης καλά, μαμά, νά σηκωθῆς; ρωτᾷ. Καὶ πάλι κάθεται ἡσυχη καὶ λυπημένη. Μᾶς κοιτάζει ὅλους μέσα στὰ μάτια, σὰν νά γυρεύῃ νά μᾶς βοηθήσῃ.

"Οταν ἔγω ἔβαλα ἐπάνω στὸ τραπέζι τὸ ποτήρι μὲ τὸ γιατρικό, ἐρώτησε:

— Τί εἶναι αὐτό, μητέρα;

— "Ενα πικρό, πολὺ πικρὸ φάρμακο, παιδί

μου. Θὰ τὸ πιῶ ὅμως, γιὰ νὰ γίνω γρήγορα καλά,
νὰ σηκωθῶ.

‘Η Λιλίκα μας στενοχωρεῖται λιγάκι καὶ λέγει:

— Μητέρα, ἀφοῦ εἶναι τόσο πικρό, νὰ τὸ πιῶ
έγῳ γιὰ σένα;

“Ολοι ἐγελάσαμε. Ἡ μητέρα ἐδάκρυσε καὶ τὴν ἐφίλησε, γιατὶ ἔνοιωσε πόσο τὴν ἀγαποῦσε ἡ Λιλίκα.

“Ολη ἡ ἡμέρα μας ἐπέρασε θλιβερή. Πότε νὰ γίνη καλὰ ἡ ἄρρωστη μητέρα μας, νὰ φέξῃ πάλι τὸ σπιτικό μας!

Πῶς νὰ πειράξω τὴ μητέρα;

Πῶς νὰ πειράξω τὴ μητέρα,
νὰ κάμω νὰ μοῦ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα κι ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

Αύτὴ μὲ τρέφει καὶ μὲ ντύνει
ὅλο τὸ χρόνο ποὺ γυρνᾶ,
καὶ δίπλα στὴ μικρή μου κλίνη,
σὰν ἄρρωστήσω, ξαγρυπνᾶ.

Αύτή, σὰν πέσω καὶ κτυπήσω,
φιλεῖ νὰ γιάνη τὴν πληγή,
αύτή, τί πρέπει ἐγὼ ν' ἀφήσω
καὶ τί νὰ κάμω, μ' ὁδηγεῖ.

Πῶς τὸ λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω νὰ μοῦ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα κι ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

(Γ. Βιζυηνὸς)

‘Ο δυνατός ποτέ δέν κτυπά τὸν ἀδύνατο.

‘Ο Ἡλίας καὶ μερικοὶ συμμαθητές του ἐγύριζαν ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Καθὼς ἐπροχωροῦσαν στὸ δρόμο τῶν βλέπουν δύο παιδιὰ νὰ μαλώνουν. Τὸ ἔνα ἦτο ὡς ὅκτω χρονῶν, τὸ ἄλλο ἐπάνω ἀπὸ δέκα.

Τὸ μικρότερο ἐκτυποῦσε μὲ πεῖσμα καὶ μανία τὸ μεγαλύτερο, ποὺ ἦτο καὶ πιὸ δυνατό.

Τὸ μεγαλύτερο παιδί ἔκαμνε μονάχα μερικὲς κινήσεις γιὰ νὰ προφυλάγεται ἀπὸ τὰ κτυπήματα. Καθόλου δὲν ἐπιχειροῦσε νὰ κτυπήσῃ τὸ μικρότερο.

‘Ο Ἡλίας ἔχασε τὴν ύπομονή του καὶ ἐπλησίασε.

— Εἶναι ἀδελφός σου; Ἐρώτησε τὸ μεγάλο παιδί.

— “Οχι, ἀπάντησε.

— Εἶναι φίλος σου;

— Οὔτε φίλος μου. Εἴμαστε γειτονόπουλα.

— Εἶναι βλέπω πολὺ κακός, εἶπεν ὁ Ἡλίας. Γιατί δὲν τοῦ δίγεις μερικὲς νὰ διοθωθῇ;

— Δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάμω σύτο. Ἔγὼ εἰμαι ὁ πιὸ δυνατός, ἀπάντησε τὸ μεγάλο παιδί.

‘Ο Ἡλίας ἄφησε τὰ παιδιά, ἐπλησίασε τοὺς φίλους του καὶ εἶπε:

— Αὐτὸ τὸ παιδί ἔχει γενναία καρδιά.

Φθινόπωρο.

‘Ο Βοριας στήν έξοχή
πόσο ἄγρια σφυρίζει!
Κρύα καὶ ψιλὴ βροχὴ
τὰ παράθυρα ραντίζει.

Ποῦναι τὰ φαιδρὰ πουλιά,
ποὺ λαλοῦσαν στὰ κλαράκια;
Ποῦναι τάνθη στὴ μηλιά,
στοὺς ἀγροὺς τὰ λουλουδάκια;

Τὰ πουλιὰ τὰ πτερωτὰ
ἐπετάξαν σ’ ἄλλῃ χώρᾳ,
πῶχει λούλουδ’ ἀνοικτὰ
κ’ ἔχει καλοκαίρι τώρα.

Τὰ λουλούδια τ’ ἀνθηρὰ
κλεῖσαν τὰ γλυκά των μάτια,
καὶ κοιμοῦνται στὴ σειρὰ
στ’ ἄσκεπα τῆς γῆς κρεββάτια.

(Γ. Βιζυηνὸς)

Η βροχή.

‘Ο Κωστάκης σήμερα ἐσηκώθηκε πολὺ πρωΐ
καὶ ἔτρεξε στὸ παράθυρο.

— Πώ-πώ μπόρα!.. εἶπε καὶ ἐστάθηκε κοιτάζοντας. “Ολη τὴ νύκτα ἔθρεχε καὶ εἶχε κατεβάσει ποτάμια.

Τὸ σπίτι τῶν εἶναι σὲ ύψωμα καὶ μπροστὰ περνᾶ ποτάμι τὸ νερό.

Τίπ - τίπ, οἱ σταγόνες στὰ τζάμια.

Φρσσ - φρσσ, σφυρίζει ὁ ἄέρας.

Τὰ φύλλα τοῦ ἀπέναντι δένδρου ἔπεσαν ὅλα στὴ γῆ. Ἀπὸ τὰ κεραμίδια στάζουν χονδρὲς στα-

γόνες. Οἱ διαβάτες ὄλιγοι, πολὺ ὄλιγοι, καὶ περνοῦν βιαστικοί.

Νά καὶ ὁ κύρ 'Αντώνης ὁ κτίστης.

Μὰ τί κακό!

Καθὼς κάμνει νὰ στρίψῃ τὴ γωνία, τοῦ γυρίζει ὁ ἄέρας τὴν

όμβρέλα ἀνάποδα.

Τί νὰ κάμη;

Ἐχώθηκε κάτω ἀπὸ τὸν ἀντικρινὸ ἐξώστη καὶ περιμένει.

Νά καὶ ἡ κυρὰ 'Ανέζα. Ἐχει ρίξει ἐπάνω στὸ κεφάλι της ἓνα σακκί καὶ ἔχει ἀνασηκωμένο τὸ φόρεμά της.

Σωστὸς μασκαρᾶς!

Ἐθγαλε μιὰ μεγάλη σκάφη καὶ τὴν ἐτοποθέτησε κάτω ἀπὸ τὴν ύδρορρόγη γιὰ νὰ μαζεύσῃ νερό.

— Οὕφ! ἔκαμε ὁ Κωστάκης, δὲν μοῦ ἀρέσει ἡ βροχή. Μᾶς κλείει μέσα καὶ δὲν μποροῦμε νὰ

θγούμε εξω. Παλιόκαιρος! Νά καὶ ἄλλος μου-
σκεμένος, καὶ ἄλλος καὶ ἄλλος, καὶ ἄλλος!

Νά ὁ κὺρ - Δημήτρης ὁ περιβολάρης. Βιαστι-
κὸς καὶ χαρούμενος πηγαίνει στὸ περιβόλι του
σφυρίζοντας.

— Τόσο τοῦ ἀρέσει τοῦ κύρ - Δημήτρη ἡ βροχή
εἶπεν ὁ Κωστάκης.

— Βέβαια, ἀπάντησεν ἡ μητέρα ποὺ τὸν
ἄκουσε. Ἐρχεται στὴν κατάλληλη στιγμή. Θὰ πο-
τίση τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ λουλούδια καὶ θὰ κάμη
τὸ χῶμα κατάλληλο γιὰ φύτευμα.

Λίγο - λίγο ὅμως τώρα ἡ βροχὴ ἀρχισε νὰ στα-
ματᾶ.

“Ολοι ἔξεχύθηκαν στὸ δρόμο βιαστικοί, γιὰ
νὰ προφθάσουν στὶς δουλειές των. Νά καὶ με-
ρικὰ παιδιὰ ἔξεκίνησαν γιὰ τὸ σχολεῖο.

— Τί περιμένω! εἶπεν ὁ Κωστάκης. Ἐπῆρε
γρήγορα τὴ σάκκα του καὶ τὸν κοῦκο του καὶ
τρέχει στὸ σχολεῖο.

Παράκληση γιὰ βροχή.

Θεέ μου, στείλε μιὰ βροχίτσα,
μιὰ βροχή, μιὰ σιγανή,
γιὰ ν' ἀνθίσουν τὰ λιβάδια,
νὰ φυτρώσουν τὰ σιτάρια,
νὰ μεστώσουν τάμπελάκια,
νὰ καρπίσουν σταφυλάκια.

Μπόρες μπόρες τὰ νερά
 στὰ χωράφια τὰ ξερά,
 κάθε στάχυ ἔνα ταγάρι,
 κάθε κλῆμα ἔνα πιθάρι,
 καὶ στοὺς κάμπους μας χαρές,
 οἱ βραγιές μας νοτερές,
 τὰ κρασιά μας σὰ νερό,
 τὰ γεννήματα σωρό,
 γιὰ νὰ χαιρουντοι οἱ φτωχοί,
 βάνοντάς τα στὸ σακκί,
 νὰ βογκάη ὁ μυλωνᾶς,
 καὶ νὰ σκάη ὁ ἀλευρᾶς.

(Δημοτικὸ)

‘Ο κῆπος τοῦ σχολείου.

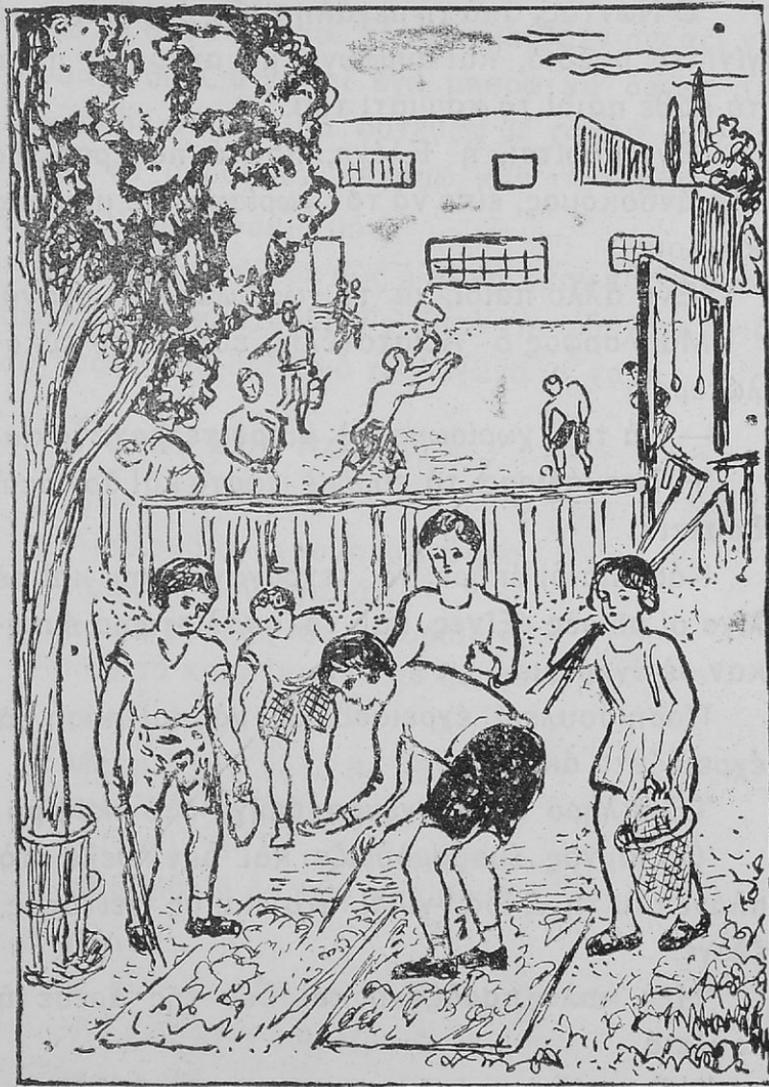
“Υστερα ἀπὸ τὴν βροχὴν τὸ χῶμα ἐμαλάκωσε
 καὶ ἐμύριζε. Μικρὰ χορταράκια εἶχαν φυτρώσει
 στὸν κῆπο τοῦ σχολείου μας. Ὁλόδροσα ἅπλω-
 ναν τὰ λεπτὰ φυλλαράκια των στὶς ἀκτίνες τοῦ
 ἥλιου σὰν νὰ τοῦ ἐλεγαν:

— Ζέστανέ μας, κύριε ήλιε, ἀφέντη καὶ πατέρα
 μας. Μὲ τὴν ζέστη σου καὶ μὲ τὸ φῶς σου ζοῦμε
 ἐμεῖς.

Τὰ μεγάλα παιδιά εἶπαν στὴ δασκάλισσα :

— Σήμερα εἶναι καιρὸς νὰ χωρίσωμε τὸν κῆπο
 μας καὶ νὰ τὸν σκάψωμε. Τὸ χῶμα ἐμαλάκωσε.

— “Ἐχετε δίκιο, εἶπεν ἡ δασκάλισσα. Τὸ ἀπό-

γευμα θὰ κάμωμε αύτή τή δουλειά. Νά είσαστε
έτοιμοι.

Τὸ ἀπόγευμα μεγάλοι καὶ μικροὶ τὰ σκαλι-
στήρια μας καὶ στὸν κῆπο.

‘Ο Νώντας, όπο τή μεγάλη τάξη, έπρότεινε νὰ γίνη τὸ σχέδιο, καὶ σύμφωνα μὲ αὐτὸ νὰ πάρη τὸ κάθε παιδὶ τὸ κομμάτι του.

“Ενα κορίτσι, ή ‘Ελένη, ποὺ ὁ πατέρας της ἦτο ἀνθοκόμος, εἶπε νὰ τὸν χωρίσωμε σὲ μικροὺς κύκλους.

“Ἐνα ἄλλο παιδί, νὰ τὸ χωρίσωμε σὲ τρίγωνα. Μὰ ὁ σοφὸς ὁ Ἀριστοτέλης εὔρηκε τὸ εὔκολώτερο :

— Νὰ τὸν χωρίσωμε σὲ μικρὰ τετραγωνάκια.

‘Η δασκάλισσα τὸ εύρηκε σωστὸ καὶ ἀρχισε ἡ δουλειά.

Κάθε παιδὶ ἐπῆρε τὸ τετράγωνό του, καὶ σὲ λίγο οἱ μικρὲς ἀξῖνες καὶ τὰ σκαλιστήρια ἐμπήκαν σὲ ἐνέργεια.

Πόση δουλειὰ ἔχρειάσθηκε, μὰ καὶ πόση θὰ ἔχρειάζετο ἀκόμη !

‘Ολόκληρο τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγε στὸ σκάψιμο.

‘Ο Γιωργος ἐμουρμούριζε καὶ δὲν ἤθελε στὸ πλάγι του τὴ Δώρα, γιατὶ ἦτο κακὸς γείτονας, ἔλεγε.

‘Ητο πολὺ παράξενη καὶ δὲν τῆς ἀρεσε ἡ δουλειά.

‘Η δασκάλισσα ἐπῆγε κοντά.

— Τί λέγεις, Δώρα, τὴν ἐρώτησε γελώντας, ἔχει δίκιο ὁ Γιωργος;

— Δὲν ἔχει ἀδικο, κυρία Εἰρήνη. Μὰ τώρα θὰ

θάλω τὰ δυνατά μου. Ἡ τάξη μας δὲν πρέπει νὰ ντροπιασθῇ. Οὔτε καὶ ἐγὼ μπορῶ νὰ ἀφήσω τὰ λουλουδάκια ποὺ θὰ φυτεύσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια νὰ μαραθοῦν. Ἀγαπῶ καὶ τὴν τάξη μου καὶ τὰ λουλουδάκια μου.

Ο Γιωργος ἤξερε πῶς ἡ Δώρα, δταν ἔδινε ύπό-
σχεση, τὴν ἐκρατοῦσε. Γι' αὐτὸ τὴν ἔδεχθηκε γιὰ
σύντροφο στὸ διπλανὸ τετράγωνο μὲ χαρά.

Παιδί καὶ πουλί.

Παιδί.

Λουλούδια, ἀγροὺς καὶ δάση
πουλάκι μου ἀγαπᾶς,
μὰ σὰ φυσήξῃ πιὰ ὁ βοριᾶς,
ποὺ τὸ κορμάκι σου θὰ ἡσυχάσῃ;

Πουλάκι.

Μακριὰ στὸ νότο θὰ πετάξω,
ποὺ ὁ ἥλιος δίνει ζεστασιά,
καὶ πάλι δίπλα σου θάραξω,
σὰ θᾶρθη ἡ ἄνοιξη ἡ γλυκειά.

Παιδί.

Μ' ἀν πλανηθῆς στὸ δρόμο ἔκει ποὺ πᾶς;
"Αν σὲ παγώσῃ ὁ ἄγριος βοριᾶς;

Πουλάκι.

Εἶμαι πουλάκι λεύτερο μικρό μου,
κ' ἔγνοια σου! Θάχω δίπλα τὸ θεό μου.

(Μετάφραση Μυρτιώτισσας)

Τό τίμιο παιδί.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Νίκου ἦτο ἡ Λευκούλα του, ἡ ὅμορφη ὄρνιθα ἡ κατσαρή. Πρωΐ, μεσημέρι καὶ βράδυ ἐπήγαινε καὶ τὴν ἔβλεπε. Ἀκόμη τοῦ ἄρεσε πολὺ νὰ περιποιῆται τὸν ὄρνιθώνα. Σήμερα ὅμως τὸ πρωΐ ἦτο καταλυπημένος. Ὁ πατέρας του — ὁ κύρ-Πέτρος — ἐχρεωστοῦσε στὸν κύρον Ἀργύρη, τὸ γείτονά των, μερικὰ λεπτά. Οἱ δουλειές του δὲν ἐπήγαιναν καλὰ καὶ ἔδωκε τὶς ὄρνιθές του διὰ νὰ ἔξοφλήσῃ τὸ χρέος. Ὁ Νίκος ἔχασε τὴν Λευκούλα του.

* * *

Κατὰ τὸ μεσημέρι ὅμως τί ἀκούει; Οἱ ὄρνιθες ἐκακάριζαν. Τρέχει, μπαίνει στὸν ὄρνιθώνα καὶ βρίσκει μέσα στὴ φωλιὰ δέκα αύγα.

Οἱ κοτούλες ἤλθαν καὶ ἐγέννησαν στὴ φωλιά των. Ἐκεῖ ἦσαν συνηθισμένες.

Ὁ Νίκος ἐχάρηκε στὴν ἀρχή. Τὸ βράδυ ποὺ θὰ ἐγύριζαν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα κουρασμένοι, θὰ ἔτρωγαν τὰ αύγα μὲ ὄρεξη.

Ἀμέσως ὅμως ἐντράπηκε γιὰ τὴ σκέψη του αὐτή. Οἱ ὄρνιθες δὲν ἦσαν πιὰ ἴδικές των. Πῶς λοιπὸν θὰ ἐκρατοῦσαν τὰ αύγά;

Δὲν ἐσκέφθηκε οὕτε στιγμή. Τὰ ἐπῆρε καὶ τὰ ἐπῆγε στὸ γείτονα.

—Τί είναι αύτά; ρωτᾶ ὁ κύρ-Ἀργύρης.

‘Ο Νίκος τοῦ ἐδιηγήθηκε τί εγίνε.

— Καὶ ποιός σου εἶπε νὰ μοῦ τὰ φέρης;

— Κανείς! Πῶς ήμποροῦσα ὅμως νὰ κρατήσω πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶναι ἴδικό μου; εἶπεν ὁ Νίκος. ‘Εσκέφθηκα νὰ περιμένω τοὺς γονεῖς μου. Μὰ ξέρω πῶς θὰ μὲ ἐμάλωναν, γιατὶ δὲν ἔφερα ἀμέσως τὰ ξένα αύγα. Οὔτε λεπτό, εἶπα, δὲν πρέπει νὰ περιμένω. Καὶ τὰ ἔφερα.

‘Ο κὺρ - Ἀργύρης δὲν εἶπε τίποτε ἐκείνη τὴν ὥρα.

Τὸ βράδυ ὅμως ἐδοκίμασε μεγάλη χαρὰ ὁ Νίκος.

Τοὺς ἐπισκέφθηκε ὁ κύρ - Ἀργύρης.

— Φέρω, εἶπε, τὴ Λευκούλα δῶρο στὸ τέμιο παιδί.

Η ἐκδρομὴ τοῦ σχολείου.

— Ἐλάτε, παιδιά, θὰ πᾶμε στὸ λόφο, εἶπεν ἡ δασκάλισσα.

‘Επήγαμε νὰ πετάξωμε ἀπὸ τὴ χαρά μας. Ἀφῆσαμε τὰ πράγματά μας καὶ ἔξεκινήσαμε.

‘Επεράσαμε πρῶτα τὴ γειτονιὰ τοῦ σχολείου. Τὴν ἀφήσαμε δεξιά μας καὶ ἐπήραμε ἓνα πλατὺ δρόμο.

‘Η δασκάλισσα τὸν ἔλεγεν «ἡ λεωφόρος». Ὁμορφος καὶ πλατὺς δρόμος. Στὴ μέση ἀσφαλτοστρωμένος καὶ μὲ καλοστρωμένα πεζοδρόμια.

‘Ο ήλιος δὲν μᾶς καίει, γιατὶ τὰ πεζοδρόμια τὰ στολίζουν καὶ τὰ σκιάζουν δύο σειρές πιπεριές.

“Έχει μεγάλη συγκοινωνία. Τράμ, λεωφορεῖα, αἱμαξες ἀνεβοκατεβαίνουν. Ἀλλὰ μὲ τάξη. “Οσα ἔρχονται στὴν πόλη, κατεβαίνουν ἀριστερά, καὶ ὅσα πηγαίνουν πρὸς τὰ ἔξω, ἀνεβαίνουν δεξιά.

Τώρα ἀφήσαμε τὸν πλατὺ δρόμο. “Έχομε φθάσει στὰ πόδια τοῦ λόφου.

Τί ὅμορφα ποὺ εἶναι! Καταπράσινο γρασίδι σπαρμένο ἔδω καὶ ἐκεῖ μὲ κίτρινα λουλουδάκια. “Ἐπήραμε ἑνα στενὸ δρομάκι ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πεύκα.

* * *

— Γιὰ ἵδετε κάτω, φωνάζει ὁ Δημητράκης.

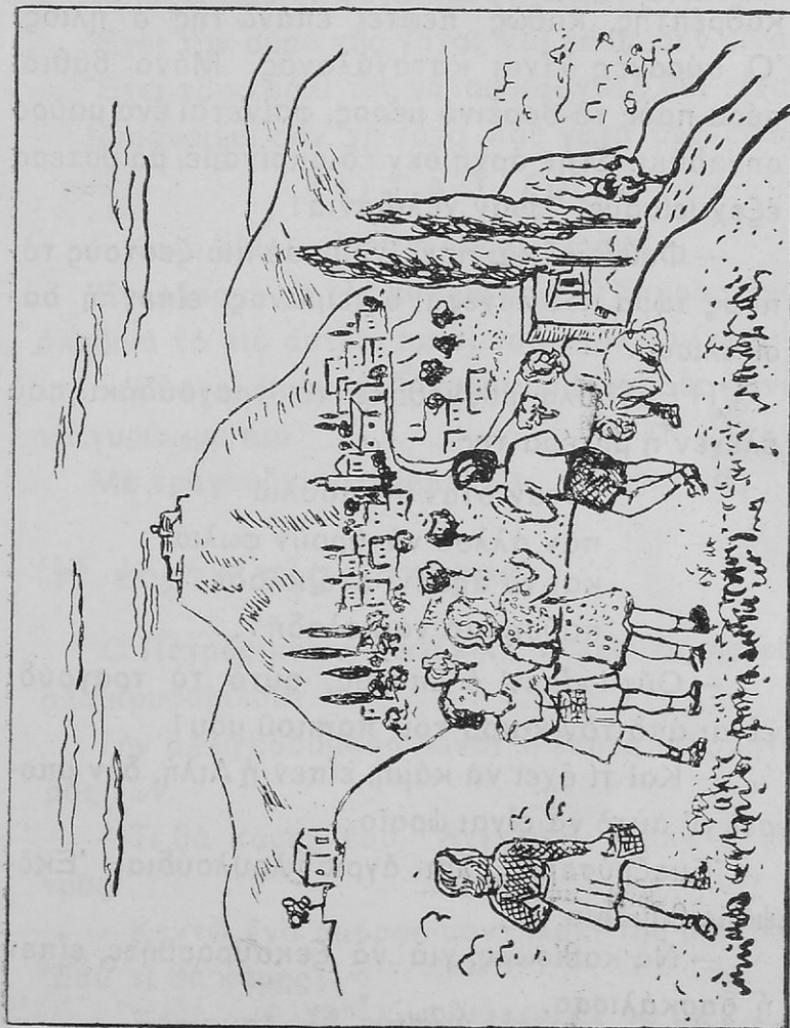
“Ἔγυρίσαμε ὅλοι. Τί νὰ ἴδοῦμε! ‘Η γειτονιά μᾶς κάτω μοιάζει σὰν τετράγωνη τούρτα μέσα στοὺς τέσσερεις πλατιοὺς δρόμους. ‘Ανάμεσα φαίνονται οἱ μικρότεροι δρόμοι, κανονικοὶ καὶ ἵσοι, ποὺ τὴ χωρίζουν σὲ μικρότερα τετράγωνα. Στὴ μέση ἡ πλατεῖα.

— Νά ὁ Ἀγιος Νικόλαος! Νά τὸ σχολεῖο μᾶς!

“Ἔγὼ θὰ τὴ σχεδιάσω, εἶπεν ὁ Ἀλέκος. ‘Απ’ ἔδω ποὺ εἴμαστε μοῦ εἶναι πολὺ εὔκολο.

Σιγὰ-σιγὰ ἀνεβήκαμε ἀκόμη πιὸ ψηλά.

“Ἐδῶ πιὰ ἦτο σωστὸ πανόραμα! “Ολη ἡ πόλη κάτω ἀπὸ τὰ μάτια μᾶς! Μακριὰ στὸ δυτικὸ μέ-

ρος φαίνεται ή θάλασσα. Μοιάζει σὰν πελώριος καθρέπτης, καθὼς πέφτει ἐπάνω της ὁ ἥλιος. Ὁ οὐρανὸς εἶναι καταγάλανος. Μόνο βαθιά πέρα πρὸς τὸ βορεινὸ μέρος, φαίνεται ἔνα μαύρο σημαδάκι. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἐδιακρίναμε, μὰ ὕστερα ἔξεχωρίσαμε. Ἡσαν χελιδόνια !

— Φεύγουν καὶ πηγαίνουν σὲ πιὸ ζεστοὺς τόπους τώρα ποὺ ἔρχεται ὁ χειμώνας, εἶπεν ἡ δασκάλισσα.

‘Η Ροδούλα ἐθυμήθηκε τὸ τραγουδάκι ποὺ ἔλεγεν ἡ μητέρα της :

“Οταν ὅταν τὰ πουλιὰ
πᾶν ἄλλοῦ νὰ βροῦν φωλιά,
καὶ τὸ ἀηδόνι στὸ κλαδὶ¹
παύση πιὰ νὰ κελαδῆ . . .”

— Οὕφ ! εἶπεν ὁ Σπύρος, αὐτὸ τὸ τραγούδι εἶναι ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ παπποῦ μου !

— Καὶ τί ἔχει νὰ κάμη, εἶπεν ἡ Λιλή, δὲν μπορεῖ γι’ αὐτὸ νὰ εἶναι ώραϊο ;

‘Εμαζεύσαμε ὅλοι ἄγρια λουλούδια. Ἐκόψαμε θυμάρια.

— Νὰ καθίσωμε, γιὰ νὰ ξεκουρασθῆτε, εἶπεν ἡ δασκάλισσα.

‘Εκαθίσαμε ὅλοι γύρω της. Ὁ Σπύρος, τὸ πιὸ ἀστεῖο παιδί, ἀρχισε τὰ ἀστεῖα του :

— Νὰ πῶ ἐνα αἴνιγμα ἴδικό μου ;

— ‘Εμπρός, εἶπεν ἡ δασκάλισσα.

Τὸ αἰνιγμα.

Μοιάζει σὰν τὴ γάτα καὶ γάτα δὲν εἶναι.

Έχει τὴν ούρα τῆς γάτας καὶ γάτα δὲν εἶναι.

Έχει τὸ κεφάλι τῆς γάτας καὶ γάτα δὲν εἶναι.

Μιαουρίζει σὰν τὴ γάτα καὶ γάτα δὲν εἶναι.

ΖΟΤΑΓΩ

—Καλὸ εἶναι, εἶπεν ἡ κυρία Ειρήνη.

Έγελάσαμε μὲ τὴν καρδιά μας. Ο Σπύρος εἶναι
ἀληθινὰ τὸ πιὸ ἀστεῖο παιδί του σχολείου μας.

—Ἐλάτε, εἶπεν ἡ δασκάλισσα, καιρὸς εἶναι
νὰ γυρίσωμε πιά.

Μὲ τραγούδια ἐγυρίσαμε στὸ σχολεῖο μας.

Ἡ ἑορτὴ τῆς μητέρας.

Ο Πέτρος καὶ ἡ Ἀγγελικὴ αὐτὲς τὶς ἡμέρες
ὅλο κρυφομιλοῦν.

Τὴν ἄλλη ἑβδομάδα εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς μητέρας των.

—Τί θὰ κάμης ἐσύ, Ἀγγελική; εἶπεν ὁ Πέτρος.

—Κεντῶ ἔνα δμορφό μαντηλάκι τῆς μητέρας.

Ἐσὺ τί θὰ κάμης;

—Ξέρω καὶ ἔγώ, εἶπεν ὁ Πέτρος, τί νὰ κάμω;
Νὰ κεντῶ δὲν ξέρω. Μὰ κάτι πρέπει νὰ θρῶ, ποὺ
νὰ μπορῶ νὰ τὸ κάμω μὲ τὸ χέρι μου. Χρήματα
δὲν ἔχω γιὰ νὰ ἀγοράσω.

Τὸ μαντηλάκι τῆς Ἀγγελικῆς óλοένα ἐπροχωροῦσεν. Ὁ Πέτρος áκομη δὲν είχε βρῆ τὶ πρέπει νὰ éτοιμάσῃ.

—Τὸ εύρηκα, τοῦ εἰπεν ἡ Ἀγγελική. Ἐσὺ ποὺ είσαι δυνατὸς στὴν πλαστικὴ νὰ κάμης ἓνα ώραῖο áνθοδοχεῖο. Νὰ κόψωμε καὶ óλýga λουλούδια áπὸ τὸν κῆπο μας νὰ τὸ στολίσης.

‘Ο Πέτρος éσυμφώνησε.

Κάθε βραδάκι τώρα τὰ παιδιά μένουν στὸ δωμάτιό των καὶ δουλεύουν βιαστικά.

Τὴν παραμονὴν ἦτο éτοιμο τὸ μαντηλάκι. Ἡ Ἀγγελικὴ τὸ éσιδέρωσε ὅσον ἡμ̄ τοροῦσε καλύτερα καὶ τὸ éδíplωσεν, ἔτσι ὥστε νὰ φαίνεται ἡ γωνιὰ μὲ τὸ μονόγραμμα.

‘Ο Πέτρος πάλι éπέρασε μὲ τὸ πινέλο τὸ τελευταῖο χρῶμα στὸ áνθοδοχεῖο Τὸ éθαψε κίτρινο.

—Πότε νὰ éξημερώσῃ, ἔλεγεν ἡ Ἀγγελική.

—Θὰ áρεσουν τῆς μητέρας τὰ δῶρα μας; ρωτᾶ καὶ ξαναρωτᾶ ὁ Πέτρος.

Πρωΐ-πρωΐ καὶ τὰ δύο áδέλφια ἥσαν éτοιμα. Ἔχουν φορέσει τὰ καλά των. Ὁ Πέτρος éκατέβηκε στὴν αύλη ποὺ ἥσαν οἱ γλάστρες. Ἔκοψε áπὸ τὴν íδική του δύο ώραια χρυσάνθεμα καὶ éστόλισε τὸ áνθοδοχεῖο του.

‘Η Ἀγγελικὴ πάλι éτοίμασε τὸ τραπέζι γιὰ τὸ γάλα. Ἔθαλε éπάνω τὰ γλυκά ποὺ είχε φέρει ὁ πατέρας. Ἔτοποθέτησε τὸ áνθοδοχεῖο στὴ μέση

τοῦ τραπεζιοῦ καὶ πλάγι στὴ θέσι τῆς μητέρας
τὸ μαντηλάκι

Σὲ λίγο νά καὶ ἡ μητέρα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.
Πόσο ἔχάρηκε ὅταν ἀντίκρυσε τὰ δῶρα των.

—Τί ὅμορφο ἀνθοδοχεῖο καὶ τί ώραια λου
λούδια! εἰπε χαρούμενη.

— Σοῦ τὸ χαρίζω, μητέρα, γιὰ τὴν ἑορτή σου,
εἶπεν ὁ Πέτρος. Τὸ ἔκαμα μόνος.

— Σὲ εύχαριστῷ, παιδί μου!

— Καὶ τοῦτο τὸ μαντηλάκι; Θὰ εἴναι τῆς κα-
λῆς μου τῆς νοικοκυρᾶς, ἔ; εἶπε καὶ ἐγύρισε στὴν
Ἀγγελική.

‘Η Ἀγγελικὴ κατακόκκινη ἔπεσε στὴν ἀγκα-
λιὰ τῆς μητέρας της καὶ τὴν ἐφίλησε.

“Ολη τὴν ἡμέρα ἡ μητέρα τῆς Ἀγγελικῆς καὶ
τοῦ Πέτρου ἦτο εύχαριστημένη. “Οποιος ἥρχετο
στὸ σπίτι ἔβλεπε τὰ δῶρα τῶν παιδιῶν. Ἡ μη-
τέρα μὲ καμάρι ἔδειχνε τὸ μαντηλάκι τῆς Ἀγγε-
λικῆς καὶ τὸ ἀνθοδοχεῖο τοῦ Πέτρου.

‘Η ἑορτὴ τῆς μητέρας.

“Ολα τὰ ἄνθη χαροπά, μὲ τὴ δροσιὰ λουσμένα,
στῆς ἄνοιξης τὴν ἀγκαλιὰ ἀνθίζουν ἐνα··ἐνα.
Μὰ κάθε τι, τὸ πιὸ μικρό, τὴ μυρωδιὰ χαρίζει
εἰς τὴν καλὴ μητέρα του, ποὺ τόσο τὸ φροντίζει.
Καὶ ὅταν τὴν πρωτομαγιὰ γιορτάζῃ στὸνομά της
ἡ ἄνοιξη, γιορτάζουνε μαζὶ καὶ τὰ παιδιά της.
Λουλούδι ἀν εἴμαστε ἐμεῖς, ἐσ’ είσαι ἡ ἄνοιξή μας,
μέσ’ στὴ δική σου ἀγκαλιὰ ἀνθίζει ἡ ψυχή μας,
εἴναι γιὰ μᾶς πρωτομαγιὰ ἡ μέρα τῆς γιορτῆς σου.

(Γ. Δροσίνης)

Ἡ γειτονιὰ τοῦ σχολείου.

Ἄποφασίσαμε νὰ κάμωμε τὴ γειτονιὰ τοῦ σχολείου.

Ο δάσκαλος μᾶς ἐπρότεινε νὰ περάσωμε πρῶτα νὰ τὴν παρατηρήσωμε καλὰ καὶ ἀπὸ κοντά, μὲ τὶς κατοικίες καὶ τὰ καταστήματά της.

Ἐπεράσαμε ὄλοκληρο τὸ τετράγωνο.

Πρῶτο τὸ βορεινὸ δρόμο, ὄδὸς Σολωμοῦ. Ἐγυρίσαμε δυτικά, ὄδὸς Κρυστάλλη. Ἐπειτα νότια, ὄδὸς Κάλβου. Καὶ στὸ τέλος ἀνατολικά, ὄδὸς Βαλαωρίτη, καὶ ἐφθάσαμε πάλι στὸ σχολεῖο. Τὰ ἐπαρατηρήσαμε ὅλα μὲ προσοχή: τὸ παντοπωλεῖο, τὸ καφενεῖο, τὸ ὄπωροπωλεῖο, τὸ ύποδηματοποιεῖο, τὸ φαρμακεῖο, τὸ ἐμπορικάκι, τὸ ζαχαροπλαστεῖο. Ἐπροσέξαμε πῶς ἦτο τὸ κηπαράκι τοῦ Ἀγίου Νικολάου μὲ τὸ κιγκλίδωμα καὶ τὸ κωδωνοστάσιο.

Τὸ συνεργεῖο.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα στὴν αὔλὴ τοῦ σχολείου ἀρχίσαμε τὴ δουλειά.

Μὰ πρῶτα ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ σχέδιο.

Ο Σταῦρος ἀποροῦσε πῶς θὰ χωρέση μιὰ ὄλοκληρη γειτονιὰ στὴν αὔλῃ!

Ο Ἀλέξης γελώντας ἔχαραξε ἔνα τετράγωνο μεγάλο, ποὺ ἡ κάθε πλευρά του ἦτο δύο μέτρα.

— Εὗγε, 'Αλέξη! Αὐτὸ τὸ τετράγωνο εἶναι ἡ γειτονιά, εἰπεν ὁ δάσκαλος.

· Ή Μαργαρίτα έσημείωσε τους δρόμους.

— Τώρα έμπρος! Τὸ συνεργεῖο σὲ ἐνέργεια.
Τί χαλασμὸς ἔγινε!

όδὸς Σολωμοῦ

όδὸς Κουστάλλη		όδὸς Βελαντζή
----------------	--	---------------

έδὸς Κάλβου

“Ολοι ήθέλαμε νὰ βοηθήσωμε σὲ δλα. “Όλο φωνὲς καὶ τίποτε ἄλλο. Δὲν άφήναμε καὶ τὶς ἄλλες τάξεις νὰ κάμουν τὰ μαθήματά των.

— “Ετσι δὲν θὰ κάμωμε τίποτα, εἶπεν ὁ Ἀλέξης. Πρέπει καθένας μας νὰ κάμη μία ώρισμένη δουλειά.

— “Εσύ, Ἀλέξη, νὰ τὰ κανονίσης, εἶπεν ἡ Φρόσω. ‘Εσὺ νὰ είσαι μηχανικός.

“Ολοι ἔδεχθήκαμε τὸν Ἀλέξη μηχανικὸ καὶ καθένας μας ἐπῆρε τὴ δουλειά του.

“Άλλοι ἔκουσαν πέτρες, ἄλλοι ἐτοίμαζαν λάσπη, ἄλλοι ἔφεραν ξύλα, ἄλλοι ἔκτιζαν! Ή Μαργαρίτα καὶ ἡ Φρόσω ἐπιστατοῦσαν στὴ δουλειὰ καὶ ὁ Ἀλέξης ἔδινε τὰ σχέδια.

Τί ἔγινε! Σωστὸ συνεργεῖο.

— Φέρε πέτρες! ἄκουες ἔδω.

—Λάσπη, λάσπη! ἄκουες έκει.

—Ἐδῶ θὰ μπῆ τὸ ὄπωροπωλεῖο. ἔδῶ τὸ φαρμακεῖο!...

— 'Εδω τὸ ζαχαροπλαστεῖο! άκούσθηκε ἡ Φωνὴ τῆς Λίτσας.

— Καὶ σύ ζαχαροπλάστης! ἀπάντησε ἡ Ἐλένη, ἐνῷ ἐκολλοῦσε τὰ γυαλιστερὰ χρωματιστὰ χαρτάκια, γιὰ τζάμια, στὰ παράθυρα τῆς ἐκκλησίας.

‘Ο Χαράλαμπος ἔκαμε τὸ φοῦρνο μὲ ψωμιὰ καὶ κουλουράκια.

“Ολοι κάτι ἔκαμαν. ‘Ο καθένας τὴν ἴδική του δουλειά, ὅσπου ἡ γειτονιὰ ἐτοιμάσθηκε.

Τίποτε δὲν ἔλειπε.

“Ως καὶ τσιγκελάκια ἀπὸ καρφίτσες ἦσαν κρεμασμένα στὸ κρεοπωλεῖο καὶ ἐπερίμεναν τὸ κρέας. Τὰ κοφίνια ἀπ’ ἔξω ἀπὸ τὸ λαχανοπωλεῖο, καρυδότσουφλα μὲ χορταράκια μέσα γιὰ λαχανικά. Ψωμάκια ἀπὸ πηλὸ στὸ φοῦρνο τοῦ Χαράλαμπου. Καὶ τὸ ζαχαροπλαστεῖο τῆς Λίτσας ἦτο γεμάτο γλυκά.

“Ολα ἐτοιμα. ‘Ο Σταῦρος τελειώνοντας τὴ δουλειά του εἶπε:

— ‘Ωραῖα! ὄλοκληρη γειτονιὰ ἔχωρεσε σ’ ἓνα μικρὸ τετράγωνο!

Η Ζωντανή μας κούκλα.

Σήμερα στὸ σπίτι μας ἔχομε χαρές. Ήλθεν ἡ ἀδελφούλα μου! Πόσον καιρὸ τὴν ἐπερίμενα!

Πρωΐ-πρωΐ ἔρχεται ἡ γιαγιὰ καὶ μὲ ξυπνᾶ.

— Σήκω, μοῦ εἰπεν, ἡ ἀδελφούλα σου!

Ἐπετάχθηκα ἀμέσως. Σιγὰ σιγὰ στὶς μύτες τῶν ποδιῶν πλησιάζω στὴν κούνια. Πῶς μοῦ ἐφάνηκε!

Τόσο δὰ μικρό, σὰν τὴν κούκλα τῆς Καίτης. Θέλει νὰ θηλάσῃ. Πεινᾶ πολύ. "Ἐκανε τόσο μακρινὸ ταξίδι!

Τί ὅμορφο ποὺ εἶναι μέσα στὴν κουνίτσα!

Ποιός ξέρει, ἥμουν καὶ ἔγῳ ἔτσι ὅταν ἐγεννήθηκα!

"Ἐχουν στολίσει τὴν κούνια ὅμορφα. "Ασπροτούλι τὴ σκεπάζει ὅλη καὶ ἔχει ἐπάνω διπλωμένες τριανταφυλλιές ταινίες. Πόσο μοῦ ἀρέσει τὸ μικρό!

— Νὰ τὸ φιλήσω, γιαγιά!

— Ναί, παιδί μου, νὰ τὸ φιλήσης.

Σκύθω, τί νὰ ἴδω! Μιὰ ὅμορφη κούκλα δίπλα στὸ μωρό:

— Τὴν ἔφερε γιὰ σένα, μοῦ εἰπεν ἡ γιαγιά.

— Ούά, ούά! μὲ μιᾶς ξεφωνίζει ἡ ζωντανὴ κούκλα.

Μὰ καὶ ἡ μητέρα ἐξύπνησε μὲ τὴ φωνὴ του.

— Καλημέρα, μανούλα, τῆς εἰπα. Τὰ ἔμαθες;

Ἐλθεν ἡ ἀδελφούλα μου.

Ἡ μητέρα ἐγέλασε, μὲ ἔχαδευσε καὶ μοῦ εἰπε:

— Τὴν ἀγαπᾶς τὴν ἀδελφή σου;

Νανούρισμα.

Χήνα μου, ἄπλωσ' τὰ φτερά
 νὰ πλύνω τοῦ παιδιοῦ μου.
 Ἀητέ μου τὰ φτερούγια σου
 ν' ἀπλώνω τοῦ μωροῦ μου.
 Καὶ σύ, ἀηδόνι μου χρυσό,
 στὴν κούνια νὰ καθίσης,
 μὲ τὴ γλυκειά σου τὴ φωνὴ
 νὸς μοῦ τὸ νανουρίσης.
 Νάνι - νάνι, νάνι - νάνι,
 τὸ παιδακι μου νὰ κάμην.

(Δημοτικὸ)

Ο ἀέρας ταξιδεύει.

— Βρρρρρ! Σήμερα ἔχω δρεξῆ μεγάλη γιὰ
 ταξίδι. Βρρρρρ! Θέλω νὰ διασκεδάσω, εἰπεν ὁ ἀέ-
 ρας ἔνα φθινοπωρινὸ πρωΐ. Καὶ καθὼς δὲν ἔχει
 ἀποσκευές νὰ φέρῃ μαζί του, τὸ εἶπε καὶ ἐξεκί-
 νησε.

— Βρρρρρ! ἀνάμεσα στοὺς δρόμους ἄρχισε
 νὰ σφυρίζῃ.

— "Ερχεσαι μαζί μου; Φωνάζει σὲ ἔνα κομμάτι
 χαρτὶ ποὺ ἥτο χάμω. Τὸ χαρτὶ ἐξεκίνησε, μὰ δὲν
 ἥμποροῦσε, καὶ ἐξανακάθισε στὸ πεζοδρόμιο.

— Βρρρρρ! πηγαίνω ταξίδι, ποιός ἔρχεται
 μαζί μου; Φωνάζει πάλι.

·Απὸ ὅλες τὶς μεριὲς εύρεθηκαν ταξιδιῶτες.

Ξερά φύλλα, ξυλαράκια, ἄδεια κουτιά, ἀκόμη καὶ μερικὰ καπέλα ἔξεφυγαν ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐζητοῦσαν νῦν τὸν ἀκολουθήσουν.

— "Ομορφα, σωστά! είπεν ο άέρας, και τά
Δ. Διούκα κλπ. «Ο χόπιος πομπή της μου...» Επόδιο Βιβλίο 1768-1835 Πολυτελες

καπέλα τρέχουν πηδητά στή μέση τοῦ δρόμου.

Τί γίνεται! όλα τὰ έπήρε ἡ μανία νὰ ταξιδεύσουν!

Ἐκεῖ ἐπάνω στὸ παράθυρο μία γλάστρα μὲ βασιλικὸ θέλει νὰ ταξιδεύσῃ καὶ αὐτὴ μαζὶ μὲ τὰ παραθυρόφυλλα, ποὺ τραβιοῦνται καὶ σείονται γιὰ νὰ φύγουν.

Ἐκεῖνα δὲν τὸ κατορθώνουν· μὰ ἡ γλάστρα ἔβαλε τὰ δυνατά της, καὶ νά! ἐπάνω στὸ ξεκίνημα πάφ! πέφτει χάμω στὸ πεζοδρόμιο. Τί κρίμα!..

Στὸ δρόμο στενοχωροῦνται καὶ μουρμουρίζουν οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλοι τρέχουν πίσω ἀπὸ τὰ καπέλα των καὶ ἄλλοι κλείουν γρήγορα τὰ παραθυρόφυλλα.

Τώρα εἰδεν ὁ άέρας πώς τὸ ταξίδι μὲ τόσον κόσμο δὲν ἀξίζει. Πολλοὶ δὲν τὰ καταφέρνουν, ἄλλοι μένουν στή μέση τοῦ δρόμου!

— "Α! δὲν μπορῶ, εἶπε, θέλω νὰ ταξιδεύσω μόνος μου, νὰ ἔχω ἐλευθερία. Μὰ οἱ δρόμοι ἔδωστὴν πόλη εἶναι στενοί, δὲν εἶναι γιὰ μένα. Θὰ φύγω ἔξω στὸ ὕπαιθρο. Καὶ ἔξεκίνησε.

Τώρα φθάνει στὸ δάσος, σὲ ἓνα πυκνό, πολὺ πυκνὸ δάσος.

— "Αέρα, καλὲ ἀέρα, φωνάζουν τὰ φύλλα, πάρε μας καὶ μᾶς μαζί σου. Ξεκόλλησέ μας ἀπὸ τὰ δένδρα. Τί μᾶς ώφελεῖ νὰ εἴμαστε σλο ἔδω

επάνω κολλημένα; Δὲν βλέπεις ποὺ άρχίσαμε νὰ κιτρινίζωμε; Θέλομε νὰ ἴδουμε απὸ ψηλὰ ὅλη τὴ γῆ καὶ νὰ πηδήσωμε καὶ νὰ χορεύσωμε μαζί σου.

— Πολὺ σωστά! εἶπεν ὁ ἀέρας, εὐχαριστημένος ποὺ θὰ ἔχῃ μαζί του τόσο λυγερές καὶ ἐλαφρές χορεύτριες.

Πφφφ! κάμνει δυνατά, καὶ πάλι ύστερα πιὸ δυνατά, πφφφ! Καὶ τὰ φύλλα πέφτουν βροχή κάτω στὴ γῆ.

Καὶ ἀρχίζει πιὰ ὁ χορός, μὰ τί χορός! Χοροδιδάσκαλος εἶναι ὁ ἀέρας καὶ σφυρίζει ὅμορφα κομμάτια μὲ τὸ στόμα.

”Εξαφνα ἐγύρισε απὸ ψηλὰ καὶ ἐκοίταξε κάτω.

— Μπά-μπά! ἐκεῖ κάτω βλέπω καὶ ἀνάβουν φωτιές. Κάτι ὅμορφα φαγητὰ θὰ ψήνουν. Πόσο μοῦ ἀρέσει ἡ μυρωδιά των!

Βρρρ! φυσᾶ μὲ ὄρμὴ στὴ φλόγα. Οἱ ἄνθρωποι ἐτραβήχθηκαν γρήγορα, γιατὶ ἐφοβήθηκαν μήπως πάρουν φωτιά. Ο καπνός, ὃσο φυσᾶ, μπαίνει στὰ μάτια των καὶ στὸ λαιμό των. Βήχουν, δακρύζουν καὶ πνίγονται.

Μὰ ὁ ἀέρας ἐπῆρε ὀλίγη μυρωδιὰ καὶ εὐχαριστημένος ἐπροχώρησε.

*
*

Εἶχεν ὄρεξη ὁ ἀέρας σήμερα στὸ ταξίδι του. Καὶ καθὼς ἤρχετο φρέσκος καὶ δροσερὸς απὸ τὸ δάσος, βρρρ! ὄρμα στὸ ἀπέναντι χωριουδάκι...

“Ολα μέσα στὸ χωριὸ ἔζωντάνευσαν καὶ ἔξεχεί-
λισαν ἀπὸ χαρὰ μονομιᾶς.

— Καλῶς ἦλθες! ἐφώναξε τὸ μανδήλι ποὺ
ἐκρέμετο στὸ σχοινὶ γιὰ νὰ στεγνώσῃ.

— Καλῶς ἦλθες! ἐφώναξεν ὁ κοκορίκος τῆς
καπνοδόχης καὶ ἔτριξε. Ζήτω! ἔρχεται ὁ ἄερας!

Καὶ τὰ λουλούδια στὰ περιβόλια ἔχαιρετοῦ-
σαν καὶ ἔγνεφαν. Τὰ δένδρα ἔγερναν τὶς κορυ-
φές των, καὶ ἐπάνω στὴ στέγη οἱ ἀνεμοδεῖκτες
ἔτεντώθηκαν καὶ ἅρχισαν νὰ τραγουδοῦν:

— Ρρρρρ... Ρρρρρ...

‘Ο πατέρας τοῦ Πέτρου.

‘Ο πατέρας τοῦ Πέτρου εἶναι μηχανοδηγός.
‘Οδηγεῖ τὶς βαρειὲς μηχανὲς ποὺ τραβοῦν τὰ βα-
γόνια τὰ φορτηγὰ καὶ τὰ ἐπιβατικά.

‘Η δουλειά του εἶναι δύσκολη. Βρέχει, χιονί-
ζει, ὁ πατέρας πρέπει νὰ φύγη.

— Μεῖνε, πατέρα, λέγουν τὰ παιδιά. Εἶναι
τόσο ζεστὰ ἔδω!

Μὰ ὁ πατέρας ἀπαντᾶ γελαστά :

Ποιός θὰ κάμη τὴ δουλειά μου; Τὰ τραίνα
πρέπει νὰ φεύγουν στὴν ὥρα των.

Τὰ παιδιὰ ἔνα βραδάκι εἶδαν τὸν πατέρα στὴ
δουλειά του. Πῶς ἦτο!

‘Ο καπνὸς ἐτριγύριζε τὸ κεφάλι του. ‘Η μεγάλη φλόγα τῆς μηχανῆς τὸν ἔκαμε νὰ φαίνεται κατακόκκινος.

Τὸ ἀγαπημένο καὶ γελαστὸ πρόσωπό του εἶχε ἄλλαξει. Ὅτο πολὺ σοθαρό. ‘Η ζωὴ ὅλου τοῦ κόσμου ποὺ ἐταξίδευε ἐκρέμετο στὰ χέρια του.

“Ἐφευγε. Θὰ ἐταξίδευε δλη τὴ νύκτα χωρὶς νὰ κοιμηθῇ.

Μὰ τὰ παιδιὰ θὰ ἔκοιμῶντο στὰ μαλακὰ κρεββάτια των.

—Πόσο κουράζεται ὁ πατέρας γιὰ μᾶς! εἶπεν ἡ μητέρα.

Προχθὲς τὸν ἐπερίμεναν ἡ μητέρα καὶ τὰ παιδιὰ γιὰ τὸ δεῖπνο. ‘Ο πατέρας ἄργησε λίγο.

Τὰ μάτια των δὲν ἔξεκολλοῦσαν ἀπὸ τὸ ὠρολόγι. ‘Η μητέρα ὅλο ἐπήγαινε στὸ παράθυρο.

Κανεὶς δὲν ἔλεγε τὸ φόβο του. Μὰ τὰ μάτια ὅλων τὸ ἔδειχναν. ‘Ολοι ἀνησυχοῦσαν γιὰ τὴν ἀκριβὴ ζωὴ τοῦ πατέρα.

Καὶ τί χαρά! ὅταν ὁ “Αργος, ὁ σκύλος των, ἀρχισε νὰ γαυγίζῃ καὶ νὰ κινῇ τὴν ούρα του. ‘Ενοιωσαν πώς ὁ πατέρας ἔρχεται. ‘Ολοι ἐπετάχθηκαν στὸ παράθυρο. ‘Εκεῖνος τοὺς ἐφώναξε ἀπὸ κάτω γιὰ νὰ ἡσυχάσουν:

—Δὲν ᾔτο τίποτε, ἔπρεπε νὰ μείνω λιγάκι ἔξω γιὰ δουλειά μας.

‘Εσυλλογισθήκατε ποτὲ τοὺς κόπους τοῦ πατέρα;

"Ερχεται ο πατέρας.

Πήρε καὶ βραδιάζει,
ἔκλεισεν ἡ ἀγορά,
ἡ μητέρα σιάζει
τὸ τραπέζι μὲν χαρά.

Κάποιον, σὰν καὶ μένα,
περιμένει μὲν χαρά,
κάποιος γνωρισμένα
τὴν ἔξωθυρα κτυπᾷ.

Τὸν ἀκούεις κάτου,
μητερίτσα μου καλή;
Νά τὸ πάτημά του
τρέζει πάνω στὸ σκαλί.

Μύρισε ὁ ἀγέρας,
ἔφρεξε τὸ σπιτικό,
ἔρχεται ὁ πατέρας
μὲν χαμόγελο γλυκό.

(Γ. Βιζηνὸς)

Τὰ ἔπιπλα λέγουν τὴν ἱστορία τῶν.

Τὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας μίαν ἡμέρα ἐμίλοῦσε μὲ τὰ ἄλλα ἔπιπλα.

"Ἐλεγε τὴν ἱστορία του:

—"Ερχομαι ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δάσος. "Ημουν μία ἀθεώρατη βαλανιδιά. Δὲν μὲ ἐφόβιζαν οὕτε οἱ θυμοὶ τοῦ ἀέρα, οὕτε τὸ κρύο τοῦ χειμῶνα. "Αλίμονο ὅμως! Μίαν ἡμέρα ἦλθαν οἱ ἀνθρωποι στὸ δάσος καὶ μὲ ἔκοψαν Μὲ ἔχωρισαν ἀπὸ τοὺς κλάδους μου καὶ μὲ ἐφόρτωσαν στὸ ἄμάξι. "Οταν μὲ ἔφεραν στὸ ἐργοστάσιο, μὲ ἔκοψαν κομμάτια. Μὲ ἔσχισαν μὲ τὸ πριόνι καὶ μὲ ἔκαμαν σανίδια. "Ενα χρόνο δὲν ἐγνώρισα ἡσυχία. Μὰ ἀκόμη δὲν εἶχαν τελειώσει τὰ βάσανά μου. 'Οξυλουργὸς μὲ κόβει ἀκόμη, μὲ πλανίζει, μὲ καρφώνει μὲ καρ-

φιά. "Υστερα μὲ βερνικώνει. "Έτσι πιὰ εύρηκα κάποια ήσυχία. Είμαι τραπέζι, στηριγμένο γιὰ χρόνια στὰ τέσσερα πόδια μου.

—Καὶ ἐγώ, εἶπεν ἡ κασέλα, είμαι καμωμένη ἀπὸ ξύλο κερασιᾶς. Πόσο λυποῦμαι σὰν θυμοῦμαι πῶς ἥμουν μιὰ φορὰ δένδρο. "Ήμουν φυτευμένη σὲ ἔνα ὅμορφο μέρος προσηλιακό. Τὸ πρωῒ τὸ ἀεράκι ἔπαιζε μὲ τὴ φυλλωσιά μου. Τὸν Ἀπρίλη οἱ ἀνθισμένοι κλάδοι μου ἔμοιαζαν σὰν μιὰ μεγάλη ἀνθοδέσμη. Οἱ μέλισσες ἔθούιζαν στοὺς κλώνους μου. Καὶ τὸν Ἰούνιο ἥρχοντο συντροφιές παιδιῶν καὶ ἐμάζευαν τὰ ώραῖα μου κεράσια.

—Μὴν παραπονήσθε τόσο, ἐσεῖς ἀδέλφια, εἶπε μὲ στεναγμὸ τὸ γέρικο κομό. "Εγὼ είμαι καμωμένο ἀπὸ ξύλο ξενικό, τὸ μαόνι, ποὺ τὸ φέρουν ἀπὸ μακρινοὺς τόπους. Σεῖς ἔμείνατε στὴν πατρίδα σας, μὰ ἐγὼ είμαι ἔνας δυστυχισμένος ἔξοριστος. "Ἐρχομαι ἀπὸ μακρινὲς χῶρες. "Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι εἶναι μαῦροι, τὰ πουλιὰ πολὺ χρωματιστὰ καὶ ὁ ἥλιος καίει πολύ. Στοὺς κλώνους μου ἐφώλιαζαν τὰ πουλιά, ἐσκαρφάλωναν οἱ πίθηκοι καὶ ἐγλιστροῦσαν τὰ φίδια. Τὸ ξύλο μου ἐπέρασε μεγάλη θάλασσα γιὰ νὰ φθάσῃ ἐδῶ. Ποτὲ πιὰ δὲν θὰ ξαναϊδῶ τὸν τόπο ποὺ ἐγεννήθηκα, τὸ δάσος ποὺ ἐμεγάλωσα. Είμαι ξενιτευμένο γιὰ πάντα! Θὰ περάσω τὴ ζωή μου σ' αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ γωνία!

‘Η σφυρίκτρα.

” Ήμουν πέντε-έξι χρόνων. Τήν ήμέρα τῆς έορτῆς μου οἱ γονεῖς καὶ οἱ συγγενεῖς μου μοῦ ἔκαμαν δῶρο ἀρκετά λεπτά.

’Αμέσως ἐπῆρα τὸ δρόμο γιὰ τὸ γειτονικό μας ἐμπορικὸ γιὰ νὰ ἀγοράσω μικροπράγματα. Στὸ δρόμο δμως ἐσυνάντησα ἑνα παιδί ποὺ εἶχε μία σφυρίκτρα καὶ ἐσφύριζε. Μοῦ ἄρεσε πολὺ καὶ γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσω ἔδωκα δλα μου τὰ λεπτά.

’Εγύρισα ἐνθουσιασμένος καὶ ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ ἐσφύριζα. Τὰ αὐτιὰ ὅλων ἐκουράσθηκαν. Τὰ ἀδέλφια μου, οἱ ἀδελφές μου, τὰ ἔξαδέλφια μου ἀρχισαν νὰ νευριάζουν. Καὶ ὅταν ἔμαθαν ὅτι ἔδωκα δλα μου τὰ χρήματα γι’ αὐτὴ τὴν ἐλεεινὴ σφυρίκτρα, ἀρχισαν νὰ μὲ κοροϊδεύουν.

— Καὶ δὲν ἀγόραζες ἑνα βιβλίο;... Δὲν ἔπαιρνες τετράδια;... Καὶ μοῦ ἐθύμιζαν πόσα πράγματα ήμποροῦσα νὰ ἀγοράσω μὲ τὰ λεπτὰ ἐκεῖνα ἄν ημουν φρόνιμος.

” Αρχισα νὰ μετανοῶ. Καὶ ὅσο ἐκεῖνοι ἐγελοῦσαν, τόσο ἐγὼ ἔκλαια ἀπὸ πεῖσμα.

Στὸ τέλος ἐσυλλογίσθηκα ὅτι περισσότερο ἐλυπήθηκα παρὰ ἔχάρηκα μὲ τὴν περίφημη σφυρίκτρα.

Αύτὸ τὸ πάθημα μοῦ ἔγινε μάθημα γιὰ δλη μου τὴ ζωῆ.

Κάθε φορά, ποὺ ἔχω τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀγο-

ράσω κάτι ποὺ δὲν εἶνε ἀπαραίτητο, λέγω μέσα μου :

— "Ἄς μὴν ἔξοδεύσω πολλὰ γιὰ νὰ ἀγοράσω μία σφυρίκτρα.

"Ἐτσι οἰκονομῶ πάντα τὸ χρῆμα μου.

(Φραγκλῖνος)

Ἐγινε μεγάλο ἄγόρι.

Ο Γιώργος, ὅταν ἔθαλε γιὰ πρώτηφορὰ πανταλόνια, ἥτο εύτυχισμένος, ἐπειδὴ ἐντύθηκε σὰν μεγάλο ἄγόρι. Μὰ πιὸ μεγάλη χαρὰ ἔκαμε γιὰ τὶς τσέπες ποὺ εἶχε τὸ πανταλόνι.

Πόσο χρήσιμες εἶναι ! ἔλεγε καὶ ξαναέλεγε..

Βάζει τὰ χέρια του ὅταν κάμνη κρύο. Βάζει μικρὰ παιγνίδια. Βαζει ὅ,τι βρῇ στὸ δρόμο. Μπορεῖ ἀκόμα νὰ βάλῃ καὶ τὸ μανδήλι, ἀν δὲν τὸ ἔχῃ χά ει

Οἱ τσέπες τοῦ Γιώργου εἶναι πάντα γεμάτες Μὰ σήμερα εἶναι τόσο φουσκωμένες, ποὺ φαίνεται ἀστείος.

Γιὰ ἔλα ἔδω, εἶπε ἡ μητέρα, τί ἔχεις μέσα στὶς τσέπες σου ;

— Τίποτε ! κάτι μικρὰ πράγματα ποὺ μοῦ χρειάζονται.

— "Αφησέ με νὰ ἴδω !

Ο Γιώργος σηκώνει τὰ χέρια καὶ ἡ μητέρα ἀδειάζει τὶς τσέπες. Τί κακὸ ἥτο ἔκει μέσα !

“Ένα παλιό σιδεράκι, βόλοι, κουμπιά, μία σβούρα, ένα μανδήλι, σπάγγοι. Όλοι οί σπάγγοι τοῦ σπιτιοῦ έίναι μέσα στὶς τσέπες τοῦ Γιώργου.

—Τοὺς χρειάζομαι, μητέρα, τοὺς σπάγγους. Δένω τὸν Ἀράπη, παίζω τὰ ἄλογα, κάμνω διάφορα παιγνίδια.

—Καλά, καλά, εἰπεν ἡ μητέρα. Μὰ δὲν ἡμπορῶ πιὰ νὰ διορθώνω κάθε μέρα τὶς τρύπιες τσέπες σου. Θὰ σοῦ δώσω ένα συρτάρι νὰ βάλης τὰ πράγματά σου.

—‘Ωραῖα, μητέρα.

—Καὶ στὶς τσέπες σου δὲν θέλω νὰ ἴδω πιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ μανδήλι σου. Ἀμα ξαναβάλης τέτοια πράγματα, θὰ σοῦ τὶς ράψω ὅλοτελα.

Μὰ αὐτὸ δὲν τὸ ἥθελεν ὁ Γιωργος. Θὰ τὸν ἐκορόΐδευαν τὰ παιδιά. Δὲν βάζει πιὰ μέσα παρὰ τὸ μανδήλι του.

Κυρία καὶ ὑπηρέτριες.

· Ή ξακουστὴ Ἀλεξάνδρα πρὶν τ’ ἀστεράκια σιβήσουν,
στὴν πόλη πρώτ’ ὑφάντρα τὸν ὕπνο τους ν’ ἀφήσουν
πολὺ ἐργατική,

πρὶν τ’ ἀστεράκια σιβήσουν,
τὸν ὕπνο τους ν’ ἀφήσουν
νὰ τρέξουν στ’ ἀργαλειά.

τὴν ὕρα ποὺ λαλοῦσε
ὅ πετεινός, ξυπνοῦσε
τὶς δοῦλες βιαστική,

Μ’ αὐτὲς γιὰ νὰ γλιτώσουν,
στὸν ὕπνο νὰ τὸ στρώσουν
καὶ νάχουν τεμπελιά,

τὸν πετεινὸν ἀρπάζουν
μεσάνυκτα τὸν σφάζουν
στὴν ἴδια του φωλιά.

Μ' ἀντὶς ν' ἀναπαυθοῦνε
ἄλλοι τους! Θὰ περνοῦνε
χειρότερη ζωή.

Γιατ' ἡ χυρά τους τώρα,
μὴν ξέροντας τὴν δρα
ξυπνάει καὶ πιὸ πρωτό.

(Γιάννης Περγιαλίτης)

Πετεινός.

Πετεινός μὲς τὴν αὔλὴ
κικιρίκοκου λαλεῖ.

Ἐχει ἔνα λοφίο πρώτης
καὶ σπιρούνια σὰν ἵπποτης.

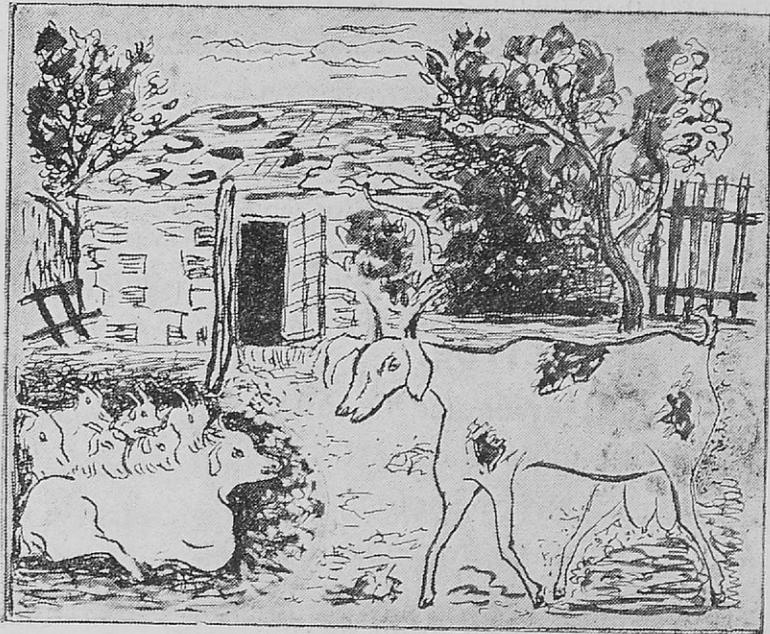
Ἐχει μιὰν ούρα ψηλή,
φουντωτὴ καὶ παρδαλὴ
καὶ στὴ μούρη του γιὰ γένεια
δυὸ φυλλάρια κρεατένια.

Τὴν αύγούλα ποὺ λαλεῖ
σειεὶ φτερὰ καὶ κεφαλή.
Κικιρίκοκου, γειτόνοι,
σηκωθῆτε, ξημερώνει.

(Γ. Βιζυηνός)

Ο λύκος καὶ τὰ ἑπτὰ κατσικόπουλα.

Μιὰ φορὰ καὶ ἔναν καιρὸν ἦτο μία κατσίκα
μὲ ἄσπρα πόδια, ποὺ εχει ἑπτὰ μικρὰ κατσικό-

πουλα. Τὰ ἀγαποῦσε πολύ, ὅπως ἡ μητέρα ἀγα-
πᾶ τὰ παιδιά της.

Μία ἡμέρα ἡ κατσίκα ἥθελε νὰ βγῆ στὸ δά-
σος γιὰ νὰ φέρη στὰ μικρά της τροφή. Πρὶν φύγη
λοιπὸν τὰ ἐφώναξε ὅλα καὶ τοὺς εἶπε:

— Χρυσά μου παιδάκια, τώρα πηγαίνω στὸ δά-
σος, ἔχετε τὸ νοῦ σας μὴν ἔλθη ὁ λύκος. "Αν
ἔλθῃ, θὰ σᾶς φάγη όλόκληρα καὶ δὲν θὰ ἀφήσῃ
τίποτε. 'Ο κακούργος μεταμορφώνεται συχνὰ γιὰ
νὰ μὴ τὸν καταλαβαίνουν. Σεῖς θὰ τὸν γνωρί-
σετε ἀπὸ τὴ χονδρή του τὴ φωνὴ καὶ ἀπὸ τὰ
σκούρα του τὰ πόδια.

Τὰ κατσικάκια τότε εἶπαν :

— "Εννοια σου, καλή μας μητέρα, θὰ ἔχωμε τὸ νοῦ μας Πήγαινε ἥσυχη στὸ δάσος.

— Μέεεε ! Μέεεε ! ἔκαμε ἡ κατσίκα καὶ ἔφυγε.

Δὲν ἐπέρασε πολλὴ ὥρα καὶ νά ! κάποιος κτυπᾷ τὴ θύρα καὶ φωνάζει :

— 'Ανοίξετέ μου, παιδάκια μου, ἤλθε ἡ μανούλα σας καὶ σᾶς ἔφερε πράγματα.

Μὰ τὰ κατσικόπουλα ἀκουσαν τὴ χονδρὴ φωνὴ καὶ ἔκατάλαβαν πῶς εἶναι ὁ λύκος !

— Δὲν σοῦ ἀνοίγομε, ἔφώναξαν, δὲν εἶσαι ἡ μητέρα μας. Ἡ μητέρα μας ἔχει γλυκειὰ καὶ καθαρὴ φωνή. Ἐσὺ εἶσαι βραχνός, εἶσαι ὁ λύκος.

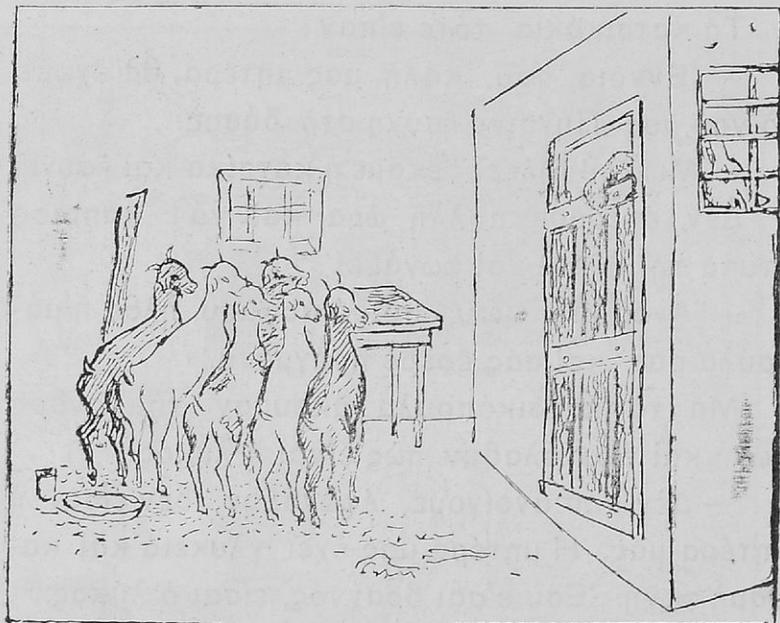
Τότε λοιπὸν ἔφυγε ὁ λύκος, γιατὶ αὐτὸς ἦτο.

'Επῆγε σὲ ἑνα ἐμπορικάκι καὶ ἀγόρασε ἑνα μεγάλο κομμάτι κιμωλία. Τὸ ἔφαγε καλὰ - καλὰ δλο, γιὰ νὰ κάμη ψιλὴ καὶ γλυκειὰ φωνή, καὶ νά τον πάλι ἐμπρὸς στὴ θύρα. Ἐκτύπησε καὶ ἔφώναξε :

— 'Ανοίξετε, καλά μου παιδάκια, ἡ μανούλα σας ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ δάσος καὶ σᾶς ἔφερε πράγματα.

Μὰ ὁ λύκος ἔθαλε τὸ σκοῦρο πόδι του στὸ παράθυρο. Τὸ εἶδαν γιὰ καλή των τύχη τὰ κατσικόπουλα καὶ εἶπαν :

— Δὲν σοῦ ἀνοίγομε, ἡ μητέρα μας δὲν ἔχει σκοῦρα πόδια, ὅπως ἐσύ. Εἶσαι ὁ λύκος.

Τί νὰ κάμη τὸ λοιπὸν ὁ λύκος; Φεύγει καὶ πηγαίνει τρέχοντας σὲ ἔνα φούρναρη.

*
* *

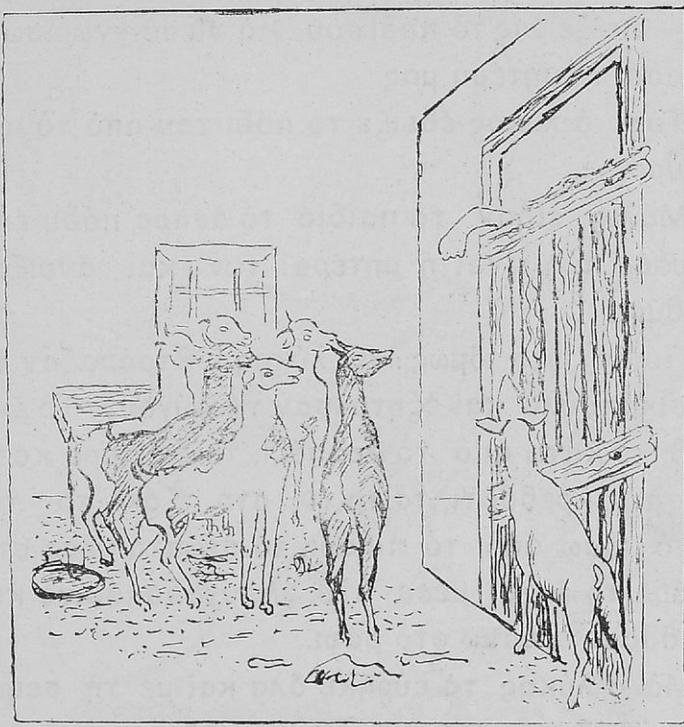
— "Εσχισα λίγο τὸ πόδι μου, δός μου λιγάκι ζυμάρι νὰ τοῦ βάλω, εἶπεν ὁ λύκος στὸ φούρναρη. Τὸ βάζειστὰ πόδια καὶ τρέχει στὸ μυλωνᾶ.

— Πασπάλισέ μου τὸ πόδι μὲ' ἀλεύρι, τοῦ εἶπε.

‘Ο μυλωνᾶς ἐσκέφθηκε: ὁ λύκος κάποιον θέλει νὰ ξεγελάσῃ καὶ μεταμορφώνεται! Λοιπὸν τοῦ λέγει:

— Δὲν σοῦ δίγω.

Μὰ ὁ λύκος τοῦ εἶπε:

— "Αν δὲν κάμης αύτὸ ποὺ σοῦ λέγω, θὰ σὲ ξεσχίσω άμεσως. Καὶ ἔτριξε τὰ δόντια του καὶ ἐγούρλωσε τά μάτια του.

Τότε ἐφοβήθηκε ὁ μυλωνᾶς καὶ τοῦ ἐπασπάλισε τὸ πόδι μὲ ἀλεύρι. Τέτοιοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι !

Τώρα τρέχει ὁ κακούργος γιὰ τρίτη φορὰ καὶ κτυπᾷ τὴν πόρτα καὶ φωνάζει :

·Ανοίξετε, παιδάκια μου, ἡ μανούλα σας ἥλθε καὶ σᾶς ἔφερε πράγματα.

Τὰ κατσικόπουλα τότε ἐφώναξαν :

— Δεῖξε μας τὸ πόδισου, γιὰ νὰ σὲ γνωρίσωμε ἀν εἶσαι ἡ μητέρα μας.

Τότε ὁ λύκος ἔδειξε τὸ πόδι του ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Μόλις εἶδαν τὰ παιδιὰ τὸ ἀσπρὸ πόδι, ἐπὶ στευσαν πῶς εἶναι ἡ μητέρα των καὶ ἄνοιξαν τὴν θύρα.

Ποιός ἦτο ὅμως; Ὁ λύκος! Ἐτρόμαξαν τὰ κατσικόπουλα καὶ ἔζητοῦσαν νὰ φύγουν. Τὸ ἑνα ἔχωθηκε κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, τὸ δεύτερο κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, τὸ τρίτο στὸ τζάκι, τὸ τέταρτο πίσω ἀπὸ τὸ πιθάρι, τὸ πέμπτο μέσα στὸ ἄρμάρι, τὸ ἔκτο μέσα στὸ μπουγαδοκόφινο καὶ τὸ ἕβδομο ἐπάνω στὸ ράφι.

Μὰ ὁ λύκος τὰ εὔρηκε δλα καὶ μὲ τὴ σειρὰ τὰ ἔκατέβασε στὴν κοιλιά του. Μονάχα τὸ πιὸ μικρό, ἔκεīνο ποὺ ἐπήδησε ἐπάνω στὸ ράφι, πίσω ἀπὸ τὰ χαλκώματα, δὲν τὸ εύρηκε.

Καὶ τώρα πιὰ χορτασμένος ἐπῆγε στὸ πράσινο λιθάδι, ἐξαπλώθηκε καὶ ἀρχισε νὰ ροχαλίζῃ δυνατά.

* *

"Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ώρα ἦλθε ἡ καημένη ἡ κατσίκα ἀπὸ τὸ δάσος. "Ἄχ! καὶ τί βλέπει! Ἀνοικτὴ τὴν θύρα! Τραπέζια, καθίσματα, συρτάρια, δλα ἀνω κάτω. Φωνάζει τὰ παιδιά της, μὰ καμμιὰ ἀπάντηση. Κοιτάζει ἐδῶ, κοιτάζει ἔκεī, τὰ φωνά-

Δ. Δούκα κλπ. «Ο κόσμος τοῦ παιδιοῦ» Εκδ. Γ' (7) 1935

5

ζει ἔνα-ένα μὲ τὰ ὄνόματά των, τίποτε. Μόλις
έφωναξε καὶ τὸ τελευταῖο, τότε ἀκούσθηκε μία
φωνὴ μισοσβησμένη καὶ τρεμουλιαστή :

— Μανούλα, εἶμαι ἐδῶ, στὸ ράφι, πίσω ἀπὸ τὰ
χαλκώματα.

Ἐπῆγε, τὸ ἑκατέβασε, καὶ τὸ μικρὸ κατσι-
κάκι τῆς ἐδιηγήθηκε, πῶς ἥλθεν ὁ λύκος καὶ
πῶς ἔφαγεν ὅλα τὰ ἄλλα ἀδέλφια του. Συλλογι-
σθῆτε πιὰ τὴν κακομοίρα τῇ μάνα πῶς ἔκλαιε
καὶ ἐδέρνετο γιὰ τὰ μικρά της !

Μέσα στὴν ἀπελπισία της βγαίνει ἀπὸ τὸ
σπίτι καὶ τρέχει νὰ βρῇ τὸ λύκο. Τὸ κατσικάκι
τρέμοντας ἐπήγαινεν ἀπὸ πίσω της.

* * *

Νά τος ! στὸ λιβάδι, ἀκόμη κοιμᾶται. Πηγαί-
νει κοντὰ ἡ κατσίκα τότε, τὸν κοιτάζει καὶ βλέ-
πει τὴν κοιλιά του φουσκωμένη καὶ μέσα κάτι
νὰ κινήται.

— “Αχ ! Θεέ μου, ἐσκέφθηκε, εἶναι τὰ παιδά-
κια μου ! Νά εἶναι ζωντανά ;

— Ετρεξε γρήγορα στὸ σπίτι της καὶ ἔφερε ψα-
λίδι, βελόνα καὶ σπάγο.

‘Ο λύκος ἐκοιμάτο. ‘Η κατσίκα παίρνει τὸ
ψαλίδι καὶ ἀρχίζει νὰ σχίζῃ τὴν κοιλιά.

Μὲ τὸ πρῶτο, νά ! βγαίνει τὸ ἔνα κατσικάκι
ζωντανό, καὶ ὑστερα τὸ ἄλλο, καὶ ὑστερα τὸ
ἄλλο.

Νά τα καὶ τὰ ἔξι ! Τί χαρὰ ποὺ ἐπῆρεν ἡ καη-
μένη ἡ μάνα !

Ἐκεῖνα ἄρχισαν νὰ χορεύουν γύρω της.

Μὰ ἡ κατσίκα εἶπε :

— Τώρα, γρήγορα φέρετε μεγάλες πέτρες, γιὰ
νὰ γεμίσωμε τὴν κοιλιὰ τοῦ κακούργου ὅσο κοι-
μᾶται.

Ἐτρεξαν γρήγορα ὅλα, ἔφεραν πέτρες καὶ
ἐγέμισαν, ὅσο ἡμποροῦσαν, τὴν κοιλιὰ τοῦ λύκου.
Ἡ μάνα γρήγορα - γρήγορα τὴν ἔρραψε μὲ τέχνη.
Σὲ λίγο ἔξυπνησεν ὁ λύκος. Ἐζητοῦσε νὰ σταθῇ
στὰ πόδια του, μὰ μόλις καὶ τὸ κατάφερε. Οἱ πέ-
τρες ἐβάραιναν μέσα στὴν κοιλιά του πολύ.

— Ἐφαγα κάπως πολύ, εἶπε. Καὶ ἐπῆγε σὲ ἔνα
πηγάδι νὰ πιῇ νερό. Μὰ καθὼς ἐπερπατοῦσε,
ἐτρίκλιζε ἐλεεινά. Μόλις ἔσκυψε νὰ φθάσῃ τὸ
νερὸ γιὰ νὰ πιῇ, ἐζαλίστηκε καὶ ἐπεσε μέσα.

Τὰ ἑπτὰ κατσικάκια καὶ ἡ κατσίκα ἥλθαν καὶ
ἐκοίταζαν ἀπὸ ἐπάνω.

— Ἐπνίγηκε, ἐπνίγηκε ὁ λύκος!.. ἐφώναξαν
τὰ μικρά.

Καὶ ἀπὸ τότε ἡ κατσίκα μὲ τὰ ἄσπρα πόδια
καὶ τὰ ἑπτὰ κατσικόπουλα ἔζησαν καλὰ καὶ
ἐμεῖς καλύτερα.

Δέν ἡμπορῶ, δέν δέλω.

‘Ο Μίμης ἔχει πέντε ἡμέρες τώρα ποὺ πηγαί-
νει στὸ νέο σχολεῖο.

‘Ηλθεν ἡ ὥρα γιὰ τὸ διάλειμμα.

‘Όλα τὰ παιδιὰ ἔχυθηκαν στὴν αύλῃ.

‘Εμαζεύθηκαν σὲ όμάδες. ‘Ετοίμασαν παιγνίδια.

— Νὰ παίξωμε κρυφτό!

— ‘Οχι, κυνηγητό!

— ‘Εμεῖς θὰ παίξωμε τόπι! ἄκουες.

Μόνο ὁ Μίμης ἔχει τραβηχθῆ στὴ γωνία καὶ κάθεται μόνος.

— ‘Ελα νὰ παίξωμε τὸν ποντικὸ καὶ τὴ γάτα, τοῦ εἶπεν ὁ Γιῶργος. Εἶναι εὔκολο. ‘Ο Πέτρος θὰ εἶναι ἡ γάτα καὶ θὰ μᾶς κυνηγᾶ. ‘Εμεῖς θὰ είμαστε οἱ ποντικοί, καὶ θὰ προσπαθοῦμε νὰ σωθοῦμε Φρστ! θὰ τοῦ ξεφεύγωμε! ‘Οταν προφθάσωμεν ἀνεβοῦμε σὲ ἓνα σκαλοπάτι ἢ σὲ ἓνα κάθισμα ἢ σὲ μιὰ πέτρα, τότε δὲν ἔχει δικαιώμα νὰ μᾶς πιάσῃ. Εἶναι ὁ κανονισμὸς τοῦ παιγνιδιοῦ. ‘Επειτα, ἅμα σὲ πιάσῃ, δὲν θὰ σὲ φάγη κιόλας! Μόνο ποὺ θὰ γίνης ἐσὺ γάτα. ‘Ελα θὰ ιδής τί ώραιο ποὺ εἶναι!

‘Ο Μίμης κάμνει ἔνα τσ! μὲ τὸ κεφάλι του. Φοβεῖται. Θὰ ιδρώσῃ, θὰ πέσῃ, θὰ κουρασθῇ.

— Τότε ἔλα νὰ παίξωμε βόλους, εἶπεν ὁ Γιῶργος. Θὰ παίξωμε σ’ αὐτὴ τὴ γωνία καὶ δὲν θὰ μᾶς πειράξῃ κανείς.

— ‘Οχι, λέγει ὁ Μίμης, δὲν θέλω νὰ χάσω τοὺς βόλους μου.

— Μά, καημένε, θὰ παίξωμε χωρίς κέρδη.

— Θὰ λερώσω τὰ χέρια μου.

‘Ο Γιώργος σμως λυπεῖται νὰ βλέπη τὸ νέο συμμαθητή του μόνο στὴ γωνία.

— “Ελα νὰ παίξωμε τὸ «γύρω - γύρω ὅλοι».

— “Οχι, σου εἶπα, ἀφησέ με! ’Εγὼ θὰ βλέπω μόνο.

Τὴν ἵδια στιγμὴ ἥλθεν ἡ διδασκάλισσα καὶ ἀκουσε τὶ ἔλεγαν τὰ παιδιά.

— Πρέπει νὰ παίζης, παιδί μου, εἶπε. Τὸ παιγνίδι θὰ σὲ κάμη χαρούμενο. Θὰ σου δώσῃ ύγεια. ’Ακόμη θὰ μπορέσης νὰ ἐργασθῆς στὴν τάξη καλά. Πρέπει νὰ διασκεδάσης τώρα στὸ διάλειμμα.

Tὰ δένδρα.

„Ολα τὰ δένδρα ’ναι παιδιά,
πούχουν τὴ γῆ μητέρα,
κ’ ἔχουν γιὰ χέρια τὰ κλαδιά
ποὺ σειοῦνται στὸν áέρα.

Σειοῦνται καὶ λὲν μιὰ προσευχή,
λυγοῦν καὶ προσκυνοῦνε
τὸν οὐρανό, πῶχει βροχὴ
καὶ βλέπει ποὺ διψοῦνε.

Κι ὁ ούρανός, ποὺ τὰ τηρᾶ
. . . τοῦ θλίβετ’ ἡ καρδιά,
τὴ δίψα τους σὰν βλέπη.

Απὸ τὸ θρόνο του γυρνᾶ
καὶ κράζει μιὰ νεφέλη
καὶ τήνε στέλλει στὰ βουνά,
στὰ δάση τήνε στέλλει.

—Πάαινε στάποτιστα δενδρά,
στὰ δάση ποὺ διψοῦνε,
καὶ πότισέ μού τα φαιδρά
καὶ δῶσε τα νὰ πιοῦνε.—

Βγαίν' ἡ νεφέλη καὶ περνᾶ
ἐπάν' ἀπὸ τὴν Πλάση,
καὶ βρέχει μέσα στὰ βουνά
καὶ βρέχει μές στὰ δάση.

Καὶ νοιώθ' ἡ γῆ χαρὰ κρυφή
. . . καὶ βγάλλει ὅλο ἀνθη στὴ μορφή.
Κι ὅλο καρποὺς στὰ στήθη.

Κι ἀπ' τὴν χαρὰ τὴν τρυφερὴ
κι ἀπὸ τὴν εὔθυμια,
στὴ χώρα δίδει δσο μπορεῖ
εὐθήνια κ' εύφορία.

Γι' αύτὸ φυτεύετε δενδρά
καθεὶς ὅπου προφθάσῃ
κι ἀφῆτε νὰ γενοῦν χονδρά,
νὰ σχηματίσουν δάση,

Γιὰ νᾶχωμε κ' ἐμεῖς βροχὴ
κι ὥραια πρασινάδα,
διὰ νὰ κάμωμ' εύτυχῆ
τὴν ἄκαρπη Ἑλλάδα.

(Γ. Βιζυηνὸς)

‘Ο γυρισμός.

Χαρὰ σ' ἔκεινον ποὺ γυρνᾶ στὴν πατρική του γῆ,
μόλις προβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ τοῦ ἥλιου ἡ πρώτη
[άχτιδα !

Κι δλα μαζὶ τὰ χαιρετᾶ, τὴ ζήση, τὴν αὔγη,
τὴν εύτυχία, τὸν οὐρανό, τὸ φῶς καὶ τὴν πατρίδα.

(Μετάφραση Μυρτιώτισσας)

‘Ο τυφλός.

‘Ο Μίμης, ὁ Τάκης καὶ ὁ Νίκος ἔπαιζαν βόλους ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι των.

— Τάκ - τάκ - τάκ - τάκ - τάκ, ἀκούσθηκε ἀπὸ πέρα.

— ‘Ο μπάρμπα - Μηνᾶς ἔρχεται, εἶπεν ὁ Νίκος.

“Ἐνας ἀσπρομάλλης γέρος, μὲ ροῦχα πτωχικά,
ἔστριβε σιγὰ σιγὰ τὴ γωνία. Μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ραβδιοῦ του ἐψαχούλευε τὸ πεζοδρόμιο, γιὰ νὰ βρῇ
τὸ δρόμο του!..

“Ολοι ξέρουν τὴν ιστορία τοῦ γέρου τοῦ
τυφλοῦ.

Μέσα στὸ ἐργοστάσιο ποὺ ἐδούλευε ἦτο ὁ

καλύτερος τεχνίτης. "Εξαφνα έπήρε φωτιά ή μηχανή, καὶ ὁ Μηνᾶς ἀπὸ τὰ καψίματα ἔχασε τὰ μάτια του.

"Ο μπάρμπα - Μηνᾶς ἀπὸ τότε περπατεῖ στὰ σκοτάδια μὲ όδηγὸ τὸ ραβδὶ του. "Ολοὶ τὸν συμπονοῦν γιὰ τὴ δυστυχία του.

Μὰ τὰ τρία παιδιά σήμερα, ἔτσι γιὰ νὰ παίξουν, ἄρχισαν νὰ περιγελοῦν τὸ δυστυχισμένο τὸ μπάρμπα - Μηνᾶ.

Αὐτὸς τὰ ἔχασε. Καὶ καθὼς ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὸ πεζοδρόμιο, τοῦ ἐξέφυγε τὸ ραβδὶ καὶ ἐπεσε μέσα σὲ ἔνα ύπόγειο.

‘Ακόμη λίγο νὰ ἐπροχωροῦσε, θὰ ἔπεφτε καὶ αὐτὸς μέσα.

— Τὸ ραθδὶ μου, σᾶς παρακαλῶ.

— Κατέβα νὰ τὸ πάρης! εἶπαν τὰ παιδιὰ κοροϊδευτικά.

Τὴν ἵδια στιγμὴν ἐφάνηκε ἀπὸ τὴ γωνία ἡ Ἐλενίτσα.

Εἶδε τὶ ἐγίνετο καὶ ἔτρεξε γρήγορα νὰ βοηθήσῃ τὸ γέροντα. Ἐσήκωσε τὸ ραθδὶ καὶ εἶπε μὲ συμπόνια :

— Ὁρίστε, καλέ μου παππούλη.

‘Ο τυφλὸς ἄρχισε νὰ εὔχεται μ’ ὅλη του τὴν καρδιὰ τὴ μικρῆ.

Μὰ τώρα κιὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ εἶχαν νοιώσει τὸ λάθος των. Στέκονται ἐμπρὸς στὴν Ἐλένη καὶ στὸ μπάρμπα-Μηνᾶ μὲ σκυμμένα τὰ κεφάλια, σὰ νὰ ζητοῦν συγχώρηση. Ἐκατάλαβαν τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ ἔκαμαν. Τὸ εἶχαν κάμει χωρὶς νὰ τὸ συλλογισθοῦν.

‘Ο χειμώνας στὸ χωριό.

— Τί γρήγορα ποὺ λυώνει τὸ χιόνι στὴν πόλη, ἔλεγεν ἀπόψε ἡ Κατερίνα, τὴν ὥρα ποὺ ἔκαθομαστε γύρω στὸ τραπέζι.

Στὸ χωριό μου τὸ χιόνι μένει ἑβδομάδες καὶ μᾶς κλεῖει μέσα. Τέτοιον καιρὸν κανεὶς δὲν ἥμπορει νὰ βγῆ στὰ χωράφια νὰ δουλεύση. Καὶ μέσα

στὸ χωριὸ ἀκόμη πολὺ λίγο βγαίνουν. Τὸ πιὸ πολὺ μένομε ὅλοι στὸ σπίτι καὶ καθόμαστε γύρω στὸ τζάκι. Ἡ γιαγιὰ μᾶς λέγει ὅμορφα παραμύθια, ποὺ τὰ ἀκοῦμε προσεκτικά, καὶ ὅλοι κάμνομε κάτι. Οἱ ἄνδρες καὶ τὰ παιδιὰ πότε πλέκουν καλάθια, πότε κάμνουν κανένα ξύλινο παιγνίδι ἢ ὅ, τι ἄλλο βρεθῆ. Οἱ γυναικες καὶ τὰ κορίτσια ράβομε ἢ πλέκομε. Πολλὲς ἐθδομάδες αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ μας, ὅσπου νὰ λυώσουν τὰ χιόνια.

‘Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων.

Τάκ! Τάκ! κτυπᾷ ἡ θύρα μας πρωῒ πρωΐ. Τρέχω καὶ ἀνοίγω.

. . . Καλὴν ἑσπέραν, ἀρχοντες, ἂν εἴναι ὁρισμός σας, Χριστοῦ τὴν θείαν γέννησιν νὰ πῶ στὸ ἀρχοντικό σας. Χριστὸς γεννᾶται σήμερον ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει. Οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται, χαίρει ἡ Κτίσις ὅλη.

Εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Μιχάλης καὶ ὁ Πέτρος, τὰ γειτονόπουλά μας.

‘Ο ἐνας κρατεῖ φυσαρμόνικα, ὁ ἄλλος τρίγωνο καὶ ὁ ἄλλος τὴν Ἀγιὰ Σοφιά.

Ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφή μου ἔκαθόμαστε καὶ τοὺς ἀκούαμε.

— Καὶ τοῦ χρόνου, κυρία Κατίνα

— Καὶ τοῦ χρόνου, παιδιά μου, εἶπεν ἡ μητέρα μας καὶ τοὺς δίνει δύο δραχμές.

Τάκ! τάκ! τάκ! ἡ θύρα μας πάλι. Τρέχω καὶ ἀνοίγω.

— Καλὴν ἐσπ....

— Τὰ εἶπαν ἄλλοι, τοὺς ἔκοψα.

Οι Χριστουγεννιάτικες έτοιμασίες.

Τὸ σπιτικό μας εἶναι ἀνάστατο. Ὁ πατέρας πηγαίνει καὶ ἔρχεται καὶ δὲ κουβαλεῖ.

— Μὴν ξεχάσης, Νικολάκη, ἀνθόνερο γιὰ τοὺς κουραμπιέδες, παραγγέλλει ἡ μητέρα, ἐνώ ζυμώνει.

Τί ὅμορφα χριστόψωμα καὶ κουλουράκια! Ἐγὼ πηγαινωέρχομαι στὸ φοῦρνο. Ἐκεῖ πιὰ δὲν χωρεῖς νὰ μπῆς. Ὅλες οἱ νοικοκυρὲς μαζεμένες καὶ δλες φωνάζουν καὶ βιάζονται.

— Πρόσεξε, κύρι Λάμπρο, μὴ καοῦν τὰ ψωμιά μου!

— Πόσα σοῦ χρωστῶ, κύρι-Λάμπρο;
“Ολη ἡ γειτονιὰ στὸ πόδι! Λαχανοπώλης, κρεοπώλης, ἔμπορος, δλοι ἔχουν στολίσει τὰ καταστήματά των.

Η ἔξομολόγηση.

— Γρήγορα, μᾶς λέγει ἡ μητέρα, τὸ μεσημέρι πρέπει νὰ τὰ ἔχωμεν δλα ἔτοιμα. Στὶς δύο θὰ πᾶμε νὰ ἔξομολογηθοῦμε, γιατὶ αὔριο θὰ κοινωνήσωμε. Ἐσκεφθήκατε τὶς ἀμαρτίες σας;

Πρώτη φορὰ ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφή μου ἔξομολογηθήκαμε. Ἐζητήσαμε συγχώρηση ἀπὸ τὸν πατέρα μας καὶ τὴ μητέρα μας καὶ ἐπήγαμε στὸν ιερέα τῆς ἐνορίας μας.

Πῶς τὸν ἐφοβηθήκαμε σήμερα!

„Αλλην ήμέρα τρέχομε καὶ τοῦ φιλοῦμε τὸ χέρι καὶ ὁ πάτερ-Ἡλίας μᾶς δίνει κουφέτα.

Μὰ σήμερα ἄλλαξε. Δὲν γελᾷ, παρὰ μᾶς κοιτάζει καὶ τοὺς δύο σοθαρά. Ἐχομε κατεβάσει τὰ μάτια, δὲν τολμοῦμε νὰ τὸν ἀντικρύσωμε.

—Ἐλάτε, μᾶς εἶπε, ξέρω ἐγώ, εἰσαστε καλὰ παιδιά. Αὔριο θὰ σᾶς κοινωνήσω. Μᾶς ἔχαδευσε καὶ τοὺς δύο καὶ μᾶς ἀνοιξε τὴ θύρα.

—Μητέρα, θὰ κοινωνήσωμεν αὔριο, μᾶς εἶπεν ὁ πάτερ-Ἡλίας.

—Ωραία, εἶπεν ἡ μητέρα. Τὸ ἥξερα πῶς εἴσαστε καλὰ παιδιά.

Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων στὴν ἀγορά.

Τώρα πηγαίνομε μὲ τὸν πατέρα στὴν ἀγορά.

Δὲν μοιάζει καθόλου μὲ τῆς γειτονιᾶς μᾶς. Εἶναι ὄλότελα ἀλλιώτικη. Μόλις ἐμπήκαμε, ἔβούλωσα τὰ αύτιά μου. Φωνές, καὶ τί φωνές! Κόσμος, ἄλλο τίποτε.

—Ἐδῶ τὰ ἀρνάκια τοῦ γάλακτος, κύριοι!..
Μόλις ἤλθαν ἀπὸ τὸ "Ἀργος"!

—Νά τὰ θρεμμένα κοτόπουλα! Ἐξῆντα δραχμὲς ἡ ὄκα!..

—Ψάρια, φρέσκα ψάρια ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι!..

—Θαλασσινὰ τῆς ωρας!.. Μαρίδα τοῦ Φαλήρου!..

—Αύγα, φρέσκα αύγα!..

—Τυρί τοῦ Παρνασοῦ!..

— Κάστανα κρητικὰ καὶ λεμόνια ζουμερά!...

Περπατοῦμε στριμωγμένοι. Ἐγὼ ἀνασηκώνομαι στὶς μύτες τῶν ποδιῶν μου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ ἴδω τίποτε. Ἐφθάσαμε στὸ κρεοπωλεῖο ποὺ ψωνίζει συχνὰ ὁ πατέρας. Στὴ σειρά κρεμασμένα ἀρνάκια τοῦ γάλακτος. Μέσα στὸ στόμα των τοὺς ἔχει βάλει ὁ κὺρ - Σωτήρης ἀπὸ ἓνα κόκκινο χάρτινο τριαντάφυλλο, στὶς οὔρες των ἔχει δέσει πολύχρωμες κορδέλες ἀπὸ χαρτί.

Τὸν ἥξερε ὁ πατέρας τὸν κύρ - Σωτήρη γελαστὸ καὶ περιποιητικό.

Μὰ σήμερα κάμνει σὰν τρελλός.

— Ἐχει δίκιο, εἰπεν ὁ πατέρας, ὅλοι θέλομε νὰ ψωνίσωμε γρήγορα. Ὁλοι βιαζόμαστε καὶ ὁ κύρ - Σωτήρης ἔχει δύο χέρια.

Νά καὶ ὁ ἀστυφύλακας.

— Παρακαλῶ, κύριοι, στὴ γραμμή.

Ἐμπήκαμε ὅλοι στὴ γραμμή. Τώρα ὁ κύρ - Σωτήρης ἡσύχασε. Μὲ τάξη καθένας παίρνει τὸ κρέας ποὺ θέλει, πληρώνει καὶ φεύγει.

Ἡλθε καὶ ἡ σειρά μας.

— Κύρ - Σωτήρη, εἰπεν ὁ πατέρας, ἓνα καλὸ ἄρνακι.

— Λυποῦμαι, μὰ τώρα πιὰ δὲν ἔχω, ἐσώθηκαν.

— Ωραία, ἐφώναξαν ὅλοι. Ἄδικα ἐπεριμέναμε τόσες ὥρες!..

‘Ο πατέρας ἀγόρασε μιὰ γαλοπούλα.

“Ολο προχωροῦμε μέσα στὴν ἀγορά. Τί μεγάλη ποὺ εἶναι! Ἐγώ, ἀν ἔλθω μόνος, θὰ χαθῶ ἐδῶ μέσα. Ἐζαλίσθηκα πιά. Ὁ πατέρας εἶδε πὼς ἐκουράσθηκα καὶ μοῦ εἶπε:

— Τέτοιο παλληκάρι εἶσαι;

Ἐθγήκαμε ἔξω. Κοιτάζω, ἔξι ἡ ὥρα. Πῶς ἐπέρασαν δύο ὥρες τόσο γρήγορα!..

Χριστούγεννα.

Εἶδα χθὲς βράδυ στ' ὄνειρό μου
τὸ γεννημένο μας Χριστό·
τὰ βώδια ἐπάνω του φυσοῦσαν
ὅλο τὸ χνῶτο τους ζεστό.

Τὸ μέτωπό του ἦτο σὰν ἥλιος
καὶ μέσα ἡ φάτνη ἡ φτωχικὴ
ἀστραφτε πιὸ καλὰ ἀπὸ μέρα
μὲ κάποια λάμψη μαγική.

Βοσκοὶ πολλοὶ καὶ βοσκοποῦλες
τὸν προσκυνοῦσαν ταπεινά.
Ξανθόμαλλοι ἄγγελοι ἐστεκόνταν
κ' ἔψελναν γύρω του: ‘Ωσαννά!..

Στὰ πόδια του ἐσκυθαν οἱ μάγοι
κ' ἔμοιαζε τᾶστρο ἀπὸ ψηλά,
πῶς θὰ καθίσῃ σὰν κορώνα
στῆς Παναγίτσας τὰ μαλλιά.

(Μετάφραση Τέλλου "Αγρα")

Σχολική έσορτη.

Την Κυριακή στις 28

Δεκεμβρίου, ώρα 2 μ.μ.

Μιγάλη έσορτη στο σχο-

λιτό μας.

Η είσοδος ήταν θέρα για
ολούς. Δεκά μαστε και
ζενους

Αύτή την είδοποίηση την έκρεμασαν τὰ παι-
διά στὴ θύρα τοῦ σχολείου, ἀπὸ τὶς εἰκοσὶ τοῦ
Δεκεμβρίου. Ἐτοι καθένας ήμποροῦσε νὰ τὴ
διαβάσῃ καὶ νὰ κανονίσῃ τὸ ἀπόγευμά του.

Σχολεῖο βέβαια δὲν εἶχαμε αὐτὲς τὶς ήμέρες.

Ήσαν οἱ διακοπὲς γιὰ τὰ Χριστούγεννα, ὅμως
μὴν εἰπῆτε, πῶς ἐλείψαμε μίαν ήμέρα ἀπὸ τὸ
σχολεῖο.

Όλες οἱ τάξεις κάτι έτοιμάζομε γιὰ τὴν
έσορτη.

Ἐμεῖς, ἡ δευτέρα τάξη, θὰ παίξωμε τὸ ὄνειρο
τοῦ Πίπη. Θὰ τὸ παραστήσωμε ὅπως τὸ εἶδε!

‘Η Λιλή κάμνει τὸ καλικαντζαράκι. ‘Η Ειρήνη, τὸ πιὸ ύψηλὸ κορίτσι, κάμνει τὴν καλικαντζαρίνα. ‘Η σκηνὴ παρασταίνει ἓνα δωμάτιο σκοτεινό, ποὺ τὸ φωτίζει μόνο ἡ φωτιά, ὃπου ψήνει ὁ Πίπης τὸ πετεινάρι. “Οσο κάμνομε δοκιμές, τόσο καλύτερο μᾶς φαίνεται.

‘Η τετάρτη τάξη ἐτοιμάζει τὸ σπήλαιο ὅπου ἔγεννήθηκεν ὁ Χριστός. Τὸ Θεῖο Βρέφος μέσα στὴ φάτνη. ‘Η μητέρα του, ἡ Παναγία, δίπλα. Γιὰ Θεοτόκο εἴχαμε διαλέξει ἓνα πολὺ ὅμορφο κορίτσι απὸ τὴν τετάρτη τάξη. Ἐμπρὸς στὴ θύρα ἔστεκαν οἱ μάγοι μὲ τὰ δῶρα. Τὸ σπήλαιο ἦτο σὰν ἀληθινό. Ο φωτισμὸς ἦτο περίφημος. Τὰ παιδιὰ εἶχαν δουλεύσει πάρα πολύ.

‘Η πέμπτη ἐτοίμασε ώραῖα ἔργα, στὸ μάθημα τῆς χειροτεχνίας. Θὰ κάμη «άγορά». Μέσα στὴν αἴθουσα, ποὺ θὰ γίνη ἡ ἑορτὴ, ἔχει στολίσει ἓνα ὀλόκληρο τραπέζι μὲ τὰ ἔργα της. Ἀπὸ ἐπάνω ἔχουν γράψει αὐτὴ τὴν ἐπιγραφή:

Oἱ μεγάλοι γάχνοι !
δραχμή, Oἱ μικροί γά
χνοι 50 λευκτά. Oյος
οἱ ἄριθμοι υερδίζουν.

Στὸ ἄλλο μέρος τῆς αἰθουσας, τὸ πρωΐ τῆς έορτῆς, ἐβάλαμε ἔνα μεγάλο τραπέζι. Τὸ ἐστρώσαμε μὲ ἔνα ἄσπρο ώραιο τραπεζομάντηλο.

Ἐδῶ θὰ κόψωμε τὴν πήττα καὶ θὰ βάλωμε τὰ γλυκά.

* * *

“Ηλθε πιὰ ή ώρα! Ή έορτή μας φαίνεται θὰ έπιτύχη. Ηλθαν οἱ περισσότεροι γονεῖς. Έγώ

καὶ ἔνα ἄλλο παιδί εἴμαστε τῆς ὑποδοχῆς. "Αλλα
παιδιὰ ὁδηγοῦν τὸν κόσμο στὴν αἰθουσα.

Ντίν ! Ντίν ! Τὸ κουδούνι. Ἡ ἐορτὴ ἀρχίζει.
"Ολα πηγαίνουν καλά. Τὸ καλικαντζαράκι μας
ἀρέσει πολύ !

Χειροκροτεῖ ὁ κόσμος, μὰ χειροκροτεῖ καὶ ἡ
τάξη μας πιὸ πολύ ! Τὸ σπήλαιο ἄρεσε ἀκόμη
περισσότερο.

Καὶ τώρα ὅλοι εἶναι στὴν ἀγορά. "Ολοι εἶναι
ἐνθουσιασμένοι.

'Ο κὺρ-Γιώργης, ὁ ἀμαξᾶς, τόσο ἐνθουσιά-
σθηκε, ποὺ ἔδωκε 25 δραχμὲς γιὰ νὰ ἀγοράσῃ
τὸ ἀλογάκι ποὺ εἶχε κάμει ὁ γιός του ! Μᾶς ἐπῆρε
χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια. Τέτοια ἐπιτυχία δὲν τὴν
ἐπεριμέναμε. Τελευταῖα ἔχορεύσαμεν ἐμπρὸς
στοὺς καλεσμένους τὸν κρητικό, τὴν τράτα, τὸν
κλέφτικο καὶ τὸ συρτό.

Παραμονὴ τοῦ 'Αγίου Βασιλείου.

'Απόψε ἐβγήκαμε μὲ τὸν πατέρα μου, νὰ
ἰδοῦμε τὴν ἐορτή. Εἶναι ἡ παραμονὴ τῆς Πρω-
τοχρονιᾶς. Πῶς μοῦ ἀρέσει αὐτὴ τὴν ημέρα ἡ
όδος μὲ τὰ καταστήματα !

"Ολες οἱ προθῆκες εἶναι στολισμένες μὲ
ὅμορφα δῶρα. Οἱ ἔμποροι βγάζουν τὰ πιὸ καλὰ
πράγματα ποὺ ἔχουν.

Απέξω οί μικροπωλητὲς στήνουν τραπέζια
καὶ βάζουν χίλια δύο πράγματα καὶ στολίδια γιὰ
νὰ πωλήσουν. Ἔγὼ δὲν τὰ κοιτάζω αύτὰ πολύ.
Τὸ δικό μου τὸ μάτι πέφτει στὰ παιγνίδια. Τί
ὄμορφα áληθινά! Αύτὴ τὴν ἡμέρα θὰ ἥθελα νὰ

εἶχα πολλὰ χρήματα, γιὰ νὰ άγοράσω ὅσο μπορῶ πιὸ πολλά.

Τί δὲν εἶδα! Εἶδα ἔνα σιδηρόδρομο, ποὺ τὸν κουρδίζεις καὶ τρέχει ἐπάνω σὲ σιδηρένιες γραμμές! Εἶδα ἔνα κινηματογράφο μὲ τὴ μηχανή του, μὲ τὴ ρόδα του καὶ τὶς ταινίες του. Εἶχεν ὀλόκληρο τὸ παραμύθι τῆς Κοκκινοσκουφίτσας καὶ τοῦ Κοντορεβιθούλη.

Εἶδα ἔνα άεροπλάνο, δῆπως τὰ ἀληθινά, μὰ τόσο δὰ μικρό. "Αμα τὸ ἐκούρδιζες, ἐπετοῦσε! Εἶδα καὶ μία ώραία κούκλα, ποὺ ἄνοιγε καὶ ἔκλειε τὰ μάτια της. Εἶδα καὶ ἄλλα πολλὰ παιγνίδια: πύργους, σπίτια, ζωὰ, μὰ ἐκεῖνα ποὺ μοῦ ἄρεσαν ἦσαν αυτὰ ποὺ εἶπα παραπάνω.

Καὶ στὸ δρόμο ἦτο ώραία. Κόσμος, κόσμος, ὅλο κόσμος καὶ δός του χαρτοπόλεμος! Τῆς κυρίας ποὺ ἐπερπατοῦσεν ἐμπρὸς ἀπὸ ἐμᾶς ἡ γούνα, τὸ καπέλο, τὸ φουστάνι ἦσαν γεμάτα χαρτοπόλεμο.

Μία παρέα ἀπὸ μεγάλα παιδιὰ ἐπήγαινε ἀπὸ κατάστημα σὲ κατάστημα καὶ ἐτραγουδοῦσε τὰ κάλαντα:

"Αγιος Βασίλης ἔρχεται
ἀπὸ τὴν Καισαρεία..."

Δόστε καὶ μᾶς τὸν κόπο μας
ὅ, τι εἶναι ὄρισμός σας..."

καὶ οἱ ἔμποροι τοὺς ἔδιναν τὸν κόπον των.

Ἄλλα παιδιὰ ἐκρατοῦσαν ροκάνες καὶ σφυρίκτρες.

Τί θόρυβο, μὰ τὴν ἀλήθεια, ποὺ ἔκαμναν !

Ολοι ἔθουλώναμε τὰ αύτιά μας.

Ἐμένα ὁ πατέρας μοῦ ἐπῆρεν ἑνα τόπι, καὶ ἐπειδὴ ἐθράδυασεν ἐγυρίσαμε.

Τώρα εἰμαι κατακουρασμένος. Θὰ μπορέσω νὰ μείνω στὸ τραπέζι ἡ θὰ κοιμηθῶ; Καὶ ἀν μοῦ πέσῃ τὸ φλωρί; Ἡ μητέρα μοῦ εἶπε νὰ πέσω νὰ ξεκουρασθῶ καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα θὰ μὲ ξυπνήση. Τί νὰ κάμω;

Ἡ ζηλιάρα.

Στὴν ἑορτή, ποὺ ἔτοιμάζομε στὸ σχολεῖο μας, θὰ παίξῃ βιολί ἡ Θέκλα.

Λέγουν πῶς εἶναι γεννημένη γιὰ μουσικὸς καὶ ὅλοι τὴν προσέχουν.

Ἡ Θέκλα λοιπὸν ἔχει μία λυπητερὴ ἱστορία, ποὺ μοῦ τὴν εἶπαν οἱ συμμαθήτριές μου.

Στὸ Ὁδεῖο ποὺ ἐπήγαινεν ἡ Θέκλα ἐπήγαινε καὶ ἑνα ἄλλο κορίτσι πολὺ πλούσιο. Τὸ ἔλεγαν Ρήνα.

Τὰ δύο κορίτσια ἔγιναν φίλες.

Ἐπέρασεν ἑνας χρόνος καὶ ἡ Θέκλα ἐπροόδευσε τόσο, ποὺ ὅλοι ἐμιλοῦσαν γι' αὐτήν.

— Ἔμοιασε τοῦ πατέρα της, ἔλεγαν.

‘Ο πατέρας τῆς Θέκλας ἔπαιζε θαυμάσιο
βιολί, μὰ ἐπέθανε πολὺ γρήγορα.

‘Η Θέκλα τώρα εἶχε πάντα τὸ βιολὶ τοῦ πα-
τέρα της καὶ τὸ ἀγαποῦσε πολύ.

“Ολο ἐπρόκοθε καὶ ὄλοι τὴν ἐθαύμαζαν στὸ
·Ωδεῖο.

Μόνο ἡ Ρήνα δὲν ἐσυμφωνοῦσε !

—Οὕφ ! εἰλεγε, ἡ Θέκλα καὶ ἡ Θέκλα. Νὰ εἶχα
καὶ ἐγὼ τὸ βιολὶ της καὶ νὰ ἐβλέπατε !

Καὶ συχνὰ ἐλεγε τῆς Θέκλας :

—“Ἄς εἶναι καλὰ τὸ βιολὶ τοῦ πατέρα σου !

‘Η μητέρα τῆς Θέκλας ἀρρώστησε βαριὰ καὶ
δὲν ἤμποροῦσε νὰ δουλεύσῃ.

Τὸ σπίτι εἶχεν ἀνάγκες. Οὔτε ψωμὶ δὲν εἶχαν.
τώρα.

‘Η Θέκλα τὰ ἐπώλησεν δλα καὶ σήμερα δὲν
ἔχει πιὰ οὔτε τὰ γιατρικὰ τῆς μητέρας νὰ ἀγο-
ράσῃ ! Αποφάσισε λοιπὸν νὰ πωλήσῃ τὸ βιολὶ της,

—Τὸ ἀγοράζεις, Ρήνα; Ἔσù ε ἴσαι φίλη μου
καὶ θὰ ἤμπορω νὰ τὸ βλέπω καμμιὰ φορά, καὶ νὰ
παίζω στὸ βιολὶ τοῦ πατέρα μου !

‘Η Ρήνα ἄλλο ποὺ δὲν ἥθελεν. Ἐπλήρωσε τὴν
ἄλλη ἡμέρα καὶ ἐπῆρε τὸ βιολί.

* * *

‘Ἐπέρασαν δύο μῆνες ἀπὸ τότε. ‘Η Θέκλα
ἔμεινε πεντάρφανη. “Έχασε καὶ τὴ μητέρα της.

Μίαν ήμέρα ἐπῆγε στὸ Ὡδεῖο. Ὄλοι τὴν ἐλυπήθηκαν καὶ ὅλοι τὴν ἐπαρηγοροῦσαν. Μόνο η Ρήνα ἐπῆγε κοντὰ καὶ τῆς εἶπε:

—Μὲ ἐγέλασες, Θέκλα! Τὸ βιολὶ ποὺ μοῦ ἔδωσες δὲν εἶναι τὸ βιολὶ τοῦ πατέρα σου. Παίζει ἐλεεινά!

·Η Θέκλα ἐστενοχωρήθηκε, μὰ εἶπε μαλακά:

—Δὲν ἔχεις δίκιο, Ρήνα! Ὁ δάσκαλος τὸ ξέρει τὸ βιολί. Θὰ παίξω μπροστά σου, καὶ θὰ ἰδῆς πώς εἶναι τὸ ἴδιο!

·Ετσι ἔγινεν. ·Η Θέκλα, καθὼς ἦτο λυπημένη, ἐπαιξε πολὺ καλύτερα ἀπὸ ἄλλες φορές.

·Ο δάσκαλος ἐδάκρυσε, μὰ καὶ η Ρήνα κατακόκκινη ἐπῆγε κοντὰ στὴ Θέκλα καὶ τῆς εἶπε:

—Συγχώρησέ με, Θέκλα, τὸ βιολὶ παίζει ώραια, γιατὶ παίζεις ἐσὺ καλά. ·Εσένα πρέπει, εἶναι ἴδικό σου!

·Απὸ τότε η Ρήνα ἐπῆρε τὴ Θέκλα στὸ σπίτι της καὶ ζοῦν πιὰ σὰν ἀδελφές.

Γενναῖο παιδί.

Τοῦ Νίκου η μητέρα ἐβγῆκε γιὰ νὰ ψωνίση. ·Ἐπῆρε μαζί της τὸ Νίκο καὶ τὴ μικρὴ ἀδελφούλα του.

·Ἐπῆγαν στὸ παντοπωλεῖο. ·Ο κόσμος ἦτο πολὺς καὶ η μικρούλα ἄρχισε γὰ κλαίν.

— Πήγαινε, Νίκο, τὸ παιδὶ ἔξω νὰ περπατήσῃ.
Πρόσεχέ το ὅμως!

‘Ο Νίκος ἐβγῆκεν ἔξω. Ἀλλὰ καθὼς ἐστριβε
τὴ γωνία, ὥρμησεν ἐπάνω στὴ μικρὴ ὁ Μοῦργος,
τὸ μπουλντὸκ τοῦ κὺρ- Ἀργύρη τοῦ κρεοπώλη.

‘Ο ἀδελφὸς δὲν ἐτρόμαξε, παρὰ ἐρρίχθηκε
ἐμπρὸς στὴν ἀδελφή του γιὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ.

Βέβαια ἦτο ἀγριεμένο τὸ κεφάλι τοῦ Μούρ-
γου καὶ τὰ δόντια του τρομερὰ καὶ ὁ Νίκος ἐφο-
βήθηκεν. “Ομως ὁ νοῦς του ἐδούλευε. Τί νὰ βάλῃ
ἐμπρὸς του νὰ φυλαχθῇ;

Τὸ εύρηκε! Μὲ μιᾶς ἀνοίγει τὴν ὄμβρελα ποὺ
ἐκρατοῦσε κατὰ πρόσωπο τοῦ ζώου. ‘Ο Μοῦργος
γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ χάνει. Τί εἶναι πάλι αὐτό; Καὶ
κάμνει λίγο πρὸς τὰ ὄπίσω.

Γρήγορα γρήγορα ὁ Νίκος πάντα μὲ τὴν ὄμ-
βρελα ἐμπρὸς κάμνει βήματα πρὸς τὰ ὄπίσω.

“Ετσι φθάνουν τὰ δύο ἀδέλφια στὴ θύρα τοῦ
παντοπωλείου.

‘Ο Νίκος ἐφάνηκε παλληκάρι! “Αν εἶχε τρομά-
ξει, τὰ δόντια τοῦ Μούργου θὰ εἶχαν βέβαια σχί-
σει τὸ ποδαράκι τῆς μικρῆς ἢ τὸ ἴδικό του τὸ
πανταλόνι.

Εἶπαν τὴν ἀλήθεια . . .

‘Ο Γιῶργος καὶ ἡ Κικὴ ἐπαρακάλεσαν τὸν
πατέρα των νὰ τοὺς δώσῃ νὰ ίδουν τὸ ὡραῖο

βιβλίο μὲ τὶς εἰκόνες ποὺ εἶχε φέρει.

— Θὰ σᾶς τὸ δώσω, εἶπεν, ὅμως νὰ προσέχετε μήπως τὸ σχίσετε.

Τὰ παιδιά ἐκάθισαν κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ ἄρχισαν νὰ βλέπουν τὸ ὡραῖο βιβλίο.

Εἶχαν κοιτάξει ἀρκετὲς εἰκόνες. Εἶχαν φθάσει στὸ ὡραιότερο μέρος.

”Ἐθλεπαν μία πολὺ ὅμορφη εἰκόνα. Ἀλλὰ εἶχαν ξεχασθῆ. Καὶ καθὼς ἐτραβοῦσεν ὁ ἔνας ἀπὸ ἄδω καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ ἑκεῖ γιὰ νὰ ἴδοῦν καλύτερα. . κράκ τὸ φύλλο ἐσχίσθηκε στὴ μέση.

‘Ο Γιωργὸς καὶ ἡ Κικὴ τὰ ἔχασαν. Τώρα; Τί θὰ εἴποῦν;

Δὲν ἐμίλησαν, ἔκλεισαν τὸ βιβλίο καὶ τὸ ἄφησαν ἐπάνω στὸ τραπέζι. Ἐφαίνοντο πῶς ἐσυμφώνησαν νὰ τὸ κρύψουν. «Δὲν τοὺς εἶχεν ἵδη κανείς!..»

”Ἐξαφνα ὅμως καὶ τὰ δύο ἀδέλφια, χωρὶς νὰ μιλήσουν, ἐπιάσθηκαν ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἐπῆγαν ἐμπρὸς στὸν πατέρα. Ἐστάθηκαν φοβισμένα, ἐκόμπιασαν, εἶπαν ὅμως τὴν ἀλήθεια:

— Πατέρα, ἐσχίσαμε μία εἰκόνα τοῦ βιβλίου.

Οἱ ἀποκριές.

Χθὲς εἶχαμε Τσικνοπέμπτη. Τὸ ἀπόγευμα ἐωρτάσαμε στὸ σχολεῖο τὶς ἀποκριές. “Οποιος ἥθελεν ἀπὸ μᾶς ἐντύθηκε μασκαρᾶς. Μᾶς ἀφησαν

μάλιστα νὰ ρίχνωμε χαρτοπόλεμο καὶ κορδέλες.

Πολλὰ παιδιὰ ἔγιναν μασκαράδες. Κάθε μία τάξη ἔκαμνε καὶ κάτι δικό της.

“Η τρίτη ἔκαμνε τὴν γκαμήλα. Η τετάρτη ἔκαμνε ποιήματα ἀστεῖα γιὰ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου. Η δική μας ἔπλεξε τὸ γαϊτανάκι.

Τὸ κοντάρι τὸ ἔφερεν ὁ Ἀλέξης· ἵτο ἔνα ύψηλὸ καλάμι ντυμένο μὲ πράσινες, κόκκινες, κίτρινες κορδέλες χάρτινες.

Τὰ σχοινιὰ ἦσαν ἀπὸ πολύχρωμο σπάγο, ποὺ τὸν εἶχε φέρει ἡ Πιπίτσα ἀπὸ τὸ Φαρμακεῖο τοῦ θείου της.

Τὸ πιὸ ὅμορφο ἦσαν οἱ φορεσιές μας. “Ολες τῆς εἶχαμε κάμει ἀπὸ χαρτὶ πράσινο, κίτρινο καὶ κόκκινο.

“Αρεσε σὲ δλες τὶς τάξεις τὸ γαϊτανάκι μας, γιατὶ καὶ ὁ παλιάτσος μας ἔκαμνε καλὰ τὰ ἀστεῖα του. Ήτο ὁ Πέτρος, τὸ πιὸ ἀστεῖο παιδί τοῦ σχολείου καὶ ἡ μουσικὴ ἵτο πολὺ καλή.

Ἐτραγουδοῦσεν ὁ Πίπης καὶ ἐμεῖς ἔχορεύαμε.

Μερικὰ παιδιὰ ἐφοροῦσαν πολὺ ὅμορφες φορεσιές.

“Ἐνα ἄγόρι τῆς τετάρτης εἶχε ντυθῆ φουστανελᾶς! Ἐφοροῦσεν ὅμορφο σιγούνι, ἄσπρη φουστανέλα καὶ τσαρούχια κόκκινα μὲ χρυσὰ στολίδια καὶ φούντα.

“Ἐνα Κορίτσι εἶχε ντυθῆ βλάχα,

Πολὺ ὅμορφη φορεσιά! ”Αστραπτε ἀπὸ τὰ

φλωριὰ στὸ στῆθος καὶ στὸ κεφάλι.

Ἐνα παιδὶ πολὺ χονδρὸ εἶχε ντυθῆ παραμάνα. Ἐνα ἄλλο ἀγόρι εἶχε ντυθῆ κυρία, μὲ περίεργο φουστάνι καὶ ἕνα μεγάλο, μὰ πολὺ μεγάλο, καπέλο. Ἐνα κορίτσι ἐντύθηκε γιατρός, μὲ βελάδα καὶ μὲ ψηλὸ καπέλο φτιαγμένο σὰν καμινάδα. Ἐγελάσαμε πολύ. Ἐχορεύσαμε ὡς τὸ βράδυ, ἐτραγουδήσαμε καὶ στὸ τέλος ἐφάγαμε καθένας ἀπὸ ἕνα γλυκὸ ποὺ μᾶς ἐπρόσφεραν οἱ δάσκαλοι.

Σὰν ἐφεύγαμε, στὸ δρόμο μᾶς ἐφώναζαν:

—Σᾶς ἐγνωρίσαμε!.. σᾶς ἐγνωρίσαμε!..

Κλαδεύομε τὴν κληματαριά.

Σήμερα στὴν αύλή μας γίνεται χαλασμὸς κόσμου. Εἴμαστε ὡς δέκα παιδιὰ μαζευμένα. Ἀκόμη ἡ Λουλοὺ τὸ σκυλάκι μας, ὁ Φρίξος ὁ γάτος, ἡ Λευκούλα ἡ κότα μας καὶ ὁ Ἄγας ὁ κόκορας.

Ο πατέρας μου μὲ τὸ θεῖο τὸ Γιάννη κλαδεύουν τὴν κληματαριά. Ή αύλή μας ἡ μισὴ ἔχει σιδηρένια κρεββατίνα. Τὸ καλοκαίρι πέφτει ἡ πυκνὴ σκιὰ τῆς κληματαριᾶς καὶ μᾶς σκιάζει ὅμορφα.

Ἐκεῖ παίζομε τὶς πιὸ ζεστὲς ὥρες τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἐκεῖ πλέκουν ἡ μητέρα καὶ ἡ κυρά-Καλή. Ἐκεῖ παίρνει ὁ πατέρας τὸν καφέ του.

Μὰ τώρα εἶναι καιρὸς γιὰ τὸ κλάδευμα.

Παντοῦ κλαδεύουν τὰ ἀμπέλια, τὰ σκάβουν
καὶ τὰ δουλεύουν.

‘Ο πατέρας εἶναι ἀνεβασμένος στὴ σκάλα καὶ
κλαδεύει. Μία-μία πέφτουν οἱ βέργες κάτω στὴν
αὔλη, ἐνῶ ἐπάνω γίνεται περισσότερο φῶς. Φαί-
νεται πιὰ ἐλεύθερα ὁ καταγάλανος οὐρανός.

‘Ἐτρόμαξα! Ἐνόμισα πῶς ὁ πατέρας καὶ ὁ
θεῖος θὰ ἔκοβαν ὀλόκληρη τὴν κληματαριά. Ἡ
αὔλη ἔχει γεμίσει ἀπὸ κλαδιὰ καὶ βέργες. Μόνο
λίγα κλαδιὰ ἄφησαν.

— Θὰ ἴδητε, ἐλεγεν ὁ θεῖος ὁ Γιάννης, αὐτὰ
τὰ λίγα κλαδιὰ θὰ πετάξουν φύλλα καὶ βλαστάρια.

‘Ο πατέρας κατεβαίνει ἀπὸ τὴ σκάλα. Τὸ
κλάδευμα ἔτελείωσεν. Ἐμεῖς ἀπὸ κάτω ἔχομε κα-
θένας διαλέξει ἀπὸ μία καλὴ βέργα. Ἐγὼ ἔκαμα
μὲ αὐτὴν ἔνα ώραϊ στεφάνι. Ο Ἡλίας ἔνα ἄλο-
γο καὶ τὸ ἔκαβαλίκευσε κιόλας. Τώρα τρέχει μὲ
αὐτὸ ἔξω στὸ πεζοδρόμιο. Ἡ μητέρα μου καὶ ἡ
κυρὰ-Καλὴ μαζεύουν τὶς βέργες, τὰ κλαδιὰ καὶ
κάμνουν δεμάτια. Θὰ τὰ ἀφήσουν νὰ ξεραθοῦν,
γιατὶ χρειάζονται στὴ φωτιά. Μὲ αὐτὰ θὰ ψήσωμε
τὸ ἄρνι τὴ Λαμπρῆ.

‘Υστερα ἔφερεν ὁ θεῖος χῶμα παχὺ καὶ λίπα-
σμα. Ἐσκαψε βαθιὰ τὴ ρίζα τῆς κληματαριᾶς καὶ
τὰ ἔρριξε γιὰ νὰ τὴ δυναμώσουν.

— Θὰ ἴδητε τοῦ χρόνου τί σταφύλια θὰ ἔχω-
με! ἐλεγεν ὁ πατέρας.

‘Ο Φρίξος καὶ ἡ Λουλοῦ δὲν πολυσκέπτονται γιὰ τοῦ χρόνου.’ Έχουν χαρὰ γιὰ τὴ μεγάλη φασαρία τῆς αύλης. ‘Εστησαν τὸ παιγνίδι ὅπίσω ἀπὸ ἕνα μικρὸ σωρὸ κλαδάκια. Καὶ ἐμεῖς κάμνομε τὸ ἕδιο. Παίζομε μὲ τὶς βέργες χίλια δύο παιγνίδια.

Οἱ δύο φίλοι.

- ‘Ο σκύλος λέει τῆς γάτας:
- Τὰ νύχια σου ἔτοιμάζεις,
φυσᾶς κοὶ καμπουριάζεις.
Μὰ τί ἔχεις καὶ θυμώνεις;
- ‘Ως πότε οἱ τσακωμοί;
Κ’ ἔκείνη: — Μὴ ζυγώνης,
σὲ σκίζω στὴ στιγμή!
- Γιὰ στάσου, λέει ὁ σκύλος.
δὲ θέλεις νὰ εἰμαι φίλος;
Μιλῶ στὰ σοθαρά·
καὶ κούναε τὴν ούρα.
Τρωγόμαστε βδομάδες.
Παίρνεις καὶ δίνεις ξύλο.
“Ας πάψουν οἱ καθγάδες
καὶ δέξου με γιὰ φίλο.
Δὲν σκέφθηκες κομμάτι
πῶς ἀπὸ τὴ γκρίνια αὐτὴ
Θὰ μείνω μ’ ἔνα μάτι,
Θὰ μείνης μ’ ἔνα ἀφτί;

Ἡ γάτα μὲ ἡσυχίᾳ
 τὸ πόδι κατεβάζει,
 τοῦ σκύλου ἡ ὄμιλα
 σὲ συλλογὴ τὴ βάζει.
 Λόγο τιμῆς ἐδῶσαν,
 ἥσαν ἔχθροί, φιλιῶσαν.
 Ξεχάσαν τί ἔχει γίνει
 Συντρόφεψαν Εἰρήνη.

— Βλέπω καλά; εἶχε χάζι!
 τάφεντικὸ φωνάζει,
 Ποιοί νᾶν' οἱ δυὸ κεῖ κάτω
 ποὺ τρῶν στὸ ἵδιο πιάτο;

(Ζ. Παπαντωνίου)

Ο μικρός ὁ ποντικούλης

Στὸ σκοτάδι μαστορεύουν
 πέντε ποντικοί.

Τί σκεπάρνια! Τί πριόνια!
 Τί μαστορική!

Σὲ ντουλάπι νοικοκύρη
 βάλθηκαν νὰ μποῦν,
 κράτς! ὁ ἔνας, κρίτς! ὁ ἄλλος
 κόθουν καὶ τρυποῦν.

Εἶναι νύκτα καὶ στὸ σπίτι
 τόρριξαν βαριά.

Ἐτεμπέλιασεν ὁ γάτος
 δίπλα στὴ φωτιά.

Μόνο ή φάκα στὸ ντουλάπι
κάθεται ξυπνή
κι ἀφουγκράζεται τὸν κλέφτη
κι ὥρες ἀγρυπνεῖ.

Μὲ τὰ δόντια τους ἀνοίξαν
τρύπα φοβερή.

Νά τους! μπαίνουν ἐνας - ἐνας
βόσκουν στὸ τυρί,
παξιμάδια ροκανίζουν,
στὸ γλυκὸ βουτοῦν,
κουβεντιάζουν, σουλατσάρουν,
σιγοπερπατοῦν.

Κι ὁ μικρὸς ὁ ποντικούλης.
ποὺ δλο τριγυρνᾶ,
μὲς στὴ φάκα μπαινοθγαίνει
καὶ τήγε κουνᾶ.

Φράπ! ἔκείνη τὸν γραπώνει
καὶ τὸν ἔχει ἔκει.

Γιὰ τοὺς πέντε ὁ ποντικούλης
μπῆκε φυλακή.

(Z. Παπαντωνίου)

Φοβᾶστε;

— Φοβᾶστε; ἐρώτησεν ἡ Καίτη καθὼς ἔκα-
θόμαστε στὸ πεζούλι.

— Ἐγώ, ὅχι, εἶπεν ἡ Ἀνθή.

— Μάλιστα! εἶπεν ἡ Φρόσω, νὰ σὲ ἔχω ἐγώ δίπλα στὸ στάθλο τὸ δικό μας, ποὺ εἶναι ἔνα ἔρημο σπίτι, νὰ ἴδης!

— Τί νὰ ἴδω;

— Πῶς τί νὰ ἴδης; Ἀφοῦ ἀκούσαμε μέσα στὸ ὑπόγειο τοῦ σπιτιοῦ κρότους! Καὶ ἔνα παιδί ποὺ ἐτόλμησε καὶ ἐπῆγε ὥς τὸ παράθυρο, εἶπε πῶς εἴδε μία σκιὰ νὰ σύρεται καὶ νὰ μουγκρίζῃ!

Ἡ Μαρίτσα ἐμαζεύτηκε κιόλας σὰ νὰ ἔβλεπε τὴ σκιά.

— Οὐ! φοβιτσιάρα! τῆς εἶπεν ὁ Μῆτσος.

— Ἐμεῖς ἀν εἴμαστε, δὲν θὰ ἐφοβόμαστε, εἶπεν ἡ Καίτη.

— Ἰσα - Ἰσα θὰ ἐπηγαίναμε νὰ ἔβλεπαμε τί εἶναι, ἐπρόσθεσεν ὁ Μῆτσος.

Ἡ Φρόσω τοὺς ἐκοίταζε καὶ δὲν τοὺς ἐπίστευε.

— Δὲν πιστεύεις; Νὰ ἴδης! Ἐμεῖς θὰ μποῦμε στὸ ὑπόγειο.

— Καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Πίπης.

— Κ' ἐμεῖς, κ' ἐμεῖς, εἴπαν καὶ τὰ ἄλλα παιδιά.

— Τόσοι ἄνθρωποι, τί θὰ μᾶς κάμη ὅτι καὶ ἀν εἶναι;

Τὸ ἀπόγευμα, μόλις ἐσχόλασαν, τὰ παιδιά ἐπῆγαν στὸ σπίτι τῆς Φρόσως.

— Νά το τὸ ὑπόγειο!

— Γιὰ νὰ ίδουμε! Πωπώ! τί σκοτεινὰ ποὺ
ήτο! καὶ ἐμύριζε σαπίλα.

Τὰ παιδιὰ ἐκοιτάχθηκαν. Ἀρχιζε κιόλας νὰ
σκοτεινιάζῃ. Χρρσ... ἀκούσθηκεν ἄπὸ μέσα.

— Μανούλα μου! εἶπεν ἡ Μαρίτσα καὶ ἀρ-
χισε νὰ φεύγη.

Ἡ Φρόσω ἐκιτρίνισε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε. Τὰ
ἄλλα παιδιὰ ἐδείλιασαν, μὰ ἐντράπηκαν νὰ τὸ
εἶποῦν.

— Ἐγὼ θὰ κατεβῶ, εἶπεν ὁ Μῆτσος.

— Δὲν θὰ πᾶς μόνος σου, εἶπεν ἡ Καίτη.
Θὰ ἔλθω καὶ ἐγώ!

Κανένα ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ δὲν ἐκινήθηκε!

— Πηγαίνετε, καὶ ἐμεῖς θὰ εἴμαστε στὸ παρά-
θυρο καὶ θὰ σᾶς βλέπωμε.

— Τί ήθελα καὶ τὸ ἔλεγα! ἐμουρμούρισεν ἡ
Φρόσω.

‘Ο Μῆτσος καὶ ἡ Καίτη κατέβηκαν τὸ χαλα-
σμένο τοιχαλάκι καὶ νά! μπαίνουν στὸ ύπόγειο!

— Σσσσ! ἔκαμναν τὰ ἄλλα παιδιὰ καὶ ἐκοί-
ταζαν μέσα στὸ παράθυρο μὲ τὸ ἔνα πόδι ὥπισω,
γιὰ νὰ εἶναι ἔτοιμα νὰ πάρουν δρόμο!

— Χρσσ - χρσσ! μέσα στὸ ύπόγειο.

Τί ἀγωνία!

Μὰ σὲ λίγο κάτι γέλια!

— Ἐλάτε, ἐλάτε, νὰ ίδητε τὸ φάντασμα...

·Ητο ἡ Κανέλα μὲ τὰ κουταβάκια της. Μό-

λις άντεκρυσε τὰ παιδιά... γρρρ! ἔκαμεν ἄγρια
καὶ ἔδειξε τὰ δόντια της:

— Μή μοῦ χαλάτε τὴν ἡσυχία!

“Ολοι έντράπηκαν γιὰ τὸ φόβο των Ἡ Καίτη
καὶ ὁ Μῆτσος ἐγελοῦσαν γιὰ τὸ φόβο τῶν ἄλλων
παιδιῶν.

‘Ο δρόμος μας τὸ πρωΐ.

Πρώτη φορὰ εἶδα τόσο πρωΐ τὸ δρόμο μας.

Ἐσηκώθηκα καὶ ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Ὁ οὐρανὸς ἦτο γελαστός. Ὁ καιρὸς ἦτο καλός.

Ἐχετε ἴδη ποτέ σας τὸ δρόμο πρωΐ - πρωΐ; Νομίζει κανεὶς πῶς ἐκοιμᾶτο καὶ αὐτὸς καὶ τώρα ξυπνᾶ.

Μά, θὰ μοῦ είπητε, κοιμᾶται ὁ δρόμος;

Προσέξετε τὸ πρωΐ νά ἴδητε. Σιγὰ - σιγὰ ζωντανεύει...

Να ἡ κυρὰ Κατερίνα ἀνοίγει βιαστικὰ τὸ παράθυρό της. Τὴν ἵδια στιγμὴν ἀπέναντι ὁ κ. Κ. Δέλλας, ὁ παντοπώλης, ἀνοίγει τὶς δύρες καὶ τὰ μεγάλα παραθυρόφυλλα τεῦ παντοπωλείου του. Σκουπίζει τὰ τζάμια, βγάζει τὰ βαρέλια καὶ τὰ ἀραδιάζει στὴ γραμμή. Ὁ ύπαλληλός του, ὁ μικρὸς Μῆστος, τραγουδᾷ καὶ σκουπίζει τὸ πεζοδρόμιο, νά καὶ ὁ γαλατᾶς ὁ μπάρμπα Θανάσης.

— Γάλα! Γάλα!... φωνάζει.

Μὲ τὴ φωνή του, μέσα ἀπὸ κάθε παράθυρο εἴτε θύρα βγαίνει βιαστικὰ ἔνα χέρι μὲ τὴ γαλατιέρα καὶ χάνεται στὴ στιγμή.

— Ἐφημερίδεεεες, Καθημερινή, Βῆμα, Λόγος!... φωνάζει ὁ ἐφημεριδοπώλης, καὶ τρέχοντας σκύβει καὶ χώνει κάτω ἀπὸ τὴ χαραμάδα κάθε θύρας τὶς ἐφημερίδες.

Καὶ ὁ δρόμος ὄλοένα γεμίζει περισσότερο.

Ἐργάτες, ἄνδρες καὶ γυναικες, πηγαίνουν
βιαστικὰ στὸ ἔργοστάσιο. Περνοῦν λογῆς - λογῆς
ἄνθρωποι. Ὁ κουρέας, ὁ ράπτης, ὁ ἔμπορος.

Νά καὶ ὁ λαχανοπώλης μὲ τὸ καροτσάκι του.

—Κολοκύθια, ἀνιθο, κρεμμυδάκια, ντομάτες!..

Ἀμέσως ὅλες οἱ νοικοκυρές, ἄλλη στὸ παράθυρο, ἄλλη στὴ θύρα, βγαίνουν γιὰ νὰ ψωνίσουν.

Καὶ ὄλοένα μεγαλώνει ὁ θόρυβος ἀπὸ ἀμάξια
καὶ αὐτοκίνητα. Ὅλοι βιάζονται νὰ βρεθοῦν στὴ
δουλειά των.

Πρέπει καὶ ἐγὼ γρήγορα νὰ ἑτοιμασθῶ γιὰ τὸ
σχολεῖο.

Ἡ μητέρα.

Μία καλὴ μητέρα εἶχε παντρεύσει τὶς δύο
της θυγατέρες. Στὴ μία ἔδωκε σύζυγο ἓνα γεωργὸ
καὶ στὴν ἄλλη ἓνα κεραμοποιό.

Ἐπέρασαν ἀρκετοὶ μῆνες καὶ ἐπῆγε νὰ ἴδῃ
τὰ παιδιά της.

Φθάνει πρῶτα στὴν κόρη ποὺ εἶχε πάρει τὸ
γεωργό. Τὴν εύρηκε πολὺ καλὰ καὶ τὴν ἐρώτησε,
πῶς περνᾶ μὲ τὸ σύζυγό της.

Ἡ κόρη ἐδιηγήθηκε πόσο εύτυχισμένη εἶναι
καὶ ἐπρόσθεσε :

—Μόνο νὰ παρακαλῆς, μητέρα μου, νὰ στείλη

ό Θεὸς γερὴ βροχή. Ἀλλιῶς θὰ ξεραθῇ ἡ γῆ καὶ δὲν θὰ μᾶς μεγαλώσουν τὰ σπαρτά μας.

·Η μητέρα ἀποχαιρέτισε τὸ παιδί της καὶ ἔφυγε.

Τὸ βράδυ ἐπῆγε νὰ ἴδῃ τὴν ἄλλη της θυγατέρα.

Καὶ αὐτὴ ἐζοῦσε πολύ εύτυχισμένη. Ὁ ἄνδρας της ἦτο πολὺ καλὸς καὶ ἐργατικός.

—Μόνο νὰ παρακαλῆς, μητέρα μου, τὸ Θεὸν νὰ κρατήσῃ αὐτὸς ὁ ἀέρας καὶ νὰ μὴ βρέξῃ καθόλου. Ὅσο φυσᾶ ὁ ἄνεμος, θὰ μᾶς ξηραίνη τὶς στάμνες, τὰ πιθάρια καὶ τὰ ἄλλα πήλινα εἰδη ποὺ πλάθομε.

·Η μητέρα ἔφυγε λυπημένη καὶ ἔλεγε μέσα της: «Θεέ μου, ἀληθινὰ δὲν ξέρω γιὰ ποιὰν ἀπὸ τὶς θυγατέρες μου νὰ ζητήσω τὴ βοήθειά σου! Κάμε δπως ἔσù νομίζεις!»

Τὸ ξυλουργεῖο τοῦ θείου Σταύρου.

·Ο θείος Σταύρος εἶναι ξυλουργός. Ὁ Γιαννάκης πηγαίνει συχνὰ νὰ τὸν ἴδῃ.

Τὸ ξυλουργεῖο εἶναι στὴν ὁδὸ Θερμοπολῶν.

·Ἐκεῖ ἐργάζεται ὁ ἴδιος καὶ ἔχει καὶ ἕνα μαθητευόμενο.

Στὴ μέση τοῦ ξηλουργείου εἶναι ἕνα μεγάλο τραπέζι ξύλινο. Ἐπάνω σ' αὐτὸ πλανίζει τὶς σα-

νίδες. Δίπλα απὸ τὸ μεγάλο τραπέζι εἰναι τὰ ἔργαλεῖα τοῦ θείου Σταύρου.

Αφοῦ ἐπλάνισε μία σανίδα, τὴν πιάνει μὲ τὰ δύο του χέρια. Τὴ μία ἄκρη τῆς σανίδας τὴ βάζει κοντὰ στὴ μύτη του. Κλείει τὸ ἔνα μάτι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο κοιτάζει νὰ ἴδῃ ἀν εἶναι ἵσια.

Μόλις ἔρχεται ὁ Γιαννάκης στὸ ξυλουργεῖο, ὁ θεῖος Σταύρος τὸν χαδεύει καὶ τὸν ἔρωτᾶ, ἀν θέλη νὰ κάμνη καὶ αὐτὸς τὸν ξυλουργό.

Ἐπειτα τοῦ δίνει δύο - τρία κομματάκια σανίδια καὶ ἔνα μικρὸ σφυρὶ καὶ καρφιά.

— "Ελα, κάθισε ἐδῶ, τοῦ εἶπε. Πρόσεξε ὅμως μὴ κτυπήσης τὰ χέρια σου.

Ο Γιαννάκης καρφώνει ἔνα καρφὶ στὸ σανίδι.

Ἐπειτα ρωτᾶ:

— Γιατί, θεῖε Σταύρο, κλείεις τὸ μάτι σου;

— Γιὰ νὰ βλέπω καλύτερα, εἶπεν ὁ θεῖος.

— Γιατί πλανίζεις τὶς σανίδες;

— Γιὰ νὰ εἶναι πιὸ ἵσιες καὶ πιὸ ώραῖες.

— Γιατί κάμνεις τοῦτο τὸ παράθυρο;

— "Α, ἔλα, ήσυχα τώρα, Γιαννάκη. Δὲν εἶναι ώρα γιὰ λόγια. Οποιος μιλεῖ πολὺ δὲν κάμνει δουλειά.

Ο Γιαννάκης ἐσώπασε. Καὶ ἐπερίμενε ὑπομονετικὰ νὰ τελειώσῃ τὴ δουλειά του ὁ θεῖος, γιὰ νὰ ρωτήσῃ.

Τὰ ροκανίδια.

‘Ο Γιαννάκης κοιτάζει τὸ θεῖο Σταῦρο ποὺ πλανίζει. Τί πολλὰ ροκανίδια ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὴν πλάνη του! Τί ὅμορφα ποὺ εἶναι, ἀλήθεια! Καθὼς βγαίνουν, τυλίγονται - τυλίγονται καὶ γίνονται δακτυλίδια - δακτυλίδια. Πολλὰ μοιάζουν σὰν τὶς ξανθὲς μπούκλες τῆς Μαρίτσας.

— Τί τεχνίτης ποὺ εἶναι ὁ θεῖος Σταῦρος! σκέπτεται ὁ Γιαννάκης.

Μὰ τὰ ροκανίδια μυρίζουν καὶ ὅμορφα. ”Έχει γεμίσει τὸ ξυλουργεῖο ἀπὸ τὴν μυρωδιά. Μυρίζει, ὅπως τὰ πεῦκα καὶ τὰ ἔλατα στὸ δάσος.

— ”Α! τί ώραία!

— Τί τὰ κάμνεις, θεῖε Σταῦρο, ὅλα αὐτὰ τὰ ροκανίδια;

— Τώρα θὰ ἴδης, εἶπεν ὁ θεῖος.

Σὲ λίγο νά, περνᾶ ἀπὸ τὸ ξυλουργεῖο ἡ κυρὰ-Μάρω!

— Κυρὰ-Μάρω, κυρὰ-Μάρω, θέλεις ροκανίδια;

— ”Αν θέλω, κὺρ-Σταῦρο! Μόνο ντρέπομαι δῶλο νὰ σὲ ἀνησυχῶ.

— ”Ελα, ἔλα νὰ πάρης μερικά. Εἶναι καλὰ γιὰ τὴ φωτιά.

‘Η κυρὰ-Μάρω ἐγύρισε σὲ λίγο μὲ ἓνα μεγάλο σακκί.

— Σὲ εύχαριστῶ, κὺρ-Σταῦρο. Καλὸ βράδυ!

— Πήγαινε στὸ καλό. Κάθε ὄκτω νὰ περνᾶς,
θὰ σου τὰ ἔχω φυλαγμένα.

— Βλέπεις; εἶπε τώρα ὁ θεῖος Σταῦρος. Καὶ
τὰ ροκανίδια σὲ κάτι χρησιμεύουν.

Τὸ ἄλογο καὶ ἡ ἀτμομηχανὴ.

Φσσ! φσσ! ἔτρεχε ἡ μηχανὴ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἀφῆνε πίσω της τοῦφες καπνό. Τὴν ἐκοίταξε τὸ ἄλογο περιφρονητικὰ καὶ τῆς εἶπε:

— Όρίστε καὶ τοῦ λόγου σου τώρα! Θέλεις νὰ μᾶς κάμης πῶς κάτι εἰσαι! Χρόνια καὶ χρόνια εἶναι ἡ γενιά μου ξακουστὴ γιὰ τὴ γρηγοράδα της. Κανεὶς δὲν ἔμπορεσεν ὡς τώρα νὰ μᾶς ξεπεράσῃ καὶ τώρα ἔξυφύτρωσες ἐσύ;

— Φσσ! φσσ! ἐγέλασεν ἡ μηχανὴ. Δὲν εἰσαι στὰ καλά σου, κὺρ-Ψαρῆ!

— Τί γελοία ποὺ εἰσαι!! εἶπε τώρα θυμωμένο τὸ ἄλογο καὶ ἔκτύπησε τὸ πόδι του στὴ γῆ ἀνυπόμονα. Μὰ τώρα θὰ ἴδῃ ὁ κόσμος ποὺ δὲν ἀξίζεις τίποτε!

— Φσσ! φσσ! σκοτούρα μοῦ ἔγινες, κύρ-Ψαρῆ, εἶπεν ἡ ἀτμομηχανὴ. Παραβγαίνομε;

— Ἐμπρός!

— Φσσ! φσσ! φίσφου φίσφου, ἄρχισε πάλι νὰ τρέχῃ ἡ ἀτμομηχανὴ καὶ κάτω ἀπὸ τὶς ρόδες της ἔχάνετο ὁ δρόμος στὸ λεπτό.

— Χό! χόπ! Κλίπ-κλάπ! Κλίπ-κλάπ τρέχει

καὶ τὸ ἄλογο σὰ σαῖτα. Σύννεφο γίνεται ὥπισω
ἡ σκόνη.

— Φσσ! φσσ! ἡ μηχανή. Κλίπ - κλάπ! τὸ
ἄλογο.

Μὰ τοῦ κάκου! Σὲ λίγο ἵδρωμένος, κατασκο-
νισμένος, τσακισμένος, ἔχασε τὴν ἀναπνοή του ὁ
Ψαρῆς, καὶ ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὸ παχνί του.

Γυρίζοντας μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἔλεγε:

— Πῶς ἄλλαξε ὁ κόσμος!..

Φσσ! φσσ! ἡ ἀτμομηχανὴ κυλᾶ ἀκόμη ξεκού-
ραστη, σὰ νὰ μὴ εἰχε τρέξει καθόλου.

Τὸ τράμ.

Σήμερα ἐπῆγα στὸ σχολεῖο μὲ τὸ τράμ. Ἐμ-
πῆκα πρῶτος καὶ ἐκάθισα κοντὰ στὸ παράθυρο.
Ο εἰσπράκτορας ἔκοίταξε νὰ ἰδῇ μήπως εἴναι
κανένας στὴ σκάλα, καὶ ντίν - ντίν! κτυπᾶ νὰ
ξεκινήσωμε. Γκούρ-γκούρ, κάμνουν οἱ ρόδες. Ξε-
κινοῦμε. Τώρα τὰ δένδρα καὶ τὰ σπίτια φεύγουν
γρήγορα. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ περιπατοῦν στὸ δρό-
μο χάνονται ἀμέσως ἀπὸ ἐμπρός μου. Ἐνα σκυ-
λάκι ἔχυμησε γαυγίζοντας, μὰ τὸ ὄχημα προχωρεῖ
ἡσυχα τὸ δρόμο του. Δὲν ἐφοβήθηκε καθόλου.
Ἐνας γέρος παρακάτω γνέφει μὲ τὸ ραβδί του
γιὰ νὰ σταματήσῃ τὸ τράμ, μὰ ἐμεῖς περνοῦμε
χωρὶς νὰ σταθοῦμε. Ο γέρος εἴναι πολὺ μακριὰ
ἀπὸ τὴ στάση Σὲ μία στιγμὴ γρρρ... καὶ τὸ τράμ

σταματᾶ ἀπότομα. Λίγο καὶ νὰ συγκρουσθῇ μὲ
ἔνα αὐτοκίνητο.

Καλὰ ποὺ ἐπρόφθασεν ὁ ὁδηγός. Μὰ καθὼς
ἐσταμάτησεν ἀπότομα, ὁ ἔνας ἐπεσεν ἐπάνω στὸν
ἄλλο. Ἐνὸς ἐπεσαν τὰ γυαλιὰ ἀπὸ τὴν μύτη. Μία
κυρία ἐπάτησε τὸ πόδι μιᾶς ἄλλης. Ἐγὼ ἐπεσα
στά γόνατα τῆς ἀπέναντι κυρίας. Τῆς ἐζήτησα
συγγνώμη. Ἐκείνη μὲ ἔχαδευσε καὶ μὲ ἐρώτησε,
πῶς μὲ λέγουν καὶ σὲ ποιὰ τάξη πηγαίνω. Τώρα
τὸ τράμ τρέχει γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν ὕδρα του. Μόλις
πιὰ προφθάνω νὰ βλέπω: ἔνα ὅμορφο σπίτι ἐδῶ...
μία γερόντισσα παρέκει: ἔνα παιδί μὲ μία μαῖμου
πιὸ πέρα.

Τώρα πηγαίνει πάλι σιγά. Ἐφθάσαμε μέσα
στὴν πόλη καὶ σὲ κάθε σταθμὸ στέκεται καὶ κα-
τεβαίνουν ἐπιβάτες.

Στὸν ἄλλο σταθμὸ θὰ κατεβῶ καὶ ἐγώ, γιατὶ
ἔκει κοντὰ εἶναι τὸ σχολεῖο. Ντὶ-ντίν! τὸ τράμ
ἐσταμάτησεν. Ἐγὼ κατέβηκα. Τί γρήγορο ταξίδι!
"Αν ἐπήγαινα πεζὸς θὰ ἥμουν ἀκόμη στὸ δρόμο
καὶ ἡ ὕδρα εἶναι ὀκτώ.

Χαίρεται γιατὶ εἶναι χρήσιμο στὸν κόσμο.

'Ἐγεννήθηκα στὸ ξυλουργεῖο τοῦ κùρ-Μάρ-
κου τοῦ Δάκα. Ὁ κùρ-Μάρκος ἦτο καλὸς τεχνί-
της καὶ γι' αὐτὸ εἶχε πολλὲς ἐργασίες.

΄Απέναντί μου μέσα στὸ κατάστημα ἐστέκετο
ἔνα μεγάλο τετράφυλλο παράθυρο καὶ παρακεῖ
μία μεγάλη καὶ μεγαλόπρεπη θύρα. Ὅτο γιὰ τὸ
μέγαρο τοῦ κυρίου Πολυχρόνη.

Δίπλα μου ἦσαν μεγάλες καὶ μικρὲς σανίδες
ἀνακατωμένες. Παρέκει όλόκληρο τὸ κατάστημα
γεμάτο ροκανίδια.

΄Ο κὺρ-Μᾶρκος ἀγαποῦσε τὴ δουλειά του
πολὺ καὶ ὅτι ἐκατασκεύαζεν ἦτο ὡραῖο καὶ
κομψό. Ἐμένα μ' ἔβαψεν ἄσπρο!

— Γιά ἴδε, ἔλεγε στὸ Γιωργο, τὸ παραπαίδι
του, τώρα μὲ τὸ ἄσπρο του φόρεμα μέσα στὰ
πράσινα δένδρα, θὰ είναι θαυμάσιο!

— “Α, ἐσκέφθηκα, ἀφοῦ ὁ κὺρ-Μᾶρκος, ποὺ
κάμνει τόσο ὡραῖα πράγματα, μὲ θαυμάζει, φαν-
τάζομαι τί θὰ κάμουν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι!

Μία ἡμέρα ἐσταμάτησεν ἔνα ἀμάξι ἐμπρὸς
στὸ ξυλουργεῖο τοῦ κὺρ - Μάρκου.

— Τώρα, εἶπα, ἀρχίζει ἡ δόξα μου!

Μὲ ἐφόρτωσαν ἐπάνω στὸ ἀμάξι. Τί περίεργοι
ποὺ ἦσαν οἱ δρόμοι! Υψηλὰ ἐκεῖ φορτωμένο καὶ
τί δὲν εἶδα! Τράμ, ἀμαξες, σπίτια, ἄλογα, μόνο
καθίσματα σᾶν καὶ μένα δὲν εἶδα!

— Εφθάσαμε σὲ ἔνα ὅμορφο κῆπο.

— Έδῶ θὰ τὸ στήσωμε, εἶπεν ὁ ἀμαξᾶς.

”Ητο μία ὅμορφη ἀκακία καὶ δίπλα της μία ροδοδάφνη.

— Καλὴ ἡμέρα σου! μοῦ φωνάζει τὸ πουλάκι ἀπὸ ψηλά.

— Σοῦ ἄρεσε ἐδῶ; σκύβει καὶ μοῦ λέγει ἡ ἀκακία.

— Μοῦ ἄρεσε, ἀληθινά, πολύ.

”Οποιος ἐπερνοῦσε ἐγύριζε καὶ μ' ἐκοίταζε.

— ”Α, πρέπει νὰ μείνω ὡραῖο καὶ καθαρό, ἐσκέφθηκα.

— Σὲ λίγο, νά, ἀπὸ μακριά, ἥρχετο ἔνας ἄνθρωπος μὲ περίεργη φορεσιὰ καὶ μὲ χρυσά σειρίτια.

— Νά ὁ βασιλέας, εἶπα, ἥρχεται νὰ μὲ ἴδῃ!

— Τί εἶπες! μοῦ λέγει τὸ πουλάκι. Αύτὸς εἶναι ὁ κύρ - Ἀντώνης, ὁ φύλακας τοῦ κήπου. Καὶ τὸ πουλάκι ἄρχισε νὰ γελᾶ τόσο, ποὺ ἐπῆγαν νὰ ξεκολλήσουν τὰ σαγόνια του.

”Έγὼ ἐντράπηκα πάρα πολύ, ποὺ ἀν εἶχα μάγουλα, θὰ έγίνοντο κατακόκκινα.

* * *

”Οσο ἐπερνοῦσεν ἡ ὡρα, τόσο οἱ διαβάτες ἐγίνοντο περισσότεροι.

Νά ἡ κυρία Ἐλένη καὶ ἡ κυρία Ἀσπασία μὲ τὰ παιδάκια των. ”Ηλθαν καὶ ἐκάθισαν νὰ ξεκουρασθοῦν.

”Α! τί βλέπω; τὰ μικρὰ ἐτοποθετοῦσαν τὰ

ψωμάκια καὶ τοὺς κουραμπιέδες, ποὺ ἔκαμναν μὲ λάσπη, ἐπάνω μου.

·Απελπισία! Εύτυχως ἡ κυρία Ἐλένη καὶ ἡ κυρία Ασπασία ἔφυγαν.

— "Ἄσ πᾶνε στὸ καλό, εἶπα.

Σὲ λίγο, νά, ἀπὸ μακριά, τρεῖς ἐργατικοί. ·Ησαν μὲ τὰ ροῦχα τῆς δουλειᾶς καὶ μὲ τὰ ἐργαλεῖα των.

— Αὐτοὶ μοῦ ἔλειπαν! ἐφώναξα θυμωμένος.

— Δὲν ντρέπεσαι! μοῦ εἶπε ἡ ἀκακία, ποὺ μὲ ἄκουσε. Πρέπει νὰ χαίρεσαι ποὺ γίνεσαι χρήσιμος στὸν κόσμο!

Οἱ ἐργατικοὶ ἦλθαν καὶ ἐκάθισαν στὰ γόνατά μου.

·Ἡ ἀκακία, δλο καλωσύνη, ἔσκυψε τὰ κλωνιά της γιὰ νὰ τοὺς κάμη σκιά.

Οἱ τρεῖς καλοὶ ἄνθρωποι ἔφαγαν, ἀστειεύθηκαν, ἔξεκουράσθηκαν καὶ ἐσηκώθηκαν νὰ φύγουν.

— "Ἄσ εἰσαι εύλογημένο! μοῦ εἶπαν.

Νά καὶ μία γερόντισα καμπουριασμένη. Φαίνεται ἀδύνατη καὶ πολὺ κουρασμένη. Κάμνω δλα μου τὰ δυνατά, νὰ μὲ ἵδῃ ἡ γριούλα καὶ νὰ καθίση στὰ γόνατά μου νὰ ξεκουρασθῇ.

·Άμα εξεκουράσθηκε μοῦ εἶπε:

— "Ἐχε τὴν εύχή μου!"

·Ἐγινα τὸ πιὸ ἀγαπητὸ κάθισμα. Σὲ πόσους

ἔχω δώσει ύγεια καὶ ξεκούραστη! Καὶ ὅλο ἔχω στὴν καρδιά μου τὰ λόγια τῆς ἀκακίας:

— Πρέπει νὰ χαίρεσαι ποὺ γίνεσαι χρήσιμος στὸν κόσμο!..

Οἱ τρεῖς ἐλιές.

Τρεῖς ἀδελφοῦλες εἴμαστε, παιδάκι μου,
πάντα μαζὶ καὶ πάντ' ἀγαπημένες,
καὶ σὲ βουνού κορφούλα οἱ τρεῖς ἐζήσαμε
μονάχες μας, συχν' ἀνεμοδαρμένες.

Βοριᾶς κακὸς δὲν μπόρεσε, παιδάκι μου,
ποτὲς νὰ μᾶς λυγίσῃ ἢ μαύρη μπόρα.
Μικρές, γιατὶ τὰ κλώνια μας ἐπλέξαμε
καὶ τὰ κορμιά μας ἔνα βλέπεις τώρα.

“Οποια ἀδελφάκια σὰν ἐμᾶς, παιδάκι μου,
ζοῦν πάντοτ' ἐνωμένα, ταιριασμένα,
ποτὲ κακοὶ δὲν θὰ τὰ βλάψουν εὔκολα
παντοτινὰ θὰ ζοῦν εύτυχισμένα.

(Γ. Περγιαλίτης)

Ο γεωργὸς καὶ τὰ παιδιά του.

Τὰ πέντε τὰ παιδιὰ συχνὰ ἐμαλώνανε,
τοῦ κάκου μέρα νύκτα τοὺς ώρμήνευε,
τέλος τοὺς λέει: «Παιδιά μου, τρέχτε γρήγορα
ραβδιὰ σφικτοδεμένα νὰ μοῦ φέρετε
καὶ κάτι τι θὰ ἴδητε, ποὺ δὲν ξέρετε...»

Σὰν τάφεραν, τοῦ λέει τοῦ μεγαλύτερου :
 «Προσπάθα, ἔτσι δεμένα ἐσὺ ὁ γερώτερος
 νὰ τὰ τσακίσης». Μήτε κὰν τὰ λύγισε.
 Κι ὁ δεύτερος, κι ὁ τρίτος, κι ὁ μικρότερος,
 κι ὄλοι μαζὶ ὡς τὸ βράδυ ἐπολεμήσανε
 τοῦ κάκου, τὰ λυγοῦν, μὰ δὲν τὰ σπάζουνε ..
 «Παιδιά μου, ἔτσι καὶ σεῖς σὰν ζῆτε σύμφωνοι
 καὶ μονιασμένοι πάντα, νὰ σᾶς βλάψουνε
 δὲν θὰ μπορέσουν μήτε οἱ δυνατώτεροι,
 κι άκόμη μήτε οἱ ἔχθροι οας οἱ χειρότεροι».

(Γιάννης Περγιαλίτης)

Τὸ κουνάθι καὶ ὁ λύκος.

Τὸ κουνάθι χαρούμενο ἐπηδοῦσε ἀπὸ τὸν ἑνα
 κλάδο στὸν ἄλλο μέσα στὸ δάσος. Ἡτο ὡραία
 ημέρα καὶ ἡ χαρά του μεγάλη.

Ἐξαφνα ἔκει ποὺ ἐπηδοῦσε ἐγλίστρησε καὶ
 ἔπεσε κάτω. Ἐπεσε ἐπάνω σὲ ἑνα λύκο, ποὺ
 ἐκοιμᾶτο στὴ ρίζα τοῦ δένδρου. Ὁ λύκος ἐξύ-
 πνησεν ἀμέσως καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ τὸ ξεσχίσῃ.

Τὸ κουνάθι ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ:

— Λυπήσου με, ἔλεγε. Εἶναι τόσο ὡραία ἡ ζωὴ
 καὶ ἔχω τόση χαρά !

— Καλά, εἰπεν ὁ λύκος, θὰ σοῦ χαρίσω τὴ ζωὴ.
 Θέλω ὅμως νὰ μοῦ εἰπῆς, γιατὶ ἔσεις τὰ κουνάβια
 εἴσαστε ὄλο χαρά, ἐνῶ ἐμεῖς οἱ λύκοι εἴμαστε

Δ. Δούκα κλπ. «Ο κόσμος τοῦ παιδιοῦ». Ἐκδ. Γ' (7) 1935 8

πάντα στενοχωρημένοι, άνήσυχοι καὶ περνοῦμε μὲ κακὴ καρδιά;

— Ξέρω νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ! εἶπε τὸ κουνάβι.
“Ομως σὲ φοβοῦμαι! ”Αφησέ με νὰ άνεβω στὸ δένδρο καὶ τότε θὰ σοῦ ἔξηγήσω.

Ο λύκος δὲν ἐπεινοῦσε πολὺ αὐτὴν τὴν ὥρα.
Εἶχε καταπιεῖ ἔνα κατσικόπουλο. Καὶ καθὼς ἦτο περίεργος, ἄφησε τὸ κουνάβι ἐλεύθερο.

“Ως νὰ ίδης, άνέβηκε καὶ ἔχαθηκε τὸ καημένο τὸ κουνάβι στὴν ύψηλὴ κορυφὴ τοῦ δένδρου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐφώναξε:

— “Ακουσε, λύκε! Δὲν ἔχεις ποτὲ χαρὰ στὴ ζωὴ σου, γιατὶ εἶσαι ἀκαρδος καὶ ἀσπλαχνος.
Αφοῦ κάμνεις γύρω σου ὅλους δυστυχισμένους, πῶς θέλεις νὰ εἶσαι εὔχαριστημένος; Εκεῖνος ποὺ σκέπτεται τὸ κακὸ τοῦ ἄλλου καὶ τὴν καταστροφή του, ποτὲ δὲν θὰ χαρῇ στὴ ζωὴ του. Εμεῖς τὰ κουνάβια εἴμαστε πάντα χαρούμενα, γιατὶ ποτὲ δὲν βλάπτομε κανένα καὶ ἀγαποῦμε ὅλο τὸν κόσμο!

Ἡ οἰκοδομή.

Στὸ σπίτι μας εἶναι μῆνες τώρα ποὺ ἔχασαν ὅλοι τὴν ἡσυχία των. Μὰ γιὰ μένα εἶναι σωστὴ διασκέδαση! Στὴ μάνδρα, τὴν ἀπέναντι, ἀφοῦ τὴν ἔγκρεμισαν, ἄρχισαν ἀρκετοὶ ἐργάτες νὰ σκάβουν τὴ γῆ. Σὲ λίγο εἶχαν κάμει ἔνα μεγάλο τετρά-

γωνο λάκκο. Τὰ ἀμάξια ἔπαιρναν τὰ χώματα ποὺ,
ἔθγαζαν ἀπὸ τὸ σκάψιμο.

— Βρήτη θόρυβος! Ιδίωρ ότε εοιδύγει αφέψη να
— Οι εἴσαι θρωποικέφωναζαν όπολύν επία όμαλωνται
ντούκ, γνούκ, δέχτυπούσταν με τὸ πόδι των πάντανυ-
πόμανατη γῆτ. Εγύριζαγιέδωται πέκειτοτερή Κεφάλη
καὶ καθώς τὸ ἀγατίναζαν, όλόκληρα τὰ χάμουρα
ήχαλογοῦσαν, ἢτι πρόφορτη ότο ποέψιαναπ

— Πῶς ηθελα γὰ μουν, ἐκεῖ ἐπάγω! Νὰ ορέκω
όλόρθιος καὶ νὰ κτυπῶ τὸ ἄλογο γιὰ νὰ πηγαίνη
όλοένα πιὸ γρήγορα!

— Ηθελα νὰ μουν ἀμάξας.

Τὰ ἀμάξια ἐπήγαιναν καὶ ἥρχοντο. Πότε
ἐκουβαλοῦσαν ἀσπρες πέτρες καὶ πότε κόκκινα
τοῦθλα.

— Αρχιζαν νὰ κτίζουν. Παίρνουν τὰ τοῦθλα
καὶ τὰ βάζουν τὸ ἔνα ἐπάνω στὸ ἄλλο.

Σπουδαῖο πρᾶγμα! Μοῦ φαίνεται πὼς μπορώ
καὶ ἔγω νὰ κτίζω.

— Μά τι τὰ ηθελαν τόσα τοῦθλα! Άδειαζουν —
— Καθιες αὐτό μακριά, δολοένα.

— Χράπ! Χράπ! Χράπ! δλή μέρα! τί κίνηση?
Στὴν ἄλλη ἀκρη ἔνα παιδιν δλη τὴν ήμερα βί-
χνει ἀσπρες πέτρες μέσα σε ἔνα λάκκο. Καὶ ἀπὸ
ἐπάνω κρύο νερό. Μονομιάς οἱ πέτρες κατ τὸ
νερὸ ἀρχίζουν νὰ βράζουν.

— Ετοιμος ο ἀσθέστης! φωνάζει τραγουδι-
στὰ ο μικρός πάρε γύνοτ ; μοτύρι ετενήδη τ —

·Η γνωριμία μὲ τοὺς κτίστες.

Μίαν ήμέρα ἐγύρισε τὸ παιδί κατὰ τὸ παράθυρο, μὲ εἶδε ποὺ τὸ ἔκοιταζα καὶ μοῦ ἐγέλασε.

Ἐπῆρα θάρρος καὶ ἐπῆγα κοντά του. Τί ὅμορφα ποὺ ἥξερε καὶ ἐσφύριζε αὐτὸ τὸ παιδί! Μὰ εἶναι καὶ προκομμένο καὶ δυνατό.

Παίρνει μέσα στὸ πηλοφόρι τὴ λάσπη καὶ τὴν κουβαλᾶ σὲ ἔναν ἄλλο, ποὺ τὸν λέγει «μάστορη».

Ο κτίστης παίρνει τὶς πέτρες καὶ τὴ λάσπη καὶ τὶς τοποθετεῖ τὴ μία ἐπάνω στὴν ἄλλη.

Κτίζει!

Πηγαίνω καὶ ἔγῳ κοντά των.

— Καλῶς τον! μοῦ λέγει.

Ἐγὼ ἐντράπηκα τὴν πρώτη φορὰ καὶ εἶπα σιγά:

— Καλημέρα, κύριε μάστορη.

Ἐκεῖνος ἐγέλασε.

— Κάθισε νὰ μάθης καὶ σὺ νὰ κτίζης, μοῦ εἶπε. Εἶσαι ὅμως μικρὸς ἀκόμη. Ἐχω καὶ ἔγῳ ἔνα γιὸ στὴν ἡλικία σου. Πηγαίνεις στὸ σχολεῖο;

— Ναί, στὴ δευτέρα ἵταξη, τοῦ ἀπάντησα.

— Ξέρεις καὶ διαβάζεις; μὲ ἐρώτησεν ὁ μικρός.

— Βέβαια, τοῦ εἶπα.

— Τί κάμνετε αὐτοῦ; τοὺς ἐρώτησα.

— Κτίζομε ἔνα ὅμορφο σπίτι.

Κάθε ήμέρα, πότε ἀπὸ τὸ παράθυρο, πότε ἀπὸ κοντά, ἔβλεπα τοὺς δύο μου φίλους, τὸν κύρ-Φίλιππο τὸ κτίστη καὶ τὸ μαστορόπουλο τὸν Κώστα.

Σὲ λίγο καιρὸν ἀπέναντί μας ἐστήθηκε ἔνα μεγάλο σπίτι. Μὰ τώρα ὁ κύρ-Φίλιππος καὶ ὁ Κώστας, ποὺ σφυρίζει τόσο ὅμορφα, ἔχαθηκαν πιά. Πόσο λυποῦμαι!

Τὸ μαστορόπουλο.

‘Ο Κώστας, τὸ μαστορόπουλο, ξέρει νὰ βράζῃ τὸν ἀσβέστη, ξέρει νὰ σφυρίζῃ ὅμορφα, μὰ δὲν ξέρει νὰ διαβάζῃ. Τὸν εἶχα χαμένο γιὰ ἀρκετὸν καιρό. Μίαν ήμέρα ἀκούω τὸ σφύριγμά του! Τρέχω στὸ παράθυρο καὶ βλέπω τὸν Κώστα.

— Θέλω κάτι νὰ σου είπω, μοῦ εἴπε. “Ἐρχεσαι μιὰ στιγμὴ κάτω;

‘Εθγῆκα ἔξω.

— Τί θέλεις, Κώστα;

— Μοῦ είπες, πῶς ξέρεις καὶ διαβάζεις γράμματα. “Ἐχω ἔδω ἔνα γράμμα, θέλεις νὰ μοῦ τὸ διαβάσης;

— Γράμμα; Ἐγὼ δὲν ἔχω διαβάσει ὡς τώρα γράμματα ἔτσι ἀπὸ χέρι γραμμένα. Μόνο τοῦ βιβλίου γράμματα διαβάζω.

— Γιὰ δοκίμασε.

Τὸ ἀνοίξαμε· ἐδοκίμασα, μὰ ἐδυσκόλεύόμουν πολύ. οὐθὲν δοπλό ὅτι ὅποι εἰπεῖς, αὐτὸν τοῦτο—Ελαφέσαι, Κωστά, οὐ μητέρα μένθα θάσου τὸ διαβάσση. οὐδοντικόν τοι μάκρη μπάτκα ὅτι οπλιγγούκ

·Ο Κώστας δὲν ἦθελε στὴν ἀρχή, ἐντρέπετο,
μὰ υστέρα ἤλθεν γὰρ ἡναντίποδός οὐκούνει
ὁ μητέρα μεσαὶ καὶ ἔγων πάστη μητέρα μου,
τὸ εἰητούσεν φόι Κώστας τετραπλός.

— Κάθισε, παιδί μου, καὶ δέξομαι τὸ γράμμα
νὰ σου τὸ διαβάσω.

Τὸ γράμμα ἦτο ἀπὸ τῆς γαγδαῖτου καὶ εὐφράτεω πόλεως οἰλιοπόδοντος ὃν οἱ Καναάνοι οἶδαν, οἱ δὲ Αράβες οἴδαν τὸν οἶλον τοῦτον καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον. Οὐδέποτε δέ τις αὐτὸν οἶλον οἴδησθαι μέσον τοῦτον, οὐδὲ τὸν πόλεμον τοῦτον. Οὐδέποτε δέ τις αὐτὸν οἶλον οἴδησθαι μέσον τοῦτον, οὐδὲ τὸν πόλεμον τοῦτον.

“Εχε την εύχη μου
; ΔΤΟΣ Η γιαγιά σου —
— μόνη γενεθλίων μου
— ότι μήτέρας έσπλαθασθεατὸν γράμματος και ξέσκυκωσε
τὰ μάτια της δακρυσμένα καὶ ἐκοινασθεόθηδόν
κώσταφων ιεράθλιμαδ ωχέ νέδ ώγε : μημόν —
— ιδ οὐτε Εὔγε ΜΚώσταφων πόρα φακόρσφο και λέφρουντίζεις
για τὴ γιαγιά σου! Αύτὸν θείχνεσ πάθητοι μετάλλο
παιδί. Θέλω νὰ γίνης φίλος μετρόπολης μηνι—

Η ιστορία του Κώστα.

— Είπε μου, Κώστα, βρίσκεσαι μακριά από τους ίδικούς σου; έρωτησεν ή μητέρα.

— Δεν έχω ίδικούς μου πιά είμαι από τη Σμύρνη. "Ολους τους έχασα! Τὸν πατέρα μου, τὴ μητέρα μου καὶ τὸν ἀδελφό μου. Μονάχα ἐγὼ ἐσώθηκα μὲ τὴ γιαγιά μου. Ἀπὸ τὴ Σμύρνη μᾶς ἐπῆγαν στὴν Κρήτη, σὲ ἓνα χωριό. Ἐγὼ ἦλθα ὑστερα μόνος μου ἐδῶ πέρα μαζὶ μὲ ἓνα γείτονά μας, γιὰ νὰ μάθω καμμιὰ δουλειά. Τώρα ζητῶ νὰ φέρω καὶ τὴ γιαγιά μου. Νὰ ἰδῶ πῶς θὰ τὰ καταφέρω.

— Καὶ δὲν ξέρεις καθόλου γράμματα;

— Καθόλου, εἰπεν ό Κώστας.

— Νὰ τοῦ μάθω ἐγὼ! μητέρα. Νὰ ἔρχεται ό Κώστας κάθε βράδυ στὸ σπίτι, υστερα ἀπὸ τὴ δουλειά του, καὶ ἐγὼ νὰ τοῦ διαβάζω.

Πῶς ἔχάρηκε τὸ καημένο τὸ μαστορόπουλο!

— Ἀλήθεια, μὲ ἔρωτησε, θὰ μοῦ κάμης αὐτὸ τὸ καλό; Νὰ ἴδης καὶ ἐγὼ, δ, τι μοῦ ζητήσης, θὰ σοῦ τὸ κάμω.

‘Απ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἐγίναμε οἱ πιὸ καλοὶ φίλοι. Κάθε βράδυ ἔρχεται ό Κώστας καὶ μελετοῦμε μαζί. ‘Η μητέρα συχνὰ λέγει:

— Κοντεύει ό μαθητής νὰ περάση τὸ δάσκαλο.

Καὶ γελοῦμε καὶ οἱ τρεῖς.

◦ Ο Κώστας γίνεται μαθητής.

Μίαν ήμέρα ό Κώστας μοῦ ἔλυσε τὸ πιὸ δύσκολο πρόβλημα ποὺ εἶχαμε. Κανένας στὴν τάξη δὲν τὸ εἶχε λύσει, οὕτε καὶ ὁ σοφὸς τῆς τάξης μας, ὁ Μῆτσος.

— Ποιός τὸ ἔλυσε τὸ πρόβλημα; ρωτᾷ ὁ δάσκαλος.

‘Ἐγὼ μονάχα ἐσήκωσα τὸ χέρι.

— Εὖγε! μοῦ εἶπαν.

Μὰ ἔκεινη τὴ στιγμὴ ἐσυλλογίσθηκα τὸν Κώστα καὶ εἶπα:

— Νὰ μὴ μοῦ λέγετε ἐμένα τὸ εὖγε, νὰ τὸ εἰπῆτε στὸν Κώστα, τὸ μαστορόπουλο. Καὶ ἐδιηγήθηκα μὲ δύο λόγια τὴν ἱστορία τοῦ Κώστα.

— “Ε! τότε, εἶπεν ὁ δάσκαλος, εὖγε καὶ σὲ σένα ποὺ εἶσαι τόσο εὐγενικὸς δάσκαλος, εὖγε καὶ τοῦ Κώστα ποὺ εἶναι τόσο καλὸς μαθητής!

Τώρα δὴ τάξη θέλει νὰ γνωρίσῃ τὸν Κώστα.

— Αὔριο νὰ μᾶς τὸν φέρης.

Τὴν ἄλλη ήμέρα καὶ οἱ δύο στὸ σχολεῖο. ‘Ο καημένος ό Κώστας μὲ πόση συγκίνηση ἐμπῆκε μέσα. Ἐστάθηκε σαστισμένος καὶ μᾶς ἐκοίταξε δλους μέσα στὴν τάξη.

— Σοῦ ἀρέσει; τὸν ἐρώτησεν ὁ δάσκαλος.

— Δὲν ξέρω, εἶπε. Μοῦ ἀρέσει ὅμως νὰ μάθω γράμματα, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ διαβάζω βιβλία.

΄Απ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἄρχισε γιὰ τὸν Κώστα νέα ζωή.

΄Ο δάσκαλος ἔδιώρισε ἐπιστάτισσα τοῦ σχολείου τὴ γιαγιὰ τοῦ Κώστα καὶ αὐτὸς ἔγινε μαθητής.

΄Η κλῶσα.

Εἶναι τρεῖς ἑβδομάδες τώρα, ποὺ ἡ ὅμορφη κοτούλα, ἡ Λευκούλα μου, ἄλλαξε όλότελα τὴ ζωή της. "Άλλοτε ἐτριγύριζε καὶ ὅλο ἐσκάλιζε τὸ χῶμα, ἥσυχα, κά, κά, κά. Τώρα εἶναι γεμάτη ἀνησυχία. "Όλο κάθεται μέσα στὴ φωλιά, ποὺ τῆς ἔτοιμασε ἡ μητέρα, καὶ μόλις φαίνεται λίγο μόνο γιὰ νὰ φάγη, καὶ πάλι χάνεται. Κάθεται καὶ ζεσταίνει τὰ αύγά της. Σήμερα τὸ πρωΐ ἀκούσαμε ἔξαφνα ἔνα ἀδύνατο τσίου! τσίου!

΄Ανασηκώνεται σιγά-σιγά ἡ Λευκούλα καὶ βλέπομε ἔνα ὅμορφο κίτρινο πουλάκι, μὲ όλόμαυρα ματάκια. Μόλις ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ αύγὸ καὶ μόλις στέκεται στὰ πόδια του...

΄Ως τὸ βράδυ ἡ Λευκούλα εἶχε δέκα ὅμορφα πουλάκια κάτω ἀπὸ τὶς πτεροῦγες της. "Ἐθγαζαν τὰ κεφαλάκια των καὶ ἔκαμναν: τσίου, τσίου τσίου. Πόσο προσεκτικὰ ἡ Λευκούλα τὰ συγυρίζει! Καθόλου δὲν τὰ ἐγγίζει. Φοβεῖται πῶς θὰ τοὺς κάμη κακὸ μὲ τὰ χονδρά της πόδια.

Απὸ αὔριο πιὰ θὰ τὰ^τ βγάζη στὴν αύλὴ καὶ
θὰ τὰ τριγυρίζῃ στὸν ἥλιο. Οὐλη τὴν ἡμέρα θὰ
τὴν ἀκούωμε νὰ συμβουλεύῃ τὰ μικρά της:

—Κλού-κλού! ἐλάτε μαζί μου, μὴ φεύγετε
μακριά μου!

Ἡ κλῶσα.

Κλώκ, κλώκ, κλώκ μ' ἔνα θυμὸ^τ
στὴν αύλὴ γυρνᾶ ἡ κλῶσα
μὲ τὸ φουσκωτὸ λαιμὸ^τ
καὶ μὲ τὰ παιδιὰ τὰ τόσα.

Κλῶσα, φίλη μου παλιά,
τί θυμώνεις σὰν ζυγώνω;
Δὲν ἔγγίζω τὰ πουλιά,
μόνο σοῦ τὰ καμαρώνω.

Μιὰ τὰ κράζεις τρυφερὰ
κάτι ποῦθρες νὰ μοιράσουν.
Μιὰ ἀπὸ κάτω ἀπ' τὰ φτερά
τὰ σκεπάζεις νὰ ἡσυχάσουν.

(Γ. Βιζυηνὸς)

Τὸ γράμμα τοῦ Ἀλέκου.

Εἶχαμε μπῆ στὴν τάξη.
Ἡ Ἀνθούλα ἐσήκωθηκε ἀπὸ τὴ θέση της,
ἐπλησίασε τὴ δασκάλισσά μας καὶ τῆς ἔδωκε
κάτι. ᾩτο ἔνα γράμμα.

Δν Ἡ δασκάλισσα τὸ ἐπῆρε καὶ ἀνοιξε τὸ φάκελλο. Ἐξεδίπλωσε τὸ γράμμα καὶ τὸ ἐδιάθασε ἀπὸ μέσα της.

Δν Ἐπειτα ἐσήκωσε τὰ μάτια της, μᾶς ἐκοίταξε καὶ μᾶς εἶπε:

~~Συνέθεται~~ Παιδιά, τὸ γράμμα εἶναι τοῦ Ἀλέκου. Μοῦ γράφει νὰ σᾶς τὸ διαβάσω. Ἀκοῦστε:

Κυρία Εἰρήνη,

Ἐπεσα καὶ ἔσπασα τὸ πόδι μου. Εἶμαι τώρα στὸ Δημοτικὸ Νοσοκομεῖο. Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ εἰπῆτε χαροείσματα στὰ παιδιὰ καὶ πῶς θὰ ήθελα νὰ τὰ ἰδῶ. Φαινεται πῶς θὰ ἀργήσω νὰ σηκωθῶ.

-μὲ Π νι

Σᾶς χαιρετῶ μὲ σεβασμὸ
Ἀλέκος

Πόσο ἐλυπηθήκαμε! Ὁ Μῆτσος καὶ ἡ Σοφία ὀλίγο νὰ κλαύσουν. Ήταν οἱ πιὸ στενοὶ φίλοι μὲ τὸν Ἀλέκο.

ΞΠΙΞ

*
**

ΞΥΡΗ Κυρία Εἰρήνη μᾶς ἐρώτησε:

— Τί θὰ κάμετε τώρα;

ΞΥΡΗ — Νὰ τοῦ γράψωμε καὶ ἐμεῖς, εἶπε ὁ Σπύρος.

— Ὁχι, εἶπε ὁ Κωστάκης, νὰ μὴ τοῦ γράψωμε, ἀλλὰ νὰ πάμε νὰ τὸν ἰδοῦμε.

— Κάτι μᾶς εἶπες καὶ σύ! εἶπεν ἡ Σοφία.

ΟΤΟ — Καὶ τὸ ἔνα καὶ τὸ ἄλλο νὰ κάμωμε, εἶπε ἡ Ροδούλα. Τώρα νὰ τοῦ γράψωμε, κεὶ τὴν Πέμ-

πτη τὸ ἀπόγευμα, ποὺ δὲν ἔχομε σχολεῖο, νὰ πāμε νὰ τὸν ἴδοῦμε.

— Ναι, ναι, εἶπαν ὅλοι.

— Τί θὰ γράψωμε; εἶπεν ἡ Φρόσω, πρέπει νὰ ἔτοιμασωμε τὸ γράμμα.

‘Η Ροδούλα ἐθγῆκε στὸν πίνακα. ‘Ο καθένας ἔλεγε τὴ γνώμη του Ἐδοκίμασαν, ἔξαναεδοκίμασαν, ἐπὶ τέλους ἔγραψαν:

‘Αγαπητέ μας Ἀλέκο,

‘Η Κυρία Εἰρήνη μᾶς ἐδιάβασε τὸ γράμμα σου. Ἐλυπηθήκαμε πάρα πολὺ γιὰ τὸ ἀτύχημά σου. Πιστεύομε νὰ γίνη τὸ πόδι σου γρήγορα καλά. Μὴ στενοχωρῇσαι, ἐμεῖς ότι σου λέγωμε τὰ μαθήματα. Τὴν Πέμπτη τὸ ἀπόγευμα νὰ μᾶς περιμένης.

Σὲ χαιρετοῦμε

‘Η τάξη σου

*
* *

“Οταν ἐτελείωσε τὸ μάθημα, ἡ Ροδούλα εἶπε νὰ σταθοῦμε λιγάκι νὰ σκεφθοῦμε, πῶς θὰ πāμε στὸν Ἀλέκο.

‘Η Ἀνθούλα ἐπρότεινε νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦμε ὅλοι μαζί.

‘Η Φρόσω τὴν ἔκοψε λέγοντας:

— “Οχι δά, ὅλοι μαζὶ θὰ ταράξωμε τοὺς ἀρωάστους. Καὶ οὕτε ἀφήνουν τόσον κόσμο στὸ Νοσοκομεῖο.

— Ἐγώ προτείνω νὰ πᾶμε οἱ μισοί, εἶπεν ὁ Χαράλαμπος.

— Πάλι πολὺ εἶναι, εἶπε στοχαστικὰ ἡ Ροδούλα.

Τότε ἡ Φρόσω ἐξαναμίλησε:

— Νομίζω καλύτερο νὰ ὄρισωμε τρεῖς ἀντιπροσώπους γιὰ ὅλη τὴν τάξη μας.

— Πολὺ σωστά, εἶπεν ἡ Εἰρήνη. Νὰ γίνη ἐπιτροπὴ ἀπὸ τρεῖς καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν Ἀλέκο στὸ Νοσοκομεῖο.

Αὐτὸ ἔγινε.

“Ολη ἡ τάξη ἐπρότεινε τὸν Ἀλέξη, τὴν Ροδούλα καὶ τὸ Γιῶργο.

Στὸ Νοσοκομεῖο.

‘Ο Γιῶργος, ἡ Ροδούλα καὶ ὁ Ἀλέξης ἔφθασαν στὸ Νοσοκομεῖο ὀλίγο ἐνωρίς. ‘Η θύρα θὰ ἄνοιγε σὲ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. Πόσος κόσμος ἐπερίμενεν! “Ολοι κάτι ἐκρατοῦσαν, ἄλλος πορτοκάλια, ἄλλος γλυκά, ἄλλος λουλούδια.

‘Η Ροδούλα ἐκρατοῦσε λουλούδια, ὁ Ἀλέξης γλυκά.

‘Η θύρα ἄνοιξε.

Νάτος ὁ Ἀλέκος! Εἶναι σὲ ἔνα μεγάλο δωμάτιο, στὸ «Θάλαμο Β'», δπως μᾶς εἶπαν.

Τώρα εἶναι καλὰ πιά. Δὲν πονεῖ, γιατὶ τὸ πόδι

του είναι μέσα σε γύψο. Μόνο δὲν πρέπει νὰ κινήται.

Όλα είναι ἔδω μέσα ἄσπρα καὶ καθαρά. Ὁ Ἀλέκος φορεῖ ἄσπρο νυκτικό, ὅπως καὶ ὄλοι θεῶν ἄλλοι ποὺ είναι μέσα στὸ θάλαμο. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεβθάτι του είναι μία πινακίδα. Ὁ Ἀλέξης διαβάζει τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλέκου: Ἀλέξανδρος Λάρας.

— Γράφουν ἐπάνω, εἰπεν ό Ἀλέκος, τὸν θεόν ὅτος
ρετὸ ποὺ ἔχω.

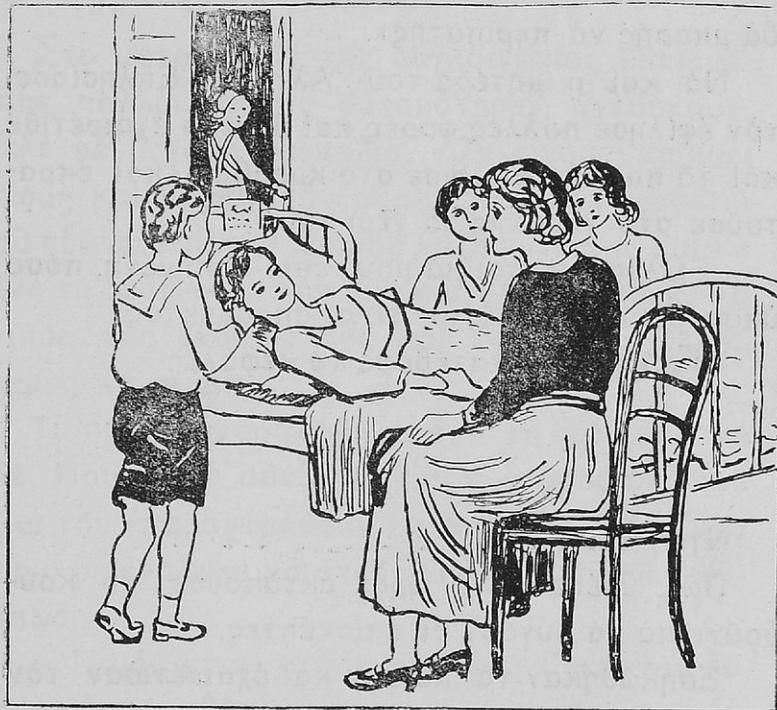
Δίπλα του είναι ἔνα κουμβί. Μόλις χρειασθῇ κάτι, κτυπᾶ καὶ ἔρχεται ἡ νοσοκόμος, ἡ ἀδελφὴ Μαρία, ὅπως τὴν φωνάζει ό Ἀλέκος.

Είναι πολὺ καλή, ὅπως φαίνεται. Μπαίγνεται μέσα γελαστή:

— Α, ώραία! εἰπε, σήμερα ἔχεις συντροφιές!
καὶ τοῦ χαδεύει τὸ κεφάλι.

— Ἡ ἀδελφὴ Μαρία, εἰπεν ό Ἀλέκος, είναι πολὺ καλή. Οταν είμαι μόνος, μοῦ φέρει παιγνίδια, γιὰ νὰ παίξω. Πότε τὸ κουτί μὲ τὰ ξυλάκια τὰ ζωγραφισμένα καὶ φτειάνω πύργους καὶ γέφυρες, πότε βιβλία μὲ ὅμορφες ζωγραφιές. Σήμερα μοῦ ἔφερε μία κούκλα, μὰ δὲν τὴν ἤθελα· ἐγὼ είμαι ἀγόρι.

Σὲ λίγο τοῦ ἔφερε τὸ γάλα του ἡ ἀδελφὴ Μαρία. Ἀγασήκωσε τὸν Ἀλέκο, τοῦ ἔβαλε δύο μαξιλάρια ὁπίσω στὴν ράχη καὶ τὸν ἐστήριξε.

”Επειτα ἔβαλε ἐμπρός του τὸ δίσκο μὲ τὸ γάλα.

— Καὶ τώρα, Ὅλέκο, πότε θὰ σηκωθῆς μὲ τὸ καλό; ἐρώτησεν ἡ Ροδούλα.

— Σὲ δέκα ἡμέρες, πιστεύω. Νὰ ἴδητε πῶς εἶναι τὸ πόδι ὑστερα ἀπὸ γύψο. Εἶναι ἀλύγιστο σὰν ξύλο!

— Ποὺ τὸ ξέρεις; τὸν ἐρώτησεν ὁ Γιωργος.

— Εἶδα, τὴν πρώτη ἡμέρα ποὺ ἦλθα. ἔνα ἄλλο παιδί. Ἐμεῖς ἐφοβηθήκαμε, μὰ ὁ γιατρὸς τοῦ εἶπε: «Αὔριο τὸ πόδι σου θὰ εἶναι καλύτερα,

Θὰ λυγίζη εύκολα. Σὲ τέσσερεις - πέντε ήμέρες
Θὰ μπορῆς νὰ περιπατής.

Νά καὶ ἡ μητέρα τοῦ Ἀλέκου. Ἐπλησίασε,
τὸν ἐφίλησε πολλὲς φορὲς καὶ ὑστερα ἔχαιρέτισε
καὶ τὰ παιδιά. Ἐκάθισε στὸ κρεβάτι καὶ ἐκρα-
τοῦσε στὸ χέρι της τὸ χέρι του.

— Βλέπετε, παιδιά μου, εἰπε λυπημένη, πόσο
ύποφέρει κανείς, δταν εἶναι ἀπρόσεκτος!

‘Ο Ἀλέκος ἐκατέβασε τὸ κεφάλι.

* *

Ντίν, ντίν, ντίν!

Πῶς ἐπέρασεν ἡ ὥρα! ἐκτυποῦσε τὸ κου-
δοῦνι γιὰ νὰ φύγουν οἱ ἐπισκέπτες.

Ἐσηκώθηκαν τὰ παιδιά καὶ ἔχαιρέτισαν τὸν
Ἀλέκο.

— Σὲ περιμένομε νὰ ἔλθης γρήγορα, Ἀλέκο,
στὸ σχολεῖο, τοῦ εἴπαν.

‘Η μητέρα ἐφίλησε τὸ παιδί της, καὶ δταν
ἔθγαινεν ἀπὸ τὴ θύρα ἔξαναγύρισε καὶ τὸ ἐκοί-
ταξε μὲ ἀγάπη.

— Μὴ στενοχωρῆσαι, σὲ λίγο θὰ σηκωθῆς, εἰ-
πεν ὁ γιατρός.

‘Ο Ἀλέκος μόλις ἔφυγαν δλοι, ἐγύρισεν ἀπὸ
τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ ἔκλαυσε.

‘Ο κύριος Λάμπρος.

Στὸ αὐτοκίνητο τῆς συγκοινωνίας ἐπεριμέναμε πολλοί. Μόλις ἐσταμάτησεν, ἀνεβήκαμε, ἀλλὰ μὲ μεγάλη δυσκολία. Δὲν εἶχαμε καθίσει ἀκόμη καὶ βλέπω τὸν ἀξιωματικὸν ποὺ κάθεται στὸ πρῶτο κάθισμα ἐμπρὸς νὰ σηκώνεται καὶ νὰ δίνῃ τὴν θέσην του. Τὴν ἵδια στιγμὴν ἐσηκώθηκεν ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας μας καὶ δύο - τρεῖς ἄλλοι, κυρίες καὶ κύριοι.

Τί ἦτο; Ἀνασηκώθηκα ἀπὸ τὴν θέση μου νὰ ἴδω. Ποιός ἦτο αὐτὸς ὁ τόσον σπουδαῖος, ποὺ ὅλοι τοῦ ἐπαραχωροῦσαν τὴν θέση των; Εἴδα ἔνα κύριο μὲ ἓνα χέρι νὰ ἀνεβαίνῃ. Μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωση.

— Ποιός εἶναι αὐτός, μητέρα; Γιατί τοῦ δίνουν ὅλοι τὴν θέση των;

— Εἶναι, παιδί μου, ὁ κύριος Λάμπρος, ὁ δάσκαλος. Ἐχασε τὸ χέρι του στὸν πόλεμο. Ὁμως μὲ τὸ θάρρος του ἔσωσε τοὺς συμπολεμιστές του. Σὲ τέτοιους ἥρωες χρεωστοῦμε ὅλοι σεβασμό.

‘Ο ’Ιησοῦς εὔλογεῖ τὰ παιδιά.

‘Ο ’Ιησοῦς εἶχε διδάξει δλην τὴν ἡμέρα. Τὰ πλήθη γεμάτα ἀγάπη ἀκουαν τὰ θεϊκά του λόγια:

— Ἀγαπᾶτε ὁ ἔνας τὸν ἄλλον. “Ολοι εἴμαστε ἀδέλφια! ” Ολοι ἔχομε τὸν ἵδιο πατέρα! ” Ετσι θὰ

Δ. Δούκα κλπ. «’Ο κόσμος τοῦ παιδιοῦ». ”Εκδ. Γ’ (7) 1935 9

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζήσετε εύτυχισμένοι καὶ ὁ Θεὸς θὰ σᾶς εὐλογῆ.

Ἄκομη ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε γιατρεύσει πολλοὺς τυφλούς, παραλυτικούς καὶ τρελλούς.

Ἔτοι πιὰ ἀπόγευμα. Ὁ Ἰησοῦς κουρασμένος ἐκάθισε κάτω ἀπὸ μιὰ ἐλιὰ γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ.

Οἱ μαθηταὶ του σιγὰ - σιγὰ ἐτραβήχθηκαν γιὰ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ἡσυχάσῃ.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀκούσθηκαν πατήματα καὶ ὄμιλίες. Ἀπὸ τὸ γειτονικὸ χωριὸ φθάνουν οἱ μητέρες. Ἐκρατοῦσαν ἄλλες στὴν ἀγκαλιὰ καὶ ἄλλες ἀπὸ τὸ χέρι τὰ παιδιά των. Θέλουν νὰ τὰ εὐλογήσῃ ὁ Ἰησοῦς.

Ἡ χάρη του θὰ τὰ φωτίσῃ καὶ θὰ τὰ φυλάξῃ, ἔλεγαν.

Οἱ μαθητές του, ποὺ ἤξεραν πόσο κουρασμένος ἦτο ὁ Χριστός, ἤθελησαν νὰ τὶς ἐμποδίσουν καὶ ἔλεγαν:

— Μὴ ἀνησυχῆτε, γυναῖκες, τώρα τὸν Κύριο. Πρέπει νὰ ἀναπαυθῇ. Ἄλλη ὥρα ἔρχεσθε.

Ὁ Ἰησοῦς ἀκουσε τί ἐγίνετο. Γυρίζει τὸ ώραιο, τὸ φωτεινό του κεφάλι καὶ λέγει:

— Ἀφήσατε τὰ παιδιά νὰ ἔλθουν κοντά μου, νὰ τὰ εὐλογήσω. Ὅλοι πρέπει νὰ γίνωμε σὰν τὰ παιδιά. Τὸ βασίλειό μου εἶγαι γι' αὐτά.

Οἱ μητέρες ἐπλησίασαν τότε, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπλωσε τὰ ἄγια του χέρια καὶ εὐλόγησε τὰ παιδιά.

Τό λιμάνι.

Σήμερα κατεβήκαμε μὲ τὸν πατέρα στὸν Πειραιᾶ. Ἐρχεται ὁ θεῖος ἀπὸ τὴν Ξάνθη.

Ἐμπήκαμε στὸν ύπόγειο σιδηρόδρομο καὶ σὲ 20 λεπτὰ τῆς ὡρας ἐφθάσαμε στὸ λιμάνι.

Ἐχετε ἴδει λιμάνι; Βάρκες, καΐκια, πλοῖα μεγάλα, πλοῖα πελώρια! Τὸ ἔνα πλάγι στὸ ἄλλο, κοντά-κοντά, στριμωγμένα. Γειτονιὲς ὀλόκληρες... Μόνο ποὺ σπίτια ἐδῶ εἶναι τὰ πλοῖα καὶ δρόμοι ἡ θάλασσα.

Τὸ λιμάνι ἔχει μεγάλη κίνηση καὶ φωνές.

Ἀπὸ τὸ σιδηρόδρομο ἔνας ἄνθρωπος ἦλθε κοντά μας.

— Ο κύριος γιὰ τὴ Μυτιλήνη; Ἐδῶ βάρκα!...

Ο πατέρας δὲν ἔμίλησε. Προχωροῦμε πιὸ κάτω.

— Στὶς δύο ἡ ὡρα φεύγει ὁ «Ἀμβρακικὸς» γιὰ τὴν Πρέβεζα μὲ συναγωνισμό!.. φωνάζει ἔνας βαρκάρης.

Ἐνα μικρὸ ἀτμόπλοιο ἔχει «πλευρίσει», δπως λέγει ὁ πατέρας. Μέσα παίζει μουσική. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀνεβαίνουν.

Ο Γιώργος διαβάζει:

— Στὶς 2 μ. μ. ἐκδρομὴ στὸ Πεῦκο.

Τοὺς ἐκδρομεῖς θὰ συνοδεύῃ καὶ μουσική!

— Πότε ἔρχεται ἡ «Πόπη;» ρωτᾷ ὁ πατέρας ἔνα βαρκάρη.

- Σὲ μία ώρα θὰ εἶναι μέσα.
 — "Έχομε καιρό, μᾶς εἶπεν ὁ πατέρας. Πάμε νὰ īδοῦμε τὸ λιμάνι.

Τί εἶδαν τὰ παιδιὰ στὸ λιμάνι.

— Ίδετε, Κατίνα Νίκο, λέγει ὁ πατέρας, αύτὲς οἱ φορτηγίδες εἶναι γεμάτες πορτοκάλια καὶ λεμόνια.

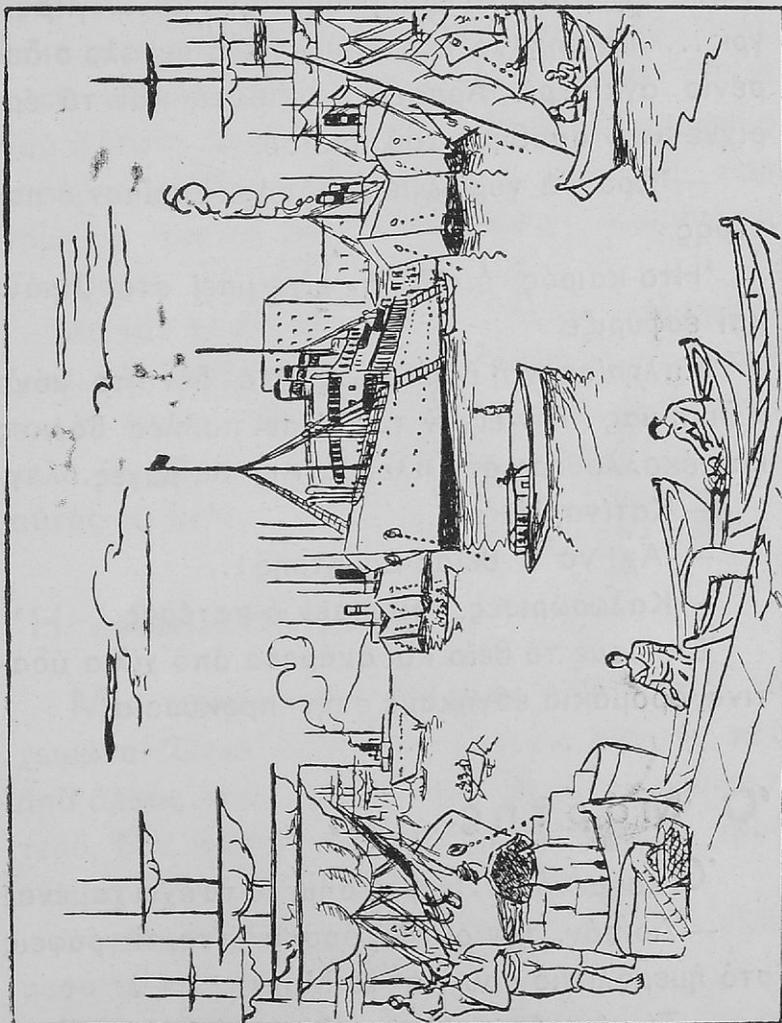
- Νὰ εἶχαμε! εἶπα ἔγώ.
 — Δὲν μποροῦμε νὰ ἀγοράσωμε, εἶπε ὁ πατέρας. Τὰ πωλοῦν χονδρικά.
 — Πατέρα, ἔνα μεγάλο πλοῖο!

Ἐμείναμε μὲ ἀνοικτὸ στόμα! Εἶχε τέσσερεις πελώριες καπνοδόχες. Τὰ ἄλλα ἀτμόπλοια ἐφαίνοντο κοντά του σὰν νᾶνοι.

— Βέβαια, εἶπεν ὁ πατέρας, εἶναι δέκα φορὲς μεγαλύτερο καὶ πολὺ ύψηλότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα.
 "Έχει πέντε πατώματα. Ταξιδεύει 12 ἡμέρες. Τὶς περισσότερες δὲν βλέπεις παρὰ οὐρανὸ καὶ θάλασσα! Πρέπει λοιπὸν νὰ εἶναι γερὸ καὶ νὰ τὰ ἔχῃ δλα.

- Τί εἶναι αὐτό, πατέρα;
 — Αὐτὸ εἶναι μεγάλο φορτηγὸ πλοῖο. Ταξιδεύει μακριὰ καὶ κουβαλεῖ σιτάρι.

Κάτι περίεργα χωνιὰ ἐπρόθαιναν ἀπὸ τὶς πλευρὲς τοῦ πλοίου καὶ ἀδειαζαν τὸ σιτάρι σὲ φορτηγίδες.

Παρακάτω ήτο αλλο φορτηγό με κάρβουνα.
"Άλλο έφορτωνεν έμπορεύματα. Γκρ... γκρ...
γρκ... μία μηχανή έκατέβαζεν ένα μεγάλο σιδερένιο άγκιστρι. "Αρπαζε τὰ κιβώτια καὶ τὰ ἔριχνε στὴν άποθήκη τοῦ πλοίου.

— "Ωρα νὰ γυρίσωμε στὴ βάρκα, εἶπεν ο πατέρας.

"Ήτο καιρός, ή «Πόπη» εἶχε μπεῖ στὸ λιμάνι καὶ έσφύριζε.

"Επλησίασεν η βάρκα μας. Μὰ δὲν ήτο μόνο ή δική μας. Τὴν εἶχαν τριγυρίσει πολλὲς βάρκες καὶ έκολλοῦσαν στὰ πλευρά της σὰ μύγες.

— Κατίνα, Νίκο!..

— "Αχ! νὰ ο θεῖος Δημήτρης!..

— Καλωσώρισες, τοῦ εἶπεν ο πατέρας.

"Επήραμε τὸ θεῖο καὶ άνάμεσα ἀπὸ χίλια ύδατινα δρομάκια ἐβγήκαμε στὴν προκυμαία.

‘Ο Μάρτης.

‘Ο καημένος ο Πέτρος σήμερα τὰ ἔχει χαμένα!

— Λοιπόν, τὸν ρωτᾶ ή δασκάλισσα, τὶ γράφεις στὸ ήμερολόγιό σου γιὰ τὸ Μάρτη;

— Τί νὰ γράφω; Μήπως ξέρει τί θέλει; εἶπεν ο Πέτρος. Τὸ πρωΐ ο ούρανὸς εἶναι καταγάλανος καὶ στὶς δέκα συννεφιάζει. Τὸ μεσημέρι βρέχει, καὶ σὲ λίγο λιακάδα ποὺ ψήνεσαι. Τὸ βράδυ εἶναι

άστροφεγγιά, χαρὰ Θεοῦ. Τὸ πρωī ἀστραπὲς καὶ
βροντές. Ξεκινᾶς μὲ τὸ ψαθάκι τὸ πρωī καὶ στὶς
δέκα γυρίζεις μούσκεμα στὸ σπίτι σου. Πότε
κλαίει καὶ πότε γελᾶ. Τί καιρὸνὰ γράψω; Ἐκεῖ
ποὺ ἡ ζέστη ἀνάθει καὶ τὰ δένδρα ξεθαρρεμένα
μπουμπουκιάζουν, ἀρχίζει τέτοια παγωνιά, ποὺ
νομίζεις πώς τὸ βράδυ θὰ χιονίσῃ. Κακόμοιρα
δένδρα!

Μὰ νά! Ἡ ἄνοιξη εἶναι ἐδῶ πάλι καὶ ἀγωνί-
ζεται νὰ διώξῃ τὸ γέρο-χειμῶνα μὲ τὸ σύντροφό
του τὸ Βοριᾶ. Ο καιρὸς πότε κλαίει καὶ πότε
γελᾶ. Τί νὰ εἴπω γιὰ τὸ Μάρτη; Μήπως ξέρει καὶ
αὐτὸς τί θέλει;

Ἡ λιθωμένη γριά.

Μιὰ τσοπάνισσα ύπόφερε πολὺ ἀπὸ τὸ
χειμῶνα. Ὁταν λοιπὸν ἐπέρασεν ὁ Μάρτης, ποὺ
ἀπὸ δῆλους τοὺς μῆνες τὸν ἐφοβάτο περισσό-
τερο, δὲν ἡμπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴν χαρά
της καὶ τὴν τελευταία ἡμέρα ἐφώναξε :

— Δὲν σὲ φοβοῦμαι πιά, Μάρτη μου! Ἐξεχεί-
μασα τὰ κατσικάκια μου!

Ἐθύμωσεν ὁ Μάρτης πολύ, γιατὶ τὸν ἐπερι-
γελοῦσεν ἡ γριά. Ἐγύρευσε λοιπὸν δανεικιὰ μία
ἡμέρα ἀπὸ τὸν ἔρχόμενο Φλεβάρη. (Γι' αὐτὸ τὸν
λέγουν Κουτσοφλέβαρο, γιατὶ ἔχει μία ἡμέρα λι-

γώτερη άπὸ τοὺς ἄλλους). Ἐκαμε λοιπὸν ἐκείνη τὴν ἡμέρα βαρὺ χειμώνα. Ἡ γριὰ ἀναγκάσθηκε νὰ χωθῇ ἀποκάτω ἀπὸ τὸ καζάνι γιὰ νὰ μὴν ξεπαγιάσῃ. Καὶ σ' αὐτὴ τὴ θέση ἐλίθωσε καὶ ἐλίθωσαν καὶ τὰ κατσικάκια τῆς. Σήμερα ἀκόμη φαίνονται στὸ βουνὸ καὶ τὸ καζάνι τῆς γριᾶς καὶ τὰ κατσικάκια τῆς τὰ λιθωμένα.

(Άπὸ τὶς παραδόσεις)

‘Ο ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας.

‘Ο ἀέρας θύμωσε,
μὲ τὸν ἥλιο μάλωσε,
‘Ο ἀέρας ἔλεγε :
«εἶμαι δυνατώτερος»
Καὶ ὁ ἥλιος ἔλεγε :
«σὲ περνῶ στὴ δύναμη!»
‘Ενας γέρος ἄνθρωπος
μὲ τὴ μαύρη κάππα του
στὸ χωράφι πήγαινε.
‘Ο ἀέρας λάλησε :
«ὅποιος ἔχει δύναμη
παίρνει ἀπὸ τὸ γέροντα
τὴ χοντρὴ τὴ κάππα του».

Φύσηξε, ξεφύσησε,
ἔσπασε στὸ φύσημα.

ἀδικος ὁ κόπος του.
 Κρύωσε ὁ γέροντας
 καὶ διπλὰ τυλίχθηκε
 στὴ χονδρὴ τὴν κάππα του.

Καὶ ὁ ἥλιος λάλησε :
 «ὅποιος ἔχει δύναμη
 παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
 τὴ χονδρὴ τὴν κάππα του».

”Εφεξεν ὄλόλαμπρος,
 καλωσύνη σκόρπισε.
 ”Εθγαλεν ὁ γέροντας
 τὴ χονδρὴ τὴν κάππα του
 Πάλι ξαναλάλησε :
 «ἄκουσε καὶ μάθε το·
 σὲ περνῶ στὴ δύναμη,
 γιατὶ πᾶς μὲ τὸ κακὸ
 κ' ἐγὼ πάω μὲ τὸ καλό».

‘Ο κύρ - Μέντιος.

‘Ο γείτονάς μας ὁ κύρ - Στρατῆς ὁ περιβαλάρης ἔχει ἔνα γάϊδαρο. Τὸν φωνάζει κύρ - Μέντιο.

‘Ο κύρ - Μέντιος λοιπὸν μίαν ἡμέρα ἐπαραπονεῖτο μόνος του καὶ ἔλεγε :

— Εἶναι ζωὴ αὐτὴ ποὺ περνῶ; Μόλις λαλήσει τὸ πρῶτο πετεινάρι μὲ σηκώνει ὁ κύριος μου

γιὰ νὰ κάμω τί; Νὰ φέρω στὴν ἀγορὰ λαχανικά! Σπουδαία νὰ σοῦ πῶ ύπόθεση, γιὰ νὰ κόβῃ ἐνας καθὼς πρέπει γάϊδαρος τὸν υπνο του! Τύχη ποὺ τὴν ἔχω μὰ τὴν ἀλήθεια!

‘Η τύχη του τὸν ἄκουσε καὶ ἐγέλασε.

Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ περιβολάρης, ὁ κὺρ - Στρατῆς, τὸν ἐπούλησε στὸν κὺρ - Σωτήρη, τὸν ξυλᾶ

* * *

Δὲν σηκώνεται τώρα πιὰ ὁ κὺρ - Μέντιος πολὺ πρωΐ.

Μὰ τὶ ὠφελεῖ; Ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ κουβαλεῖ ξύλα.

— ‘Ωραία ἐπέτυχα! ἐπαραπονεῖτο πάλι ὁ κὺρ - Μέντιος. Τούλαχιστὸν ἔκει ἔτρωγα καὶ κανένα φρέσκο χορταράκι καὶ ἔξεκουραζόμουν λιγάκι. Μὰ τώρα; Τὴν ξέρω ἐγὼ τὴν τύχη μου! Πάντα ἔτσι στραβὴ εἶναι.

‘Η τύχη του τὸν ἄκουσε καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ πάλι ἐγέλασε.

— Καλά, κύρ - Μέντιε, εἶπε.

* * *

Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ κύρ - Σωτήρης ὁ ξυλᾶς ἐπούλησε τὸν κύρ - Μέντιο στὸν Πέτρο, τὸν καρβουνιάρη.

‘Ο καρβουνιάρης εἶχε μεγάλη πελατεία. Δὲν

έπρόφθανε νὰ κουβαλῇ σακκιὰ κάρβουνα.

Αφῆστε τὸ βάρος καὶ τὴν κούραση πιά, μὰ ἡ
άκαθαρσία ἥτο ἀνυπόφορη. Καὶ νὰ ἥτο μόνο.
αὐτό, πάλι καλά. Μὰ ὁ καρβουνιάρης ἥτο καὶ
νευρικὸς ἄνθρωπος καὶ συχνὰ τὰ νεῦρα του
ἔξεσποῦσαν στὴ ράχη του κακομοίρη του κύρ-
Μέντιου.

Τώρα πιὰ τὰ παράπονα του γαϊδουράκου ἥσαν
φρικτά.

— "Α! Τί ἔχασα ὁ δυστυχισμένος! Ποῦ ἡ
πρώτη μου θέση! Ή τύχη μου ἡ κακιὰ μὲ έσπρωξε.

Μὰ τώρα καὶ ἡ τύχη εἶχε βαρεθῆ. Οὕτε ποὺ
ἀκουε πιὰ τὸν κύρ - Μέντιο.

Καὶ ὁ κακομοίρης ὁ γαϊδουράκος ἀκόμη παι-
δεύεται.

‘Ο καημένος.

Στὸ λιθάδι ξεχασμένος
ένας γάϊδαρος βοσκοῦσε.
τίποτ' ἄλλο δὲν ζητοῦσε
ὁ καημένος.

Τὸ χορτάρι του μασοῦσε
κ' ἥταν τρισευτυχισμένος
καὶ τὸ ξύλο λησμονοῦσε
ὁ καημένος.

Καὶ τὴν τύχη εὐχαριστοῦσε,
ποὺ δὲν ἦτο φορτωμένος,
καὶ τὰ δυό του αὔτιά κουνοῦσε
ό καημένος.

Τοὺς ἔχθρούς του συχωροῦσε
κ' ἥτανε συχωρεμένος,
καὶ τὸν κόσμο ἀγαποῦσε
ό καημένος !

Τὸ Θεὸ παρακαλοῦσε
γιὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ δεμένος
καὶ νὰ βόσκῃ ὅσο θὰ ζοῦσε
ό καημένος.

(Ζ Παπαντωνίου)

‘Ο ἀστρονόμος.

‘Ο Ἄλεξης ό συμμαθητής μας εἶναι ό σοφός μας.

Πόσα πράγματα ξέρει, ἀλήθεια ! Ξέρει ὅλα τὰ ἄστρα μὲ τὸ ὄνομά των. Ξέρει ὅλους τοὺς καιρούς.

Μιλεῖ γιὰ τὴ σελήνη καὶ τὸν ἥλιο καὶ χίλια ἄλλα.

Καὶ ἐμεῖς τὸν ἐθγάλαμε ἀστρονόμο καὶ τὸν ἐπαρακαλέσαμε νὰ κρατῇ αὐτὸς τὸ ἡμερολόγιο τοῦ καιροῦ στὴν τάξη.

Σήμερα ὅμως μᾶς ἔλεγε κάτι ό Ἄλεξης, ποὺ δὲν τὸ ἐπίστευε κανεῖς.

”Ελεγε, πώς τή νύκτα δὲν τρέχει τὸ φεγγάρι
ἐπάνω στὸν οὐρανό, παρὰ πώς αὐτὸ μόλις κινεῖται καὶ πώς τὰ σύννεφα τρέχουν σὰν τρελλά !

Φαίνεται πώς ὁ Ἀλέξης σήμερα κάμνει λάθος.

‘Η Ροδούλα μάλιστα ἐπίμενε :

— Μὰ γίνεται αὐτό ; Ἀφοῦ χθὲς τὸ βράδυ μία ὥρα τὸ ἔβλεπα μὲ τὰ μάτια μου τὸ φεγγάρι ποὺ ἔτρεχε. Καὶ τί τρέξιμο !

— Στοίχημα, εἶπεν ὁ Ἀλέξης.

— “Ο, τι θέλεις, εἴπαμε ὅλοι.

— Τὸ βράδυ θὰ τὸ ἴδητε ὅλοι μὲ τὰ μάτια σας.

Τὸ βραδάκι ἐπήγαμε στοῦ Ἀλέξη πέντε ώς ἔξι παιδιά.

— Ελάτε, μᾶς εἶπε, καθίσετε ἀποκάτω ἀπὸ τοῦτο τὸ δένδρο. Τώρα κοιτάζετε ἀνάμεσα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο κλαδιά τὸ φεγγάρι. Τὸ βλέπετε ;

— Ναι.

— Κινεῖται καθόλου ἀπὸ ἐκεῖ ;

Ἐκοιτάξαμε, ἐκοιτάξαμε, μὰ τίποτε ! Τὸ φεγγάρι ἐφαίνετο καρφωμένο ἀνάμεσα στὰ δύο κλαδιά.

Τὰ σύννεφα ; Ἐ, αὐτὰ ἔτρεχαν σὰ δαιμονισμένα.

Ἐπεργοῦσαν ἀπὸ τὰ κλαδιά γρήγορα-γρήγορα σὰν νὰ τὰ ἐκυνηγοῦσε κανείς.

·Ο Ἀλέξης ὁ σοφὸς εἶχε δίκαιο. Δὲν ἔτρεχε τὸ φεγγάρι παρὰ τὰ σύννεφα.

‘Η ἄνοιξη στοὺς ἀγρούς.

“Ως τώρα ὅλα ἦσαν κρύα καὶ παγωμένα. Μὰ νά, ἤλθεν ἡ ἄνοιξη.

Μὲ τὸ γέλιο της, ὅπως πάντα, ἐκοίταξε γύρω της· μὰ τί νὰ ἴδῃ!

‘Ο γέρο-χειμώνας ὅλα τὰ εἶχε παγώσει. “Ολα ἦσαν σὰν πεθαμμένα.

— Πρέπει νὰ τὰ ξαναζωντανεύσω, εἶπεν. “Αρχισε χού, χού, χού, χού! μὲ τὴ ζεστὴ ἀναπνοή της καὶ ἔλυωσε τοὺς πάγους καὶ τὰ χιόνια.

Μὰ οἱ κάμποι ἦσαν ὅλοι ξεροί, τὰ δένδρα ὅλα μαραμμένα, καὶ ἡ ἄνοιξη στενοχωρεῖται.

— Γρήγορα, γρήγορα, πρέπει νὰ ἀλλάξουν ὅλα. Καλὰ ποὺ ἔχω πολὺ πράσινο μαζί μου.

Γελᾶ, καὶ ἀρχίζει νὰ βάφη τὰ δάση, τοὺς κάμπους καὶ τὰ λιβάδια πράσινα. Κοιτάζει τώρα καὶ ξανακοιτάζει τὸ πράσινο χρῶμα ποὺ ἀπλώθηκε παντοῦ.

— “Ε, μὰ ὅχι ὅλο πράσινο, εἶπεν. ‘Η ποικιλία εἶναι πιὸ ὅμορφη.

Καὶ γελᾶ, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα της πέφτουν τριαντάφυλλα ἄσπρα καὶ κόκκινα, καὶ μὲ τὸ χέρι της κεντᾶ ἐπάνω στὴν πράσινη γῆ λουλούδια ἄσπρα, κόκκινα, κίτρινα θαλασσιά.

‘Ἐπέρασαν ὄλιγες ἡμέρες, μὰ δὲν εἶναι εὔχαριστημένη! Κάτι λείπει ἀκόμη.

Τέτοιο βασίλειο καὶ εἶναι θουβό;

— Ἐλάτε, πουλάκια, όπίσω, φανάζει. Ὁ γέρο-
χειμώνας ἔφυγε. Ἐλάτε νὰ κελαδήσετε τὸ πρά-
σινο δάσος.

Καὶ ἀρχίζουν τὰ πουλιὰ μὲ τὴ γλυκειά των
φωνὴν νὰ κελαδοῦν.

Πόσο ὅμορφα εἶναι ὅλα στὴν ἐξοχὴ τώρα
τὴν ἄνοιξη!

Τριαντάφυλλα καὶ ντάλιες σηκώνουν τὰ κε-
φαλάκια των ἀπὸ τοὺς φράκτες. Ὅλα ἔξω τρα-
γουδοῦν καὶ γελοῦν καὶ χαίρονται.

‘Η ἄνοιξη στὸ σχολεῖο μας.

‘Η ἄνοιξη ἦλθε! Τὸ βλέπω καὶ μέσα στὸ σχο-
λεῖο μας.

‘Ο καστανᾶς ἔχαθηκε ἀπὸ τὴ γωνία τοῦ σχο-
λείου.

Στὴν κρεμάστρα δὲν κρέμεται πιὰ κανένα
παλτό.

Τὰ καπέλα τῶν κοριτσιῶν εἶναι πάλι στο-
λισμένα μὲ λουλούδια.

‘Εμεῖς ἔβάλαμε τὰ ψάθινα.

‘Η δασκάλισσά μας δὲν φορεῖ πιὰ τὸ παλτό
της. ‘Ἐβαλε τὸ μεγάλο καπέλο μὲ τὰ τριαντά-
φυλλα καὶ τὸ ἄσπρο της φόρεμα...

Τὰ παπούτσια μας πιὰ δὲν ἔχουν λάσπες,

είναι όλοκάθαρα. Οι μύτες μας δὲν είναι κόκκινες καὶ τὰ χέρια μας δὲν είναι μελανιασμένα.

Πρωΐ - Πρωΐ δὲν τὰ παιδιὰ βγαίνομε στὸν κῆπο τοῦ σχολείου καὶ δουλεύομε. "Ολη τὴν ἡμέραν ἀφήνομε ἀνοικτὰ τὰ παράθυρά μας. Οἱ μυρωδιὲς ἀπὸ τὶς πασχαλιὲς γεμίζουν τὴν τάξη μας.

Τὰ χελιδόνια πηγαίνουν καὶ ἔρχονται ἐπάνω στὸ γείσο τοῦ παραθύρου, κτίζουν τὴν φωλιά των.

Σήμερα ἡ Σοφία ἔφερε τὰ πρῶτα τριαντάφυλλα. Ἡ δασκάλισσά μας τὰ ἔβαλε στὸ ἀνθοδοχεῖο καὶ ἐστόλισε τὸ τραπέζι της.

— Τί ὅμορφα ποὺ είναι! εἶπεν ἡ Λιλή, καὶ ἅρχισε ἔνα τραγούδι γιὰ τὸν ἄνοιξη.

Τότε ἡ δασκάλισσα μᾶς εἶπε :

— Αὔριο τὸ ἀπόγευμα θὰ πάμε περίπατο καὶ θὰ μαζεύσωμε λουλούδια. "Ε, βέβαια, ἡ ἄνοιξη ἥλθε πιά...

Τώρα εῖν' Ἀπρίλης καὶ χαρά!..

Τώρα εῖν' Ἀπρίλης καὶ χαρά, τώρα είναι καλοκαίρι, τὸ λὲν τὸ ἀηδόνια στὰ κλαριὰ καὶ οἱ πέρδικες στὰ πλάγια, τὸ λὲν οἱ κοῦκοι στὰ ψηλά, ψηλὰ στὰ καταράχια. Πᾶν τὰ κοπάδια στὰ βουνά, νὰ ἔκειλοκαιριάσουν πᾶν καὶ κοντὰ οἱ τσοπάνηδες, βαρώντας τὴν φλογέρα, νὰ τὰ τυροκομήσουντες καὶ τὴν νομὴν νὰ βγάλουν, καὶ νὰ γιορτάσουν τὸ "Αϊ-Γιωργιοῦ, νὰ φέξουν τὸ σημάδι, νὰ πιοῦν νερὸν ἀπὸ τὰ βουνά, νὰ πάρουν τὸν ἀέρα.

(Δημοτικό)

Παιδί καὶ Πελαργός.

Π αιδί.

Καλῶς μᾶς ἥλθατε, πουλιά μας,
μουσαφιρέοι ἀγαπητοί.
Μῆνες περάσαν ἀπὸ τότες
ποῦχαμε πάλι ἀνταμωθῆ.
Πέστε μου γιὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα
ποὺ ἔχετε δῆ τὰ μακρινά,
ποὺ δὲν ὑπάρχουν θολές μέρες,
μήτε βροχὲς καὶ παγωνιά,
ποὺ ὁ οὐρανὸς πάντα φωτίζει
κ' αἰώνια ὁ κάμπος πρασινίζει.

Π ελαργός.

Καλῶς σὲ βρήκαμε, παιδάκι,
ποὺ τόση ἔγνοια εἶχες γιὰ μᾶς.
Ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴ χώρα ἀλήθεια
τῆς αἰώνιας ζεστασιᾶς.
Μ' αὐτή 'ναι ὅμορφη γιὰ κείνους
ποὺ ἔχουν κεῖ κάτω γεννηθῆ,
'μεις γεννηθῆκαμε δῶ πέρα,
ἐτούτη εἰν' ἡ δική μας γῆ.
Πιὸ λατρευτὸ εἶναι αὐτὸ τὸ χῶμα
κι ἀπὸ τὸν παράδεισο ἀκόμα.

(Μετάφραση Μυρτιώτισσας)

Δ. Δούκα κλπ. «Ο κόσμος των παιδιοῦ», Εεδ. Γ' (7) 1935 10

Ήλιδαν τὰ χελιδόνια.

Τώρα μὲ τὴν ἀνοιξη ἐγύρισαν τὰ χελιδόνια.
Πηγαίνουν καὶ ἔρχονται, ψάχνουν καὶ ὅλο τρι-
γυρνοῦν.

Τί γυρεύουν νὰ βροῦν;

Ζητοῦν τὶς περυσινὲς φωλιές των. Τί κρῖμα!
στὸ ἴδικό μας σπίτι ἐπρόσθεσαν ἄλλο πάτωμα
καὶ ἡ φωλίτσα ἡ περυσινὴ ἔχαλασε. Θὰ μείνωμε
χωρὶς χελιδονοφωλιά!

— "Οχι! μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα, δὲν θὰ φύγουν,
θὰ κτίσουν πάλι νέα.

Καὶ νά! δύο χελιδονάκια ἐστάθηκαν κάτω
ἀπὸ τὴ στέγη μας καὶ τὰ εἶπαν κάμποση ὥρα.

"Επειτα ἄρχισε ἡ δουλειά. Πότε φεύγει τὸ
ἔνα, πότε φεύγει τὸ ἄλλο, καὶ πότε φεύγουν καὶ
τὰ δύο μαζί. Φέρουν πηλὸ καὶ τὸν ἀνακατεύουν
μὲ ἄχυρα, ἄμμο ἢ μικρὰ λιθαράκια. Κτίζουν τὴ
φωλιά των μὲ τὶς μύτες των σὰν τοὺς καλύτερους
τεχνίτες. Τὴν ἔκαμαν γουβωτὴ-γουβωτή, γιὰ νὰ
ήσυχάζουν καλά.

Μὰ ἡ δουλειά των δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη·
πρέπει νὰ τὴ στρώσουν καὶ μαλακά, γιὰ νὰ εἶναι
ζεστή. Φεύγουν λοιπὸν καὶ πετοῦν νὰ βροῦν τρί-
χες, ξερὰ χόρτα καὶ πούπουλα. Γυρίζουν πότε μὲ
πούπουλο, πότε μὲ χορταράκι στὴ μύτη.

— "Ολα εἶνε ἔτοιμα, εἶπε τὸ ἔνα χελιδονάκι.
Τὸ σπιτάκι μας εἶναι κομψό!"

— „Ομορφο, εἶπε καὶ τὸ ἄλλο. Τώρα θὰ κάμω τὰ αύγουλάκια μου.

Δὲν ἐπέρασαν δύο ἑβδομάδες καὶ πέντε κεφαλάκια μὲ ἀνοικὰ στόματα πεοθαίνουν κάθε πρωΐνὸ μέσα ἀπὸ τὴ φωλίτσα. Εἶναι τὰ πουλάκια ποὺ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὰ αὐγά. Μάνα καὶ πατέρας τὰ τρέφουν μύτη μὲ μύτη καὶ κελαδοῦν χαρούμενα.

— Τσιβίτ! τσιβίτ! κάμνουν καὶ τὰ μικρά, σὰν νὰ λέγουν: ἂν δὲν εἰσαστε σεῖς, τί θὰ γινόμαστε!

Χελιδόνι μου γοργό.

Χελιδόνι μου γοργό,
πούρθες ἀπ' τὴν ἔρημο,
τί καλὰ μᾶς ἔφερες;
Τὴν ύγειὰ καὶ τὴ χαρὰ
καὶ τὰ κόκκινα ταύγα.

Μάρτη, Μάρτη βροχερέ,
καὶ Ἀπρίλη δροσερέ,
τὰ πουλάκια κελαδοῦν,
τὰ δενδράκια φύλλα ἀνθοῦν,
τὰ πουλάκια αύγα γεννοῦν
κι ἀρχινοῦν νὰ τὰ κλωσσοῦν.

(Λαϊκό)

Οι πυροσβέστες.

NΤÍΓΚΙ - ντίν - ντίν - ντίν - ντίν ! Ντíγκι - ντίν - ντίν - ντίν !

Νά ! νά ! οι πυροσβέστες ! Ο δρόμος, ἐκεῖ που ἦτο ἥσυχος καὶ κανεὶς δὲν ἐπερνοῦσε, ἔξαφνα ἀναστατώθηκε. Μόλις ἀκούσθηκαν τὰ κουδουνίσματα καὶ οἱ κρότοι, δλα τὰ σπίτια ἐζωντάνευσαν. Ἀνοίγουν μὲ ὄρμὴ τὰ παράθυρα καὶ πρόσωπα περίεργα προβαίνουν παντοῦ. Ἄλλοι τρέχουν στὴ θύρα γιὰ νὰ μάθουν τὶ συμβαίνει.

Νά ! Ἀπὸ μακριὰ φαίνεται ἔνα μεγάλο κόκκινο αὔτοκίνητο, ποὺ τρέχει σὰ δαιμονισμένο. Δύο σειρὲς περικεφαλαῖες λάμπουν. Τὰ κουδούνια κουδουνίζουν δυνατὰ καὶ ρρρ ἐπέρασε κιόλας τὸ αὔτοκίνητο.

Τὸ πεζοδρόμιο μαυρίζει ἀπὸ κόσμο. Ποὺ εύρεθηκαν δλοι αὐτοί !

— Ποὺ εἶναι ἡ φωτιά ; ρωτοῦν.

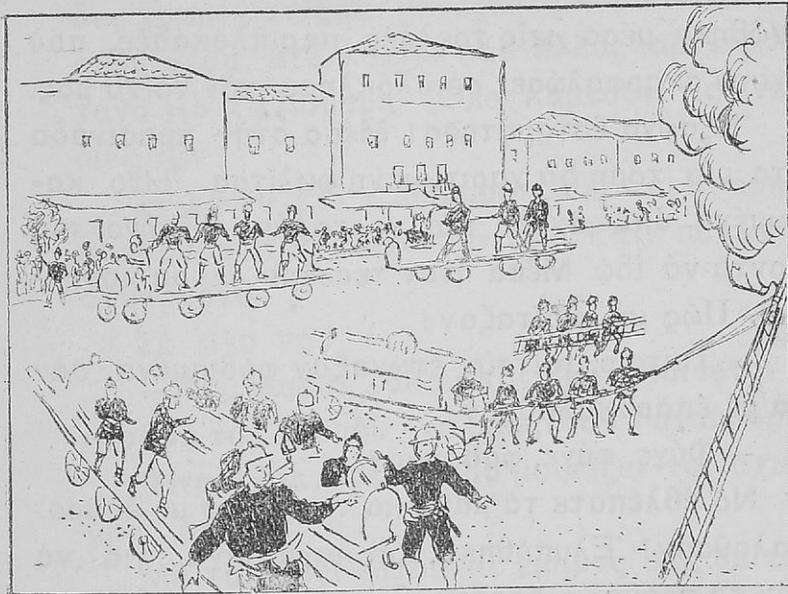
Μ ! Ξέρω κ' ἔγω ! Καὶ δλοι σηκώνουν τοὺς ὕμους· κοιτάζουν γύρω, κοιτάζουν ἐπάνω, συζητοῦν ὁ ἐνας μὲ τὸν ἄλλον ! Ποὺ εἶναι ἡ φωτιά ;

Ρρρρρ... πάλι ἄλλη πυροσβεστικὴ ἀντλία.

Κάτω ἀπὸ τὶς περικεφαλαῖες φαίνονται πρόσωπα ἄφοβα.

Ρρρρρ... ἄλλο αὔτοκίνητο μὲ πυροσβέστες.

Μὰ πηγαίνει τόσο γρήγορα, ποὺ μόλις προ-

φθάνει κανεὶς νὰ διακρίνη. "Ολοι οἱ ἄνθρωποι
τρέχουν σὰν κάποιος νὰ τοὺς κυνηγᾶ.

"Α, νά ! Έκεī κάτω ὁ ούρανὸς εἶναι κόκκινος.
Ἡ φωτιὰ φαίνεται θὰ εἶναι πολὺ κοντά.

Βλέπουν τώρα ἔνα μαῦρο πυκνὸ σύννεφο ἀπὸ
καπνὸ νὰ ἀνεβαίνῃ ἐπάνω ἀπὸ τὰ σπίτια, καὶ
ἀνάμεσα κόκκινες γλῶσσες πύρινες !

Οἱ ἀντλίες περνοῦν βιαστικά. Ρρρρ... ντίν-
ντίν - ντίν - ντίν ...

Ἡ φωλίτσα.

Στὸν κῆπο μας εύρηκα κάτι ὅμορφο, πολὺ¹
ὅμορφο. Καθὼς μὲ ἐκυνηγοῦσεν ἡ Λίτσα τὸ πρωΐ,

έχωθηκα μέσα στὶς τρελλὲς περιπλοκάδες, ποὺ
έχουν σκαρφαλώσει σὲ όλόκληρο τὸν τοῖχο μας.

"Εξαφνα ἐσταμάτησα! Μέσα στὴν πρασινάδα
ἥτο μία τόση δὰ χαριτωμένη φωλίτσα. Ὡτο κα-
μωμένη ἀπὸ ἄχυρα καὶ χορταράκι. Ἐπῆγα πιὸ
κοντὰ νὰ ἵδω. Μέσα ἦταν τέσσερα μικρὰ πουλά-
κια. Πῶς μὲ ἔκοιταζαν!

— Τσιτσίρ, τσιτσίρ, ἐφώναξαν φοβισμένα, σὰν
νὰ μὲ ἐπαρακαλοῦσαν:

— Φύγε, φύγε, φοβόμαστε.

Νὰ ἐβλέπατε τὰ ματάκια των πόσο μὲ ἐπαρ-
καλοῦσαν! Ἐλυπήθηκα, καὶ σιγὰ-σιγά, γιὰ νὰ
μὴν τὰ τρομάξω, ἐτραβήχθηκα λίγο πιὸ πέρα.

Πόσο ἔχάρηκαν τὰ καημένα, ὅταν μὲ εἰδαν
νὰ φεύγω! Ἐνα "ἀνασηκώθηκε, ἐστηλώθηκε καὶ
κάτι ἐτραγούδησε. Θαρρῷ θὰ μοῦ ἔλεγε:

— Σὲ εὐχαριστοῦμε, σὲ εὐχαριστοῦμε!

‘Ο διανομέας μὲ τὸ κιθώτιο.

Τὸ σχολεῖο ἔχει διακοπὲς γιατὶ εἶναι ἡ Με-
γάλη Ἐθδομάδα. Ὁ Σπύρος καὶ ἡ Σοφία κοι-
τάζουν ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ των στὸ
δρόμο.

Κοιτάζουν ἀνυπόμονα, σὰν κάτι νὰ περι-
μένουν.

Περνοῦν ἀμάξια, αὐτοκίνητα καὶ κόσμος.

“Αλλος κρατεῖ κεράκια τῆς Λαμπρῆς, λαμπά-

δες χρωματιστὲς μὲ μεταξωτὲς κορδέλες, ἄλλος αὐγὰ μέσα στὸ κοφίνι καὶ ἄλλος ἀρνάκι ζωντανὸ γιὰ τὴ Λαμπρή. Ὅλοι κάμνουν τὶς ἔτοιμασίες τῶν.

Ἡ Σοφία καὶ ὁ Σπύρος κάθονται ἀκόμη στὸ παράθυρο καὶ φαίνονται πὼς κάτι περιμένουν ἀνυπόμονα.

Σὲ λίγο νά!

— Τούτουου! ἀκούεται, καὶ φαίνεται στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου ἔνα ἀμάξι τοῦ Ταχυδρομείου.

Ἡτο ὁ διανομέας, ποὺ μοιράζει τὰ ταχυδρομικὰ δέματα.

Μὲ τὸ ἀμάξι ἐστάθηκε ἐμπρὸς στὸ σπίτι ποὺ εἶχε τὸν ἀριθμὸ 10!

— Δὲν ἔρχεται ἐδῶ, εἶπεν ἡ Σοφία.

— Τί κρῖμα! εἶπεν ὁ Σπύρος, καὶ ὁ πατέρας μᾶς εἶπε πὼς κάτι περιμένομε ἀπὸ τὸν παπποῦ.

— Μπορεῖ νὰ ἔλθῃ καὶ ἐδῶ! εἶπεν ἡ Σοφία, σὰν νὰ μὴ τὸ ἐπίστευε.

Ὁ Σπύρος ἐσήκωσε τοὺς ὕμους καὶ ἐζάρωσε τὰ χείλη του... Μπορεῖ!

Τὰ δῶρα τῆς Λαμπρῆς.

Μά, νά ὁ διανομέας ἐμπρὸς στὸ σπίτι! Σταματᾶ, κοιτάζει τὸν ἀριθμὸ καὶ κατεβαίνει.

Δὲν εἶχε κατεβῆ ἀκόμη, καὶ ἡ Σοφία μὲ τὸ Σπύρο τρέχουν φωνάζοντας

— Μητέρα, κάτι είχομε άπό τὸν παπποῦ.

— Τάκ, τάκ, ή θύρα. Ό διανομέας παραδίνει ἔνα ξύλινο κιβώτιο, τοῦ ύπογράφει ή μητέρα μίαν ἀπόδειξη καὶ ἐπειτα φεύγει.

Τὸ κιβώτιο εἶχε ἐπάνω μία ἐπιγραφὴ καὶ σὲ ὅλες τὶς πλευρὲς τὴ λέξη «προσοχῆ».

Ἡ μητέρα, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔβγαλε τὸ σκέπασμα τοῦ κιβωτίου.

— Μπά! χαρτιά είναι μέσα! Ετρόμαξεν ὁ Σπύρος!

Κάτω ἀπὸ τὰ χαρτιὰ ὅμως ἦτο ἔνα γράμμα καὶ ἀνάμεσα σὲ πριονίδια κόκκινα αύγα. Δύο ἀπὸ τὰ αύγα είχαν ζωγραφιές. Τὸ ἔνα εἶχε μενεξὲ καὶ τὸ ἄλλο τὴν Ἀνάσταση. Τὸ αύγὸ μὲ τὸ μενεξὲ ἔγραφε «Σοφίᾳ» καὶ τὸ ἄλλο «Σπύρος».

Πιὸ κάτω ἀπὸ τὰ αύγα ἦτο ἔνα χώρισμα καὶ παρακάτω, μέσα σὲ κουτιά, λουκάνικα καὶ πορτοκάλια.

Ἡ μητέρα ἀνοιξε καὶ ἐδιάθασε τὸ γράμμα:

Παιδιά μου,

Σᾶς στέλλομε αύγα γιὰ τὴ Λαμπρή. Είναι φρέσκα ἀπὸ τὶς κότες μας. Στέλλομε καὶ δύο αύγα γιὰ τὰ καλά μας τὰ παιδιά: τὸ Σπύρο καὶ τὴ Σοφία. Τὰ λουκάνικα τὰ ἔκαμεν ἡ μητέρα σας καὶ τὰ πορτοκάλια είναι ἀπὸ τὶς πορτοκαλιές μας. Τώρα ποὺ τὰ παιδιά θὰ ἔχουν διακοπές, νὰ μᾶς

τὰ στείλετε, γιατὶ τὰ ἐπιθυμήσαμε πολύ.

Σᾶς εὐχόμαστε καλὴ Ἀνάσταση καὶ σᾶς φιλοῦμε.

‘Ο πατέρας σας καὶ ἡ μητέρα σας.

“Υστερα απὸ τὸ γράμμα τὰ δύο παιδιὰ ἔκοιταξαν τὴ μητέρα των μέσα στὰ μάτια.

— Νὰ ἦτο ἐδῶ ὁ παππούλης, εἶπεν ἡ Σοφία.

— Νὰ ἦτο καὶ ἡ γιαγιάκα μας, ἐπρόσθεσεν ὁ Σπύρος.

— “Ἐ, πλησιάζει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ τελειώσῃ τὸ σχολεῖο, εἶπεν ἡ μητέρα. Τότε θὰ πᾶμε ὅλοι μαζί.

Τὸ σπουργιτάκι καὶ ἡ κερασιά.

Τὸ σπουργιτάκι απὸ τὸ χειμῶνα εἶχε συνηθίσει νὰ βλέπῃ γύρω του παγωμένα καὶ ξερά. Σήμερα ὅμως ποὺ ἐσηκώθηκεν ἐξαφνίσθηκεν. Ἡ ἀντικρινὴ κερασιὰ ἦτο κάτασπρη.

— Τσίου! τσίου! ”Ελα, μητέρα, νὰ ιδῆς. Πάλι τὸ χιόνι ἐκάθισεν ἐπάνω στὸ δένδρο!

‘Η σπουργιτίνα ἐγέλασε.

— Γιά κοίταξε καλά, τοῦ εἶπεν, ἡ κερασιὰ ἀνθισε, ἔβαλε τὰ ἄσπρα της, γιὰ νὰ δεχθῇ τὴν ἀνοιξη!

Τὸ σπουργιτάκι ἐπέταξε χαρούμενο καὶ ἐκάθισε σὲ ἔνα κλωνί της.

Τί σμορφα καὶ λεπτά ποὺ εἶναι τὰ ἀνθάκια της! Καὶ τί ώραιά φωλιὰ γιὰ τὸ σπουργιτάκι! Οὕτε ὁ ἥλιος, οὕτε ὁ ἀέρας τὸ πειράζει. "Εγινε πρῶτος φίλος μὲ τὴν κερασιὰ καὶ κάθε ήμέρα πετᾶ καὶ κάθεται στὰ κλωνιά της!"

Τὰ κεράσια ὡρίμασσαν.

"Ἐνα πρωΐ τὸ σπουργιτάκι εἶδε τὴν κερασιὰ χωρὶς ἀνθό. Ὁ ἀέρας τὴν νύκτα δυνατὸς ἔρριξε δῆλα τὰ ἀνθάκια της.

— Πόσο θὰ ἐπόνεσεν! εἶπε τὸ σπουργιτάκι λυπημένο.

— Μπά, εἶπεν ἡ σπουργιτίνα, δὲν τὴ μέλει! Αὐτὴ τώρα δένει τὸν καρπό της. Πήγαινε κοντὰ νὰ ἴδης τὰ πράσινα σβολάκια ποὺ κρέμονται στὰ κλωνιά της. Σὲ λίγον καιρὸ θὰ φᾶμε κεράσια.

Τὸ σπουργιτάκι ἔχαρηκε.

— Ηλθεν ὁ καιρός, ἐσυλλογίσθηκε, ποὺ θὰ δοκιμάσω καὶ ἔγῳ τὰ κεράσια!

Πόσα δὲν εἶχεν ἀκούσει ἀπὸ τοὺς μεγάλους σπουργίτες γιὰ τὴ νοστιμάδα των!

— Μητέρα, νὰ δοκιμάσω;

— Δοκίμασε, εἶπε πονηρὰ ἡ σπουργιτίνα.

— Πωπώ, τί ἄσχημα ποὺ εἶναι!

— Βέβαια, γιατὶ δὲν εἶναι ὡριμα, εἶπεν ἔνας γεροσπουργίτης...

‘Ο ἥλιος τώρα ἄρχισε νὰ βάφη τὰ πράσινα

σβολαράκια κόκκινα. Τί δμορφο χρώμα, μὰ καὶ τί νόστιμο! Τὸ πρῶτο γινωμένο κεράσι τὸ ἔδοκίμασε τὸ σπουργιτάκι.

— Ἐλάτε, ἐλάτε, ἐφώναξεν ἀνυπόμονα καὶ τοὺς ἄλλους σπουργίτες, τὰ κεράσια ἔγιναν.

“Ολοι ἐρρίχθηκαν μὲ τὰ μοῦτρα.

— “Α, φίλοι μου, θὰ μοῦ τὰ φάγετε ὅλα, εἴπεν ὁ περιβολάρης, δταν εἶδε τοὺς σπουργίτες. ”Ἐννοια σας, θὰ σᾶς διορθώσω ἔγώ!..

• Ο Ψεύτικος ἄνθρωπος.

Τὸ ἄλλο πρωῖ τὸ σπουργιτάκι ἐτοιμάσθηκε νὰ πετάξῃ στὴν κερασιά του.

— Μή, μή! τοῦ φωνάζει ἔνας σπουργίτης. Δὲν βλέπεις; “Ἐνας ἄνθρωπος εἶναι ἐπάνω της.

Τί κρῆμα! τὸ καημένο τὸ σπουργιτάκι ἐπεινοῦσεν. Ἐπερίμενεν... ἐπερίμενεν... ἥλθε τὸ μεσημέρι καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκινήθηκεν ἀπὸ τὴν κερασιά.

— Θὰ κοιμᾶται, ἐσυλλογίσθηκε τὸ σπουργιτάκι. “Αν ἐπήγαινε σιγὰ-σιγά! Καὶ φρεσσ... ἄρχισε νὰ πετᾶ σιγὰ-σιγὰ γύρω στὴν κερασιά.

“Ο ἄνθρωπος ἔμενε ἀκίνητος. Ή κερασιὰ ἐγέλοῦσε: Φρεσσ... τὸ σπουργιτάκι κατατρομαγμένο γυρίζει στὴ φωλιά του.

Σὲ λίγο ὅμως τὸ σπουργιτάκι ἐτόλμησε πάλι νὰ πετάξῃ στὴν κερασιά.

κύρ - Δημήτρης, ό περιβολάρης!

— Δὲν τὸ ἐκαταλάβατε; εἰπεν ἔνας γέρος σπουργίτης ποὺ μόλις ἦλθεν. Ο ἄνθρωπος εἶναι ψεύτικος, εἶναι σκιάχτρο!

“Ολοι ἐπῆραν θάρρος καὶ ἐρρίχθηκαν στὸ φαγύ.

Τὸ σπουργιτάκι, ὀλόχαρο, ἀφοῦ ἐχόρτασεν, ἐπέταξε καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω στὸ καπέλο τοῦ ἀχυρένιου ἄνθρωπου.

— Τσίου... τσίου... τσίου... ἐτραγουδοῦσε.

— Ἐλάτε, ἐλάτε! λέγει σιγὰ καὶ στοὺς ἄλλους, ό ἄνθρωπος κοιμᾶται.

“Αρχισαν νὰ ἐρχωνται καὶ οἱ ἄλλοι οἱ σπουργίτες.

— Ιδέτε, λέγει ὁ ἔνας, τὰ χέρια τοῦ ἄνθρωπου εἶναι ἀχυρένια!

— Καλὲ ιδέτε, φωνάζει ὁ ἄλλος, δὲν ἔχει μάτια ό ἄνθρωπος, ὅπως ἔχει ό

Τὰ κεράσια στὸ καλάθι.

— "Α, μὰ δὲν ύποφέρονται οἱ σπουργίτες, εἰπεν ὁ περιβολάρης. Θὰ μοῦ τὰ φάγουν όλα τὰ κεράσια!"

·Επῆρε δύο καλάθια καὶ ἥλθε στὴν κερασιά. Φρεσς! "Ολοι οἱ σπουργίτες ἐπέταξαν στὴν ἀντικρινὴ στέγη. ·Ο κὺρ-Δημήτρης μαζεύει τὰ κεράσια καὶ ὅλο δοκιμάζει καὶ ἀπὸ κανένα.

— Τσίου - τσί! φωνάζει τὸ σπουργιτάκι μὲ ἀπελπισία. Θέλει νὰ εἰπῇ: εἶναι ίδικά μου!

Μὰ ὁ κὺρ-Δημήτρης δὲν ἀκούει, μαζεύει όλα τὰ κεράσια.. ·Η κερασιὰ ἐψήλωσε τὸ κεφάλι της ὅσσο ἡμποροῦσε πιὸ ψηλά. ·Εκεῖ ἐπάνω στὴν κορυφὴ ἦσαν ἀκόμη ὀλίγα κεράσια. Τὰ ἐφύλαξε γιὰ τὸ μικρό της φίλο τὸ σπουργιτάκι.

·Ο ποντικὸς καὶ ὁ βάτραχος.

·Ο βάτραχος ἐπιθυμοῦσε πολὺ ν' ἀποκτήσῃ ἔνα φίλο στεριανό.

·Ἐτυχε λοιπὸν κάποτε νὰ συναντήσῃ ἔνα ποντικό.

— "Ἐρχεσαι νὰ γίνωμε φίλοι; τοῦ εἶπε.

— Εύχαριστως, ἀπαντᾶ ὁ ποντικός. Καὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἔνα φίλο.

·Απὸ τότε ἔγιναν φίλοι καὶ ἔζουσαν μαζί.

·Ο βάτραχος ὅμως δὲν ἦτο καλὸς φίλος.

Μίαν ήμέρα εἶπε στὸν ποντικό:

— Σὲ ἀγαπῶ πολύ, τόσο πολύ, ποὺ θὰ ἥθελα νὰ εἴμαστε ἀχώριστοι. Ἐσκέφθηκα λοιπὸν νὰ δέσω τὸ δικό σου πόδι μὲ τὸ δικό μου. Ἔτσι δὲν θὰ χωρίσωμε ποτέ.

‘Ο ποντικὸς δὲν τὴν εύρηκε ἄσχημη τὴν ἴδεα καὶ ἐδέχθηκε.

“Ἐτσι ἐπερπατοῦσαν μαζὶ δεμένοι πόδι πόδι.

Σὲ λίγο ὅμως ἐδίψασαν. Ἐπλησίασαν τότε στὸ ποταμάκι καὶ ἤπιαν νερό. Μὰ ὁ βάτραχος ἔξαφνα ἐσκέφθηκε νὰ πνίξῃ τὸ φίλο του. Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, κάμνει ἐνα πήδημα καὶ μπλούμ εύρεθηκε μέσα στὸ νερὸ μαζὶ μὲ τὸν ποντικό. ‘Ο ποντικὸς σὰν στεριανὸς δὲν ἤξερε νὰ κολυμβήσῃ καὶ ἐπνίγηκε.

‘Ο βάτραχος ἐκοίταζε τὸ φουσκωμένο σῶμα τοῦ πνιγμένου ποντικοῦ καὶ ἐγελοῦσε.

Ἐκείνη ὅμως τὴ στιγμὴ ἐπερνοῦσε ἐπάνω ἀπὸ τὸ ποταμάκι ἐνα γεράκι. Εἶδε κάτω τὸ πτῶμα τοῦ ποντικοῦ, ὥρμησε καὶ μὲ τὰ νύχια του τὸ ἄρπαξε.

Μαζὶ ὅμως μὲ τὸν ποντικὸ ἔφερε στὴ φωλιά του καὶ τὸν κακὸ βάτραχο.

Εύρηκαμε μία πηγή.

— “Ἐχετε ἴδει πηγή; ἐρώτησεν ἡ Ἐλένη. Ἐγὼ εἶδα χθές. ‘Ο καιρὸς ἦτο καλὸς καὶ ὁ πατέρας

μᾶς ἐπῆρε μαζί του στὴν ἔξοχή, τὸν ἀδελφό μου καὶ ἐμένα. Ἐγὼ ἔκοβα λουλούδια. Ὁ Γιῶργος ἐκυνηγοῦσε μία πεταλούδα. "Ἐξαφνα, μᾶς ἔκοψε τὸ δρόμο ἔνα ρυάκι.

Ρρρρρρρ! τὸ νεράκι ἔτρεχε καθαρὸ καὶ χαρούμενο! Ἐκυλοῦσε μαζί του βοτσαλάκια. Στὶς πλευρές του ἐφύτρωναν γαλάζια, κίτρινα καὶ κόκκινα λουλούδια.

Πῶς ἐθιάζετο, ἀλήθεια! Σὰν νὰ ἥθελε κάπου νὰ προφθάσῃ.

— Ἀπὸ ποῦ νὰ ἔρχεται; ἐρώτησα τὸν πατέρα.

— Ρώτησέ το, μοῦ εἶπε.

Ἐπήραμε γραμμὴ-γραμμὴ τὸ ποταμάκι καὶ νά! κάτω ἀπὸ δύο μεγάλα πλατάνια εύρηκαμε μιὰ μεγάλη λακκούβα ποὺ ἀναβλύζει νερό.

Μόλις ἐδιακρίνετο ὅμως, γιατὶ τὴν ἐπεριτριγύριζαν καὶ τὴν ἐσκέπαζαν χορταράκια.

Στὸ βάθος τῆς λακκούβας, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ καθαρὸ νερό, ἐφαίνοντο μικρὰ χαλικάκια ποὺ ἔχοροπηδοῦσαν σὰν νὰ ἔβραζαν.

— Εἶναι τὸ νερό, εἶπεν ὁ πατέρας, ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ γῆ καὶ κάμνει τὰ χαλικάκια νὰ χοροπηδοῦν.

Αὐτὴ ἦτο ἡ πηγή!

Ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος τῆς λακκούβας ἔξεχείλιζε τὸ νερὸ καὶ ἔτρεχε τὸ ρυάκι.

Ἀπὸ ποῦ ἔβγαινε αὐτὸ τὸ νερό; Ποῦ εύρε-

θηκε ἔκει; ἐρώτησεν ἡ Μαρίτσα.

‘Η·Ελένη ἔκόμπιασεν. Ἀλήθεια, ἀπὸ ποῦ ἦρχετο καὶ ποῦ ἐπήγαινε;

Τὸ ποταμάκι.

- Ἀπὸ ποῦ εἰσαι, ποταμάκι;
- Ἀπὸ κεῖνο τὸ βουνό.
- Πῶς τὸν λέγαν τὸν παπποῦ σου;
- Σύννεφο στὸν ούρανό.
- Ποιά ναι ἡ μάνα σου; — Ή μπόρα.
- Πῶς κατέβηκες στὴ χώρα;
- Τὰ χωράφια νὰ ποτίσω
καὶ τοὺς μύλους νὰ γυρίσω.
- Στάσου νὰ σὲ δοῦμε λίγο,
ποταμάκι μου καλό.
- Βιάζομαι πολὺ νὰ φύγω
ν' ἄνταμώσω τὸ γιαλό.

(Ζ. Παπαντωνίου)

Ο βάλτος καὶ τὸ ρυάκι.

Εἶπεν ὁ βάλτος στὸ ρυάκι:

— “Ελα δά, ἐξάδελφε, γιατί τόσο βιάζεσαι;
Συγγενεῖς είμαστε. Κάθισε λίγο νὰ συζητήσωμε
νὰ μᾶς περάσῃ ἡ ὥρα! Εἶναι τόσο ὅμορφα νὰ
κάθεται κανεὶς ἥσυχα-ἥσυχα καὶ νὰ συζητῇ μὲ
ἀγαπημένο συγγενῆ.

Καὶ τὸ ρυάκι ἀπάντησε:

— Δὲν μπορῶ, ἐξάδελφε, νὰ σταματήσω οὔτε

λεπτό. Δὲν μοῦ μένει καθόλου καιρός. "Έχω πολλή δουλειά καὶ πρέπει νὰ πηγαίνω γιὰ νὰ προφθάσω. Πόσες δουλειές μὲ περιμένουν! Πρέπει νὰ τρέξω γιὰ νὰ γυρίσω ἐκεῖ κάτω τὴ ρόδα τοῦ μύλου τοῦ κὺρ- Ἡλία, τοῦ μυλωνᾶ. Πρέπει νὰ ποτίσω ὅλα τὰ λουλουδάκια ποὺ ἀνθοῦν στὶς ὄχθες μου. Τὰ προβατάκια διψασμένα μὲ φωνάζουν καὶ πρέπει γρήγορα νὰ τὰ προφθάσω μὲ τὸ δροσερὸ νεράκι ποὺ φέρω ἀπὸ τὴν πηγή. Ἡ κυρὰ-Κατερίνα ἐκεῖ κάτω μὲ περιμένει, γιὰ νὰ πλύνῃ καὶ νὰ λευκάνῃ τὰ ροῦχα τῶν παιδιῶν της. Βλέπεις; "Έχω πολλή δουλειά καὶ πρέπει νὰ τρέξω. Γειά σου, ἔξαδελφε, καὶ ἡ θάλασσα ὅσο νὰ φθάσω εἰναι μακριά. Δὲν μπορῶ νὰ μείνω κοντά σου!... Μὲ συγχωρεῖς!

Καὶ τὸ ρυάκι τρέχει χαρούμενο καὶ ἀκούραστο. Θέλει ὅλα νὰ τὰ προφθάση.

Τὸ ρυάκι.

Τρέχα, φίλεργο ρυάκι,
τρέχα, πήγαινε ταχύ,
τὸ μικρὸ τριανταφυλλάκι
σὲ ζητεῖ στὴν ἔξοχή.

Τρέχα, τρέχα διψασμένα,
μπὲ μπὲ βραχνὰ βραχνὰ
τὰ ἀρνάκια τὰ καημένα
κατεβαίνουν ἀπ' τὰ βουνά.

Τρέχα, ὁ μῆλος ἐκεῖ κάτω
σὲ ζητεῖ τοῦ μυλωνᾶ,
ἡ βαρειὰ μυλόπετρά του
θέλει ὅλο νὰ γυρνᾶ.

Τρέχα, καὶ τὴν ἐργασία
ὁ Θεὸς τὴν εὐλογεῖ,
φέρει πλοῦτο καὶ ὑγεία
κ' εἴν' παντὸς καλοῦ πηγή.

(Α. Κατακουζηνὸς)

‘Ο Μάης.

Είναι παραμονὴ τῆς Πρωτομαγιᾶς. Ἡ Ἀσπασία κατέβηκε στὸν κῆπο των νὰ ἔτοιμάση τὸ στεφάνι τοῦ Μάη.

Θέλει νὰ τὸ πλέξῃ ἀπὸ τὰ ἴδικά της καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ της τὰ λουλούδια. Θὰ ἐπιτύχη;

“Ολες οἱ γλάστρες είναι γεμάτες καὶ ἀνθισμένες. Τί ὅμορφες ποὺ είναι! Κόκκινα, κίτρινα, γαλάζια λουλουδάκια. “Ολα δροσερά! Πῶς νὰ τὰ κόψῃ; Μὰ ἀξίζει γιὰ τὴν πρωτομαγιὰ νὰ γίνη μιὰ τέτοια θυσία. Καὶ ἄρχισε νὰ μαζεύῃ λουλούδια καὶ νὰ τραγουδῇ ἐνα τραγούδι γιὰ τὸ Μάη.

‘Ωραῖο τὸ τραγουδάκι καὶ ὅμορφα τὸ ἐτραγουδοῦσεν ἡ Ἀσπασία.

Νά καὶ ὁ Γιώργος ὁ ἀδελφός της. Φέρει σύρμα γιὰ νὰ πλέξουν τὸ στεφάνι.

— ‘Εδῶ νὰ βάλωμε αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο, ἔλεγεν ἡ Ἀσπασία.

— ‘Εδῶ τοῦτο τὸ γαρύφαλλο, ἔλεγε ὁ Γιώργος.

Τὸ στεφάνι σιγὰ-σιγὰ ἔγινεν ώραῖο καὶ δροσερό. ‘Ως νὰ τελειώσῃ ἐθράδιασε.

— Εῦγε! εῦγε! ἀκούσθηκαν δύο γελαστὲς φωνές. Καὶ τοῦ χρόνου!

‘Ησαν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα τῆς Ἀσπα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σίας και τοῦ Γιώργου, ποὺ έκαμάρωναν τὰ καλά των παιδιά.

— Καὶ τοῦ χρόνου! έφώναξαν καὶ αὐτὰ καὶ ἐκρέμασαν στὴν εἴσοδό των τὸ Μάη.

Πρωτομαγιά.

Λουλούδια ἀς διαλέξωμε
καὶ ρόδα καὶ κρίνα
κ' ἔλάτε νὰ πλέξωμε
στεφάνια μ' ἐκεῖνα
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Οἱ κῆποι ποὺ στόλισαν
τὸ κάθε κλωνάρι
εὐθὺς μοσχοβόλησαν
κι ἀνθίσαν γιὰ χάρη
τοῦ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Χορεύει τὸ πρόβατο,
τ' ἀρνάκι βελάζει,
κι ἀπ' τὸν ἀγκαθύβατο
δροσούλα σταλάζει
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Λουλούδια ἀς διαλέξωμε,
κλωνάρια ἀνθισμένα,
στεφάνια νὰ πλέξωμε
δροσιὰ ραντισμένα
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

(Ι. Πολέμης)

Στὸ δάσος βράδυ.

'Επήγαμε, ὅλη ἡ οἰκογένεια, νὰ μείνωμε λί·
γες ἡμέρες στὸ δάσος.

'Έκεϊ ἐστήσαμε μία σκηνή.

Γύρω μας ἦσαν πεῦκα μεγάλα καὶ μικρά,
πυκνὰ-πυκνά! Σὲ λίγο ὁ ἥλιος ἔδυσε πέρα μα·
κριὰ στὴ θάλασσα.

Πάει πιά! ἔσθησε!

Στὸ δάσος γύρω μας ἀπλώθηκε σκιά! Φύλλο
δὲν σαλεύει. Σιγά-σιγά ἔπαυσαν καὶ τὰ πουλιὰ
νὰ κελαδοῦν.

Στὸν οὐρανὸν ἄρχισαν νὰ λαμπυρίζουν τὸ ἔνα
μὲ τὸ ἄλλο τὰ ἀστέρια. "Ολα ἐσώπασαν!..

Τὰ πουλιά ἐπῆγαν στὶς φωλιές των καὶ τὰ
ζῶα στὴ στάνη καὶ στὸ παχνί των.

"Ολα ἐσώπασαν! Παντοῦ σιωπή!

Τὴν ὥρα ἐκείνη μοῦ ἐφάνηκε πώς θὰ ἀκούσω
τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ...

"Οταν ἐξημέρωσε.

Δὲν ἄργησε νὰ ξημερώσῃ. Τὸ καλοκαίρι ξη-
μερώνει γρήγορα. Εἶχα ξυπνήσει πρῶτος ἐγώ!
Μέσα ἀπὸ τὴ σκηνή μας ἔβλεπα στὴν κορυφὴ
τοῦ βουνοῦ μία χλωμὴ λάμψη.

"Αρχισαν νὰ φαίνωνται τὰ δένδρα καθαρὰ καὶ
νὰ κατεβαίνῃ τὸ ἀεράκι δροσερὸ-δροσερό.

Τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ἔνα-ἔνα ἐσθησαν καὶ
μόνο ὁ αὔγερινὸς ἔμενεν ἀκόμη.

"Εξαφνα ἀκούσθηκε μία φωνή:

— Κικιρίκου!

"Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὴ χίλιες ὅμοιες φωνές, ἄλλες
ψιλὲς καὶ ἄλλες χονδρές.

— Κικιρίκου!... κικιρίκου!..

Νά! ὁ οὐρανὸς τώρα, ἐκεῖ στὴν κορυφὴ τοῦ
βουνοῦ, παίρνει χρῶμα κόκκινο καὶ ὕστερα
χρυσό.

Νά τος ὁ ἡλιος!

"Ολα παίρνουν ζωή, δλα τραγουδοῦν. Μὲ κε-

Πρωτομαγιά.

Λουλούδια ἃς διαλέξωμε
καὶ ρόδα καὶ κρίνα
κ' ἐλάτε νὰ πλέξωμε
στεφάνια μ' ἔκεινα
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Οἱ κῆποι ποὺ στόλισαν
τὸ κάθε κλωνάρι
εὐθὺς μοσχοβόλησαν
κι ἀνθίσαν γιὰ χάρη
τοῦ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Χορεύει τὸ πρόβατο,
τ' ἀρνάκι βελάζει,
κι ἀπ' τὸν ἀγκαθύβατο
δροσούλα σταλάζει
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

Λουλούδια ἃς διαλέξωμε,
κλωνάρια ἀνθισμένα,
στεφάνια νὰ πλέξωμε
δροσιὰ φαντισμένα
στὸ Μάη, ποὺ σήμερα
προβάλλει στὴ γῆ.

(Ι. Πολέμης)

Στὸ δάσος βράδυ.

'Επήγαμε, ὅλη ἡ οἰκογένεια, νὰ μείνωμε λίγες ἡμέρες στὸ δάσος.

'Εκεῖ ἐστήσαμε μία σκηνή.

Γύρω μας ἥσαν πεῦκα μεγάλα καὶ μικρά, πυκνὰ-πυκνά! Σὲ λίγο ὁ ἥλιος ἔδυσε πέρα μακριὰ στὴ θάλασσα.

Πάει πιά! ἔσθησε!

Στὸ δάσος γύρω μας ἀπλώθηκε σκιά! Φύλλο δὲν σαλεύει. Σιγὰ-σιγὰ ἔπαισσαν καὶ τὰ πουλιὰ νὰ κελαδοῦν.

Στὸν οὐρανὸν ἄρχισαν νὰ λαμπυρίζουν τὸ ἔνα
μὲ τὸ ἄλλο τὰ ἀστέρια. "Ολα ἐσώπασαν!..

Τὰ πουλιὰ ἐπῆγαν στὶς φωλιές των καὶ τὰ
ζῶα στὴ στάνη καὶ στὸ παχνί των.

"Ολα ἐσώπασαν! Παντοῦ σιωπή!

Τὴν ὥρα ἐκείνη μοῦ ἐφάνηκε πώς θὰ ἀκούσω
τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ...

"Οταν ἐξημέρωσε.

Δὲν ἄργησε νὰ ξημερώσῃ. Τὸ καλοκαίρι ξη-
μερώνει γρήγορα. Εἶχα ξυπνήσει πρῶτος ἐγώ!
Μέσα ἀπὸ τὴ σκηνή μας ἔβλεπα στὴν κορυφὴ
τοῦ βουνοῦ μία χλωμὴ λάμψη.

"Αρχισαν νὰ φαίνωνται τὰ δένδρα καθαρὰ καὶ
νὰ κατεβαίνη τὸ ἀεράκι δροσερὸ-δροσερό.

Τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ἔνα-ἔνα ἐσβησαν καὶ
μόνο ὁ αὔγερινὸς ἔμενεν ἀκόμη.

"Εξαφνα ἀκούσθηκε μία φωνή:

— Κικιρίκου!

"Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὴ χίλιες ὅμοιες φωνές, ἄλλες
ψιλές καὶ ἄλλες χονδρές.

— Κικιρίκου!.. κικιρίκου!..

Νά! ὁ ούρανὸς τώρα, ἐκεῖ στὴν κορυφὴ τοῦ
βουνοῦ, παίρνει χρῶμα κόκκινο καὶ ὕστερα
χρυσό.

Νά τος ὁ ἥλιος!

"Ολα παίρνουν ζωή, δλα τραγουδοῦν. Μὲ κε-

λαδήματα, πηδήματα καὶ χαρὲς δέχονται τὴν ἀνατολή του.

Δὲν ἐκρατήθηκα καὶ ἔγώ. Ἐσηκώθηκα σιγὰ - σιγά, ἐθγῆκα ἀπὸ τὴν σκηνὴν καὶ ἐφώναξα :

— Κικικιρίκουουου ! Γειά σου, κύρ - Ἡλιε καὶ πατέρα μας !

·Ο Θεός.

Ο πατέρας ὅλων μας
δ Θεός, παιδάκια,
ἔχει πλάσει τὸ χρυσὸν
ἥλιον καὶ τὸ ἀστράκια.

Τὰ περιβόλια μόνο αὐτὸς
ξέρει νὰ τανύζῃ,
καὶ τὰ τριαντάφυλλα
νὰ τὰ χρωματίζῃ.

Αὔτὸς δίνει τὴν τροφὴν
στὰ μικρὰ πουλάκια,
καὶ τὴν δρόσον στὰ φτωχὰ
τάγρια λουλουδάκια.

Στὰ οὐράνια κάθεται
καὶ τὰ πάντα βλέπει.
"Ω ! παιδιά, λατρεῦτε τὸν
φλογερὰ ώς τοῦ πρέπει.

Γιατὶ αὐτὸς σᾶς ἔδωσε
—νὰ μὴν τὸ ξεγνᾶτε—
τῆς μανούλας τὰ φιλιὰ
ποὺ τὰ λαχταράτε.

(Μετάφραση Μυρτιώτισσας)

Στὸ δάσος ἡ συναυλία.

Σήμερα στὸ δροσερὸν καὶ καταπράσινο δάσος
ἔχουν τὰ πουλιὰ συναυλία.

Οἱ μουσικοὶ κουρδίζουν τὰ ὄργανά των. Ἀκοῦ-
στε τί χαρούμενα ποὺ ἡχοῦν!

Νά τὸ βιολί, νά τὸ κλαρῖνο, νά ἡ πρίμα, νά ἡ
τρομτέτα καὶ νά τὸ τύμπανο.

Τί κακὸ καὶ τί φωνές!

Ἡ δεσποινὶς Καρδερίνα, χωμένη κάτω ἀπὸ τὰ
πράσινα φύλλα, παίζει τὸ πρῶτο βιολί. Τὴ συνο-
δεύει ὁ ἔξαδελφός της, ὁ Σπίνος, χαρούμενος.

Ο τραγουδιστὴς εἶναι τὸ Ἀηδόνι, τὸ ξακου-
σμένο γιὰ τὴν καθαρὴ καὶ γλυκειὰ φωνή του. Τὸ
φλάουτο τὸ παίζει μὲ μεγάλη τέχνη ὁ κύριος
Κότσυφας.

Ἡ Τσίχλα παίζει τὸ κλαρῖνο καὶ ὁ γέρος Κό-
ρακας ὑψώνει τὴ φωνή του, τὴ μπάσα, καὶ σκεπά-
ζει ὅλους: Κρά, κρά, κρά, κρά!

Ο Κοῦκος κτυπᾷ τὸ τύμπανο καλά. Ἡ Σιτα-
ρήθρα ὑψώνεται στὰ δύο της πόδια καὶ ξεφωνίζει
σᾶν τρομπέτα θριαμβευτικά.

Ο Διευθυντὴς τῆς Ὁρχήστρας εἶναι ἡ Τσιγ-
κλητάρα. Εἶναι ἀκούραστη καὶ ἀνήσυχη. Κτυπᾷ
μὲ τὴ μύτη της, ἀργὰ - ἀργά, γρήγορα γρήγορα,
καὶ δὲν χάνει κανεὶς τὸ χρόνο.

Ολο αὐτὶὰ εἶναι ὁ Λαγὸς καὶ τὸ Ζαρκάδι. Οἱ
Μέλισσες, τὰ Κουνούπια καὶ τὰ Σκαθάρια θαυ-
μάζουν τὶς φωνὲς καὶ τὰ ὄργανα.

Σήμερα στὸ δάσος ἐδόθηκε ἡ πιὸ μεγάλη
συναυλία!

Τὸ δάσος.

Μέσα στὸ δάσος περπατῶ
κι ἀκούω τὰ πουλάκια.
Κάθε κλωνὶ καὶ μιὰ φωνὴ
καὶ κάθε δένδρο μουσική,
χαρᾶς καὶ τραγουδάκια.

Μὰ κεῖ ποὺ ἄλλα τραγουδοῦν
κι ἄλλα κρατοῦν τὸ Ἰσο,
ἔνα πουλὶ μικρὸ λαλεῖ,
σὰν νὰ τὰ λέη: σωπάτε σεῖς,
έγὼ θὰ τραγουδήσω.

Σώπασαν ὅλα τὸ μικρὸ
πουλὶ τάποστομώνει.

Εἶχαν λαλιὰ τἄλλα πουλιά,
μὰ ἔνα ἥτο μοναχὰ
ἀπ' ὅλους τους τ' ἀηδόνι.

(Ἄγγ. Βλάχος)

Στὴ δάλασσα.

Ἡ Ροδούλα, ὁ Νίκος, ὁ Ἀλέξης, ὁ Κωστάκης,
ἡ Λίτσα καὶ ἔγὼ ἐξεκινήσαμε γιὰ τὴ θάλασσα.
Εἶχαμε μαζί μας καὶ τὸ Θεμιστοκλῆ, ἔνα παιδί,
ποὺ πρώτη φορὰ εἰχε κατέβη ἀπὸ τὸ χωριό του
καὶ πρώτη φορὰ θὰ τὴν ἔβλεπε.

Μᾶς ἐσυνόδευσε ὅλους ἡ μητέρα τῆς Ροδού-
λας, ἡ κυρία Κατίνα.

— "Ετοιμοι όλοι; Τὰ λουτρικά σας; Τὸ τόπι;
μᾶς ἐρώτησε.

— "Ολα, όλα ἔτοιμα!

— "Εμπρὸς λοιπόν.

"Εμπήκαμε σὲ ἔνα αὐτοκίνητο καὶ σὲ δεκα-
πέντε λεπτὰ τῆς ώρας εύρεθήκαμε στὴ θάλασσα.

— Τσ! τσ! τσ! ἔκαμεν ὁ Θεμιστοκλῆς. Τί
εἶναι αὐτὸ ποὺ γυαλίζει;

— Αύτὴ εἶναι ἡ θάλασσα, τοῦ εἴπαμε.

— "Ολο αὐτὸ νερὸ εἶναι; ἐρωτοῦσε καὶ ἐδιπλο-
ρωτοῦσε. "Έχει ἄλλη θάλασσα ἀπὸ τούτη;

— Αύτή! ἔλεγεν ἡ Λίτσα. Καὶ τί εἶναι αὐτή!
Νὰ ἔβλεπες τὴ θάλασσα ποὺ ἐπεράσαμε ἐμεῖς
ὅταν ἥλθαμε ἀπὸ τὴ Σμύρνη!

— Νά! εἴμαστε πιὰ στὴ θάλασσα !

*
**

"Ἐπεράσαμε τὰ λουτρικά μας καὶ μπλούμ !
πρῶτος ὁ Ἀλέξης στὸ νερό !

"Α! τί ώραῖα ποὺ εἶναι!

Μπλούμ! ἀπὸ πίσω ἡ Ροδούλα. Καὶ σὲ λίγο
εἴμαστε όλοι μέσα στὴ θάλασσα.

"Ο Θεμιστοκλῆς; Αύτὸς εἶχε μείνει στὴν ἀμ-
μουδιὰ καὶ μᾶς ἐκοίταζε.

— "Ελα, Θεμιστοκλῆ, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα τῆς
Ροδούλας. Νά, βάλε καὶ σὺ τοῦτο τὸ παντε-
λονάκι καὶ βούτηξε.

· Ο κακομοίρης ἐκιτρίνισεν ἀπὸ τὸ φόβο του.

— Δὲν ξέρω ἐγὼ νὰ βουτήξω στὴ θάλασσα !

ἔλεγε καὶ ἐγδύνετο.

— Μὰ δὲν χρειάζεται νὰ ξέρης, εἶναι ρηχὰ τὰ νερά, ἔλα, θάρρος.

— Στάσου νὰ σὲ πιάσω ἐγώ, τοῦ εἶπεν ὁ Ἀλέξης.

Μὰ ὁ Θεμιστοκλῆς δὲν ἦθελε.

— Μόνος μου, μόνος μου, ἄφησέ με. Καὶ ἅρχισε μὲ χίλιες προφυλάξεις νὰ μπαίνῃ.

Φρρρς, ἐμεῖς νερά, φρρρς... τὸν ἐκάμαμε μούσκεμα.

— "Αχ! ἄχ! ἔκαμε ὁ Θεμιστοκλῆς.

Τὸν ἐπήραμε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἐτραβήξαμε πιὸ μέσα, καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὅχι μόνο εἶδε θάλασσα, μὰ καὶ τὴν ἥπιε.

* *

Σὲ λίγο ἐπήραμε καὶ τὸ τόπι. Ἐδῶ πιὰ ἦτο γιὰ γέλια ὁ Θεμιστοκλῆς. "Εκαμνε τὸ τόπι χίλια πηδήματα ἐπάνω στὸ κεφάλι του, μὰ αὐτὸς δὲν τὰ ἐκατάφερε ποτὲ νὰ τὸ πιάση. Πόσο ἀγωνίζετο ! Καὶ ἐμεῖς ὅλο τοῦ τὸ ἐρρίχναμε.

"Εξαφνα ὅμως ἐγλίστρησε κάπου καὶ ἔπεσε ἀνάσκελα ὁ Θεμιστοκλῆς ! Τί ἔγινε ! Καθὼς εἴμαστε ἀπὸ τὸ παιγνίδι σκορπισμένοι, δὲν εύρεθηκε κανεὶς κοντά του. "Ολοι ἐτρομάξαμε ! "Αλλοι

έφωνάζαμε, ἄλλοι ἐσαστίσαμε καὶ ἐμείναμε καρφωμένοι στὴ θέση μας.

Μὰ εύτυχῶς ὁ Ἀλέξης δὲν τὰ ἔχασε καθόλου. Καθὼς ξέρει καλὸς κολύμβη, ἡμπόρεσε καὶ τὸν ἔπιασε.

“Ολα αὐτὰ ἔγιναν τόσο γρήγορα, ώστε ἡ μητέρα τῆς Ροδούλας δὲν τὸ ἔνοιωσε καθόλου.

— Ἐλάτε, μᾶς εἶπε, ἐλάτε, παιδιά, ὥρα εἶναι πιά. Βγῆτε τώρα νὰ καθίσετε καὶ λίγο στὸν ἥλιο.

“Οπως εἴμαστε ξαπλωμένοι, ὁ ἔδιος ὁ Θεμιστοκλῆς ἄρχισε νὰ διηγῆται τὸ πάθημά του καὶ πῶς ὁ Ἀλέξης τὸν ἔσωσε.

— Οἱ ἄλλοι τί ἔκάματε; μᾶς ἐρώτησεν ἡ μητέρα τῆς Ροδούλας.

— Ἔγὼ ἐφώναξα ἔνα ἄχ!.. εἶπεν ἡ Λίτσα.

— Ἐσύ, Νῖκο;

— Ἔγὼ ἔπιασα σφικτὰ τὸ τόπι!

— Μὰ τὸ τόπι ἐπνίγετο;

— Καὶ σύ, Κώστα;

— Ἔγώ; Μήπως θυμοῦμαι; Θαρρῶ πῶς ἐβγῆκα καὶ ἐκρατοῦσα τὸ σενδόνι... Μιὰ φορὰ τὸ σενδόνι ἐκρατοῦσα σὰν συνῆλθα.

“Ολοι ἐγελάσαμε!

— “Ε! εὗγε. Καθένας σας ἔκαμε ὅτι ἡμποροῦσε, εἶπεν ἡ κυρία Κατίνα, μὰ ἀν δὲν ἦτο ὁ Ἀλέξης;

Ψαράκι καὶ παιδί.

Μικρὸ ψαράκι μου καλό,
ποὺ παίζεις μέσα στὸ γιαλό,
πῶς θέλω νὰ σὲ φθάσω,
πῶς θέλω νὰ σὲ πιάσω;

Κ' ἔγώ, σὰν ψάρι ζωηρό,
πηδῶ καὶ παίζω στὸ νερὸ
καὶ τὴ στιγμὴ προσμένω
μὲ χέρι ὄρθανοιγμένο.

"Ηρθες κοντά μου, τί χαρά!
δὲν θὰ σὲ πιάσω μιὰ φορά;
"Ε! τώρα δίχως ἄλλο
στὸ χέρι θὰ σὲ βάλω.

Μὰ φρούτ! μοῦ ξέφυγες, κακό,
μὲ τίναγμα ὄρμητικό,
καὶ κάμνεις παιγνιδάκια,
μὲ τᾶλλα τὰ ψαράκια.

(Α. Κατακουζηνὸς)

·Ο Χριστὸς καὶ ἡ χήρα.

·Ο Χριστὸς ἐπερνοῦσε κάποτε μὲ τὸ μαθητῆ
του τὸν Πέτρο δίπλα ἀπὸ τὴ λίμνη τὴ Γενησα-
ρέτ. Ἡτο μεσημέρι. ·Ο ἥλιος ἔκαιε. Σὲ μιὰ μικρὴ
πτωχικὴ καλύβῃ εἶδαν τὴ χήρα ἐνὸς ψαρᾶ. Μαυ-
ροφορεμένη ἔκάθετο στὸ κατώφλι βουθὴ καὶ

λυπημένη. Ἐσκούπιζε πότε - πότε τὰ δάκρυα, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ γνέθη καὶ νὰ κουνῆ τὸ παιδί της ποὺ ἔκλαιε στὴν κούνια. Ἔνας γέρος ἐπλησίασε τὴν χήρα. Ἐστήριζε στὸ κεφάλι του ἓνα βαρὺ σταμνί. Μόλις ἔπαιρνε τὸ βῆμα του. Τὰ γηρατεῖα τὸν εἶχαν ἀφανίσει.

— "Ἄχ! καλή μου γυναίκα, εἰπεν, ἐγέρασα ὁ ἄμοιρος καὶ δὲν μπορῶ νὰ ἡσυχάσω. Αὔτὸ τὸ σταμνὶ ποὺ βλέπεις εἶναι γεμάτο γάλα. Καὶ πρέπει νὰ τὸ φέρω στὸ ἀντικρινὸ χωριό. Ἡ κούραση μὲ ἐτσάκισε. Τὰ πόδια μου δὲν μὲ κρατοῦν. Καὶ ἔχω δρόμον πολύ. Οὕτε τὰ σπίτια δὲν βλέπω ἀκόμη. Δὲν θὰ ἀνθέξω, καὶ ὅμως πρέπει νὰ τὸ μεταφέρω ἔκει, γιατὶ ἀπὸ τὴ δουλειὰ αὐτὴ θὰ πάρω ἓνα κομμάτι ψωμί.

Ἡ χήρα ἀμίλητη ἐσηκώθηκεν. Ἐπαράτησε τὸ παιδί της ποὺ ἔκλαιε μέσα στὴν καλαμένια κούνια καὶ ἐπῆρε τὴ στάμνα ποὺ εἶχεν ὁ γέρος στὸ κεφάλι.

— "Ελα, τοῦ λέγει, πηγαίνομε.

Ο Πέτρος εἶπε στὸ Χριστό :

— Πῶς ἄφησε τὸ παιδί της καὶ τὴν καλύβα μοναχή; Κάποιος θὰ εύρισκετο λίγο πάρα κάτω γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ γέρο. Δὲν ἐφέρθηκε γνωστικὰ ἡ γυναίκα.

Ο Ἰησοῦς ἀπάντησε :

— Εύλογει ὁ πατέρας μου τὸν πτωχὸν ποὺ
βοηθεῖ τὸν πτωχότερο. Εύλογημένη ἡ γυναίκα
ποὺ ἐβοήθησε τὸ γέροντα χωρὶς νὰ σκεφθῇ οὕτε
στιγμή.

Καὶ ἐπροχώρησε ὁ Χριστὸς καὶ ἐπλησίασε στὸ
καλύθι. Ἐκάθισε στὸ ξύλινο σκαμνί, ἄγγισε μὲ
τὰ θεϊκά του χέρια τὴν ρόκα καὶ ἐνανούρισε τὸ
όρφανὸν στὴν κούνια.

“Ἐπειτα ἐκίνησε μὲ τὸν Πέτρο καὶ ἔφυγε.

Ἐγύρισε στὸ σπίτι ἡ πονεμένη χήρα καὶ τί^τ
εύρηκε;

· Ή ρόκα της ἦτο ὅλη γνεσμένη! Καὶ τὸ μωρό
της ἐκοιμάτο εύτυχισμένο μέσα στὴν κούνια!

Τὸ ταξίδι.

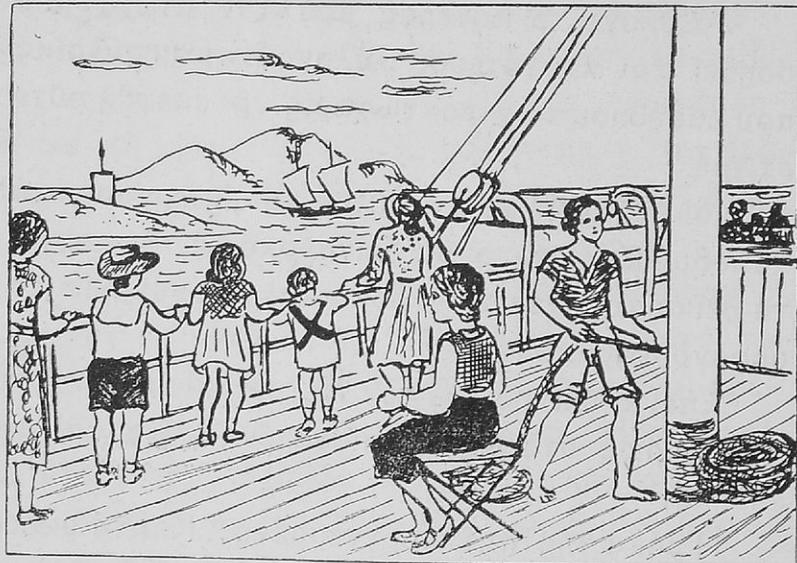
· Ηλθεν ἡ εύλογημένη ὥρα! · Ή Σπυριδούλα καὶ
ὁ Πέτρος ἑτοιμάζουν τὶς ἀποσκευές των.

Θὰ ταξιδεύσουν σὲ λίγες ἡμέρες στοῦ παπ-
ποῦ. Αὔριο θὰ ἔλθῃ ὁ κύρ-Θανασούλης ἀπὸ τὸ
χωριὸν γιὰ νὰ πάρη τὰ παιδιά.

— Νὰ εἶναι ἀληθινὰ ἢ ψέματα! · Ηλθεν ἡ ὥρα
νὰ πηγαίνουν στοῦ παπποῦ! Μήπως μετανοιώσῃ
ὁ πατέρας;

· Αχ! ἔνα συννεφάκι στὸν οὐρανό! Μήπως
φοβηθῇ ἡ μητέρα;

Μὰ πάλι, τὰ δῶρα γιὰ τὸν παπποῦ εἶναι
ἕτοιμα, τὰ πράγματα ἕτοιμα!

Νά ! Ήλθεν ό κύρ-Θανασούλης γιὰ νὰ τὰ συνοδεύσῃ στὸ χωριό.

Τὰ παιδιὰ κοιτάζουν τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα στὰ μάτια. Τί θὰ ποῦν ;

— "Ε, κύρ-Θανασούλη, εἶπεν ό πατέρας, αὕριο πρωΐ-πρωΐ θὰ σοῦ φέρω τὰ παιδιὰ στὸ άτμοπλοιο.

Στὸ άτμοπλοιο.

Νά τους ! Ή Σπυριδούλα καὶ ό Πέτρος μέσα στὸ πλοϊο. Σὲ λίγο τὸ καράβι ἐσήκωσε τὴν ἄγκυρα καὶ ἔξεκίνησε.

Στὴν ἀρχὴ σιγά : Τίφ, τίφ, τίφ, τίφ ! Μὰ σὲ λίγο γρήγορα, καὶ ή μηχανή του ἔκαμνε μεγάλο κρότο.

Τὸ πλοῖο μὲ τὴν πλώρη του ἔσχιζε τὴ θάλασσα στὰ δύο καὶ ἔξεχώριζε δύο μεγάλα κύματα. Τὰ κύματα αὐτὰ ἀπλώνοντο δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἔσβηναν πίσω πρὸς τὴν πρύμη. Στὴ θέση των ἔξεχώριζαν ἄλλα καὶ τὸ πλοῖο ἐγλιστροῦσε μὲ ταχύτητα. Ὁπίσω ὁ ἑλικας μὲ τὰ πτερά του ἀνακάτευε τὴ θάλασσα, ἀνοιγε λάκκους καὶ ἔκαμνε ἀφρούς.

— Ὁ ἑλικας, Γιωργο, σπρώχνει τὸ καράβι, εἶπεν ὁ καπετάν-Νικόλας ὁ πλοίαρχος.

Ὁ καπετάν-Νικόλας τὸ πλοῖο του τὸ ἔλεγε καράβι καὶ τὸ ἀγαποῦσε σὰν παιδί του.

Μάλιστα τὸ ἔλεγε «Ἐλένη», γιατὶ ἔχασε μιὰ κόρη του Ἐλένη καὶ τώρα τὴν ἀγάπη του τὴν ἔρριξε δλη στὸ καράβι του.

Πρῶτα ἐπέρασαν κοντὰ σὲ ἓνα νησάκι. Ἐπάνω στὸ νησάκι αὐτὸ ἦτο ἓνας μικρὸς πυργίσκος. Στὴν κορυφή του ἐγύριζεν ἓνα φανάρι μὲ χρωματιστὰ γυαλιά.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ φάρος, εἶπεν ὁ καπετάν-Νικόλας στὰ παιδιά. Τὸν βλέπετε; Γυρίζει, μὰ δὲν φέγγει, γιατὶ εἶναι ἡμέρα. Αὐτὸς φωτίζει καὶ μᾶς ὀδηγεῖ τὴ νύκτα, δταν περνοῦμε.

Σὲ λίγη ὥρα τὸ πλοῖο ἔστριψε ἀριστερὰ καὶ ἐμπῆκε σὲ ἀνοικτὴ θάλασσα. Ἐκεῖ εἶδαν τὰ παιδιὰ πολλὰ νησάκια σκορπισμένα σὰν πρόβατα στὸ λιθάδι. Στὸ βάθος καὶ ἀριστερὰ ἐφάνηκεν ἡ

Δ. Δούκα κλπ. «Ο κάσμος τοῦ παιδιοῦ» Ἐκδ. Γ' (7) 1935

12

Μάκρη, τὸ βουνὸ τοῦ χωριοῦ τοῦ πάππου.

Τί χαρὰ τὰ παιδιά ὅταν τὸ ἀντίκρυσαν! Ἀνυπομονούσαν πότε νὰ φθάσουν.

Ἐφθασαν στὴ Σκάλα.

“Υστερα ἀπὸ τρεῖς ὥρες ἀκριβῶς τὸ πλοῖο ἔμπαινε στὸ λιμάνι τῆς Σκάλας.

Μπούουουου! μπου-μπου, μπούουου! ἀκούσθηκε τὸ σφύριγμά του. Καὶ σὲ λίγο, κρρρρ, ἡ ἄγκυρα στὴ θάλασσα.

Μικρὲς βαρκοῦλες μὲ κουπιὰ ζυγώνουν στὴν «Ἐλένη» καὶ σὲ μία βάρκα ὁ παπποῦς.

— Νά ὁ παππούλης! Παπποῦ, παπποῦ, ἐδῶ εἴμαστε, ἐδῶ! φωνάζουν τὰ παιδιά, ποὺ ἀν ἡμποροῦσαν θὰ ἐπετοῦσαν μέσα στὴ βάρκα τοῦ παπποῦ.

— Σπυριδούλα, Πέτρο, ἤλθατε; Καλῶς τὰ παιδιά μου, καλῶς ωρίσατε, καλῶς ωρίσατε! Καὶ δταν ἐκόλλησεν ἡ βάρκα, ὁ παπποῦς μὲ ὅλα τὰ γεράματα ἀνέβηκε σὰν τὸ πουλὶ τὴ σκάλα τῆς «Ἐλένης».

Καὶ νά! Τὰ ἀγκαλιάζει καὶ τὰ δύο μαζὶ καὶ ἔβαλε τὰ κεφαλάκια των στὸ στῆθος του.

— Παιδάκια μου! Τί κάμνει ὁ πατέρας σας, τί κάμνει ἡ μητέρα σας;

— Καλά, καλά, καὶ εἶπαν νὰ σὲ φιλήσωμε.

— Ὡτο άνάγκη νὰ τὸ είποῦν γιὰ νὰ τὸ κάμετε;
Καὶ τὰ ἐφιλούσεν ἀδιάκοπα ὁ παππούλης καὶ
έχαδευε τὰ μαλλάκια των.

Απὸ τὴ Σκάλα στὸ Μακρυχώρι.

Ἡ Σκάλα εἶναι ἔνα χωριὸ μὲ ὄλιγα σπίτια,
ἄσπρα - ἄσπρα σὰν περιστέρια. Στὸ λιμάνι ὅμως
εἶναι πολλὲς βάρκες καὶ καΐκια. Οἱ περισσότεροι
τοῦ χωριοῦ εἶναι θαλασσινοὶ καὶ ψαράδες. Γι' αὐ-
τὸ στὴν ἄμμο τῆς Σκάλας στέκουν ἀπλωμένα στὴ
σειρὰ ἐπάνω σὲ κουπιὰ ὅρθια πολλὰ δίκτυα. Ὁ
Πέτρος εἶδε πάλι τὸ γρῖπο νὰ τὸν τραβοῦν οἱ
τρατάρηδες σὲ δύο σειρές. Ἐτραβοῦσαν δῶλοι
μαζὶ καὶ ἔτρεχαν σιγὰ - σιγὰ στὴν ἄμμο. Ὁ τελευ-
ταῖος κάθε φορὰ ἔφευγε καὶ ἐπήγαινε πρῶτος,
καὶ ἔτσι ἐγίνετο πάντα.

Στὴ Σκάλα ἐκάθισαν μόνο μία ὅρα, γιατὶ τὰ
ζῶα ἦσαν ἔτοιμα καὶ ἔπρεπε νὰ φθάσουν ἐνωρὶς
στὸ Μακρυχώρι. Στὴν ἀρχὴ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ ἔνα
κάμπο μὲ δένδρα, περιβόλια καὶ ἀμπέλια. Μὰ ὁ
κάμπος ἦτο στενός, γιατὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά του
κατέβαιναν σὲ σειρὰ μικρὰ βουναλάκια, παιδιὰ
τῆς Μάκρης.

Ἄναμεσα στὸν κάμπο ἐκατέβαινε κατὰ τὴ
θάλασσα ἔνα ποτάμι, ὁ Δαφνοπόταμος. Κατέ-
βαινεν ἥσυχα - ἥσυχα μὲ τὰ ἀσημένια νερά του.
Στὶς δύο του ὅχθες ἦσαν πυκνὲς πικροδάφνες,
γεμάτες τριανταφυλλιὰ λουλούδια.

Ο Πέτρος στὸ γαῖδουράκι του νομίζει πώς καβαλικεύει ἄτι! Στέκει λαμπάδα ἐπάνω καὶ κρατεῖ τὸ χαλινάρι καὶ κινεῖ τὰ πόδια του καὶ ὅλο ντέ... σωστὸς καβαλάρης.

Μὰ τὸ ἄτι δὲν κάμνει τὸ κέφι του! Ξέρει πώς εἶναι γαῖδουράκι, καὶ ἡ μάνα του τοῦ εἶπε νὰ μὴ βιάζεται στὸ δρόμο του, νὰ ἔχῃ ύπομονή.

”Εκαμαν σταθμὸ στὸ ἔξωκλήσι τοῦ Προφήτη Ἡλία. ”Εμπῆκαν, ἀναψαν τὰ κανδήλια καὶ ἐπροσκύνησαν τὴν ὡραιότατη εἰκόνα τοῦ Προφήτη Ἡλία. ”Εκείνη τὴν ὥρα ἐπάνω στὸ πρόσωπο τοῦ ἀγίου ἐπεφτε μία ἀκτίνα τοῦ ἥλιου. ”Οταν ἐθγῆκαν ἑτραγούδησαν τὰ δύο παιδιὰ τὸ ἔκκλησάκι.

Τὸ ἔκκλησάκι.

Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἔκει
εἰν’ ἔκκλησιὰ ἐρημική·
τὸ σήμαντρό της δὲν κτυπᾷ,
δὲν ἔχει ψάλτη οὔτε παπᾶ.

”Ἐνα κανδήλι θαμπερὸ
καὶ ἔναν πέτρινο σταυρὸ
ἔχει στολίδι μοναχὸ
τὸ ξωκκλησάκι τὸ φτωχό.

Μὰ ὁ διαβάτης ποὺ περνᾶ
στέκεται καὶ τὸ προσκυνᾶ
καὶ μὲ εὐλάβεια πολλὴ
τὸν ἄσπρο του σταυρὸ φιλεῖ.

(Δ. Βλάχος)

Στὸ Μακρυχώρι.

“Οταν ἐμπῆκαν στὸ Μακρυχώρι, εύρηκαν ἐμπρός των τὴ γιαγιά. Εἶχε βγῆ στὸ δρόμο καὶ ἐπερίμενε. Τὴν ἔχωροῦσε τὸ σπίτι;

— Καλῶς τα, εἶπεν ἡ γιαγιά καὶ ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά της.

‘Ο Πέτρος καὶ ἡ Σπυριδούλα κατέβηκαν ἀπὸ τὰ γαιδουράκια των καὶ ἐπεσαν στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γιαγιᾶς των.

— Γιαγιάκα μου! καὶ ἐφίλησαν τὸ χέρι της.

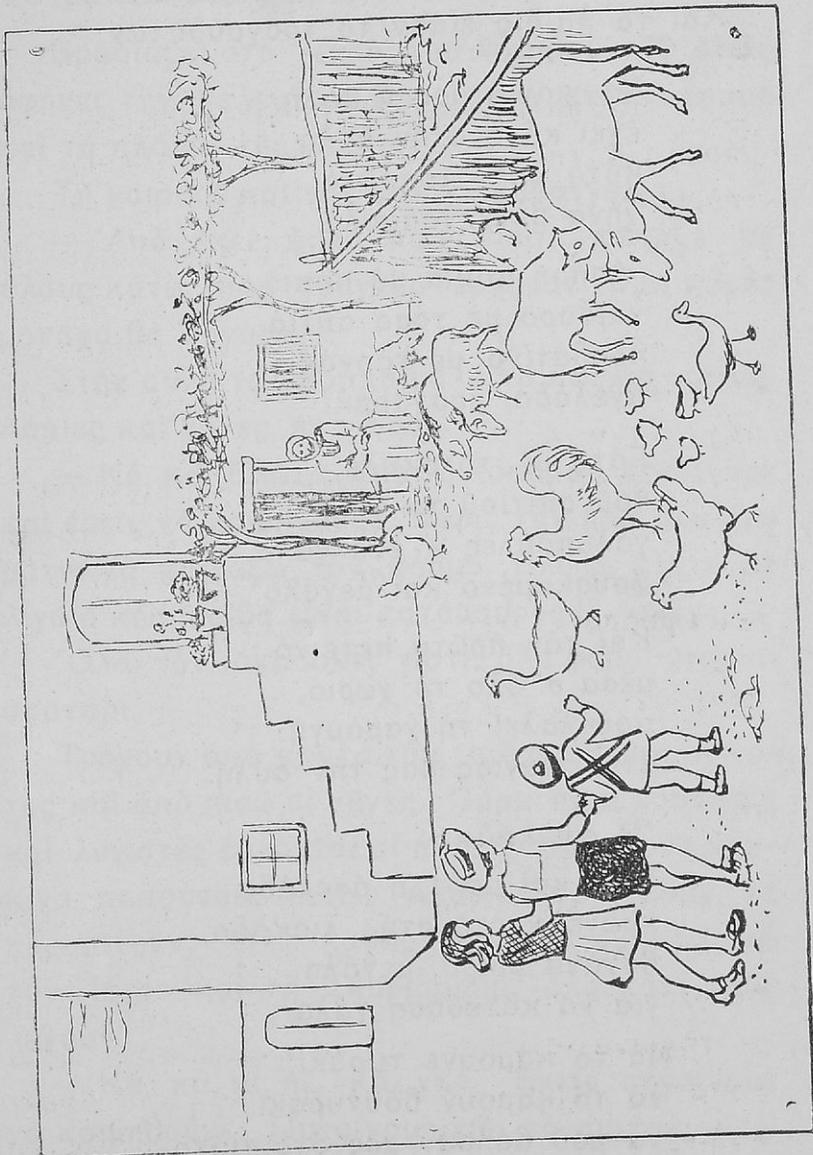
‘Η γιαγιά μὲ γέλια καὶ κλάματα μαζὶ τὰ ἐφιλοῦσεν, δῦλο τὰ ἐφιλοῦσε, καὶ τὰ ἐρωτοῦσεν ὡς που ἐφθασαν στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ.

Ἡ αὐλὴ τῆς γιαγιᾶς.

‘Ησαν κουρασμένα ἀπὸ τὸ ταξίδι καὶ ἀπὸ τὸ δρόμο τὰ παιδιά, μὰ ποῦ νὰ ἡσυχάσουν!

‘Ακόμη ἦτο ἐνωρίς.

‘Η αὐλὴ εἶχε τόσους φίλους καὶ ἐλαχταροῦσε τὴ συντροφιά των κοτούλες, γαλοπούλες, χῆνες, δύο ἀρνάκια ἄσπρα καὶ παχουλά, ἵνα μοσχαράκι μὲ τὴ μάνα του, καὶ τὴ Χιόνα, ποὺ κινεῖ ἀδιάκοπα τὴν οὐρά, σὰν νὰ λέγῃ: καλῶς ώρίσατε, καλῶς ώρίσατε! Καὶ ὁ κόκορας ἀκόμη, ἃν καὶ δὲν ἦτο ἡ ὥρα του, ἐλάλησε μόλις εἶδε τὰ παιδιά: κικιρίκου!..

Τί καλοὶ σύντροφοι, τί καλοὶ φίλοι!
Καὶ τὰ παιδιά εἶπαν τὸ τραγούδι των:

‘Η γιαγιά μας ἡ καλὴ¹
ἔχει κότα στὴν αὔλή,
κότα μὲ κοτόπουλα,
χήνα μὲ χηνόπουλα.

‘Ασπρη πάπια μὲ παπιά,
γάϊδαρο μὲ τόσα αύτιά,
προβατίνα μὲ τάρνάκι,
άγελάδα, μοσχαράκι.

Γάτα μὲ τὸ σκύλο,
τοῦ σπιτιοῦ τὸ φίλο,
γαλοποῦλες κ’ ἐνα γάλο,
φουσκωμένο καὶ μεγάλο.

Καὶ τὸν πρῶτο πετεινὸ²
μέσα σ’ ὅλο τὸ χωριό,
ποὺ λαλεῖ τὴν χαραυγὴ³
στῆς γιαγιᾶς μας τὴν αύλή.

‘Η ἀγελάδα.

Μοὺ καὶ μού! ἡ ἀγελάδα
τρώγει χόρτα στὴ λιακάδα,
βότανα μικρά, μεγάλα,
γιὰ νὰ κατεβάσῃ γάλα.

Νὰ τὸ κάμουνε τυράκι,
νὰ τὸ κάμουν γουτυράκι,
νὰ μοὺ βάλουν μὲς στὸ πιάτο
νὰ μοὺ ποῦν: ὄρίστε, φάτο.

(Γ. Βιζηνὺς)

Τὸ βράδυ στὸ χωριό.

Βραδιάζει στὸ χωριὸ τοῦ παπποῦ. Ὁ ἥλιος
ἀφήνει τὴν τελευταία του λάμψη στὴν κορυφὴ
καὶ τὰ πλάγια τῆς Μάκρης.

Τὴ χαιρετᾶ καὶ τῆς ἀφήνει παραγγελία :

— Ἀπὸ ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ εἶσαι, φώναζε σὲ
ὅλους κάτω, πῶς γρήγορα ἔρχομαι. Μία νύκτα
μονάχα θὰ ἀργήσω.

Στὴν αὔλὴ τοῦ παπποῦ ὅλα τὰ πουλιά, κότες,
πάπιες καὶ χῆνες, σὲ κίνηση.

— Κό, κό. Ἐλάτε, εἴπεν ὁ κόκορας, πηγαίνομε
καὶ ἐμεῖς νὰ κοιμηθοῦμε. Χωρὶς τὸν ἥλιο δὲν ἔχω
μάτια νὰ κοιτάξω τὸν κόσμο. Ἐλάτε, ἐλάτε· σὲ
λίγο ὁ κόσμος θὰ εἶναι κατάμαυρος !

“Ολα τὸν ἀκούουν, γιατὶ ὅλα φοβοῦνται τὸ
σκοτάδι.

Τρέχουν ἀπὸ κοντά του, πιὸ πρόθυμες οἱ κό-
τες καὶ ἀπὸ πίσω οἱ χῆνες. Πάρα πίσω κουνητὲς
καὶ λυγιστὲς ἔρχονται οἱ πάπιες. Κρίμα στὰ κόκ-
κινα παπούτσια τους! Ἀκόμη δὲν ἔμαθαν νὰ
περιπατοῦν. “Ολα καθὼς περνοῦν ἐμπρὸς ἀπὸ
τὸν Πέτρο καὶ τὴ Σπυριδούλα, ὅλα κάτι τοὺς
λέγουν:

— Κά, κά, πί, πί, γκά, γκά. Ἐμεῖς πηγαίνομε
νὰ κοιμηθοῦμε. Πηγαίνομε γιὰ τὸ σπιτάκι μας.
Ἐσεῖς τί κάθεστε; Δὲν ἔκουρασθήκατε ἀπὸ τὸ
δούμο: Πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε. Καληνύκτα!

Οι χωρικοί γυρίζουν σπίτι των.

Στή ρεματιά, πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ παπποῦ, τί γέλια... τί χαρές...

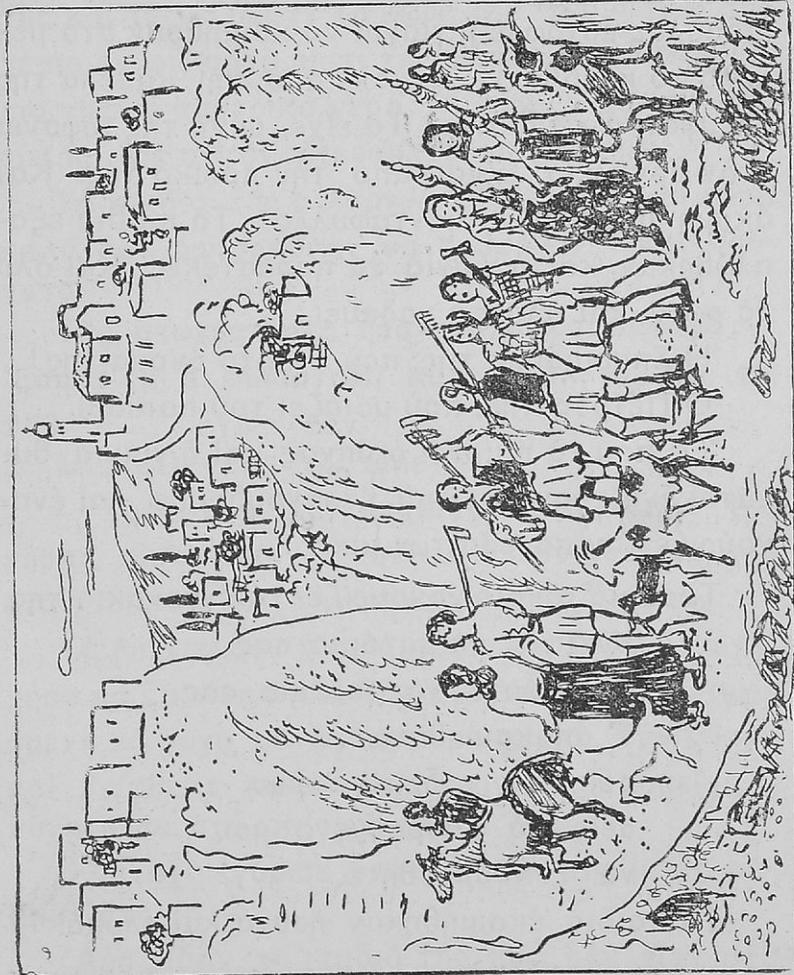
‘Ο μπάρμπα-Γιώργης ἔρχεται ἀπὸ τὰ χωράφια του καβάλα στὸ γαϊδουράκο. Κοντά του ὁ Μούργος. Πιὸ πίσω στή σειρὰ ὁ γέρο-Δίπλας μὲ τὰ ἀστεῖα του γυρίζει ἀπὸ τὸ ἀμπέλι.

Νά, τὰ κορίτσια! Ἐμπρὸς ἔρχεται ἡ Μάρω, ἡ ὅμορφη τοῦ χωριοῦ, καὶ δίπλα της ἡ Λευκούλα μὲ τὰ κατσικάκια της. Πιὸ πίσω τὰ παλληκάρια μὲ τὶς τσάπες καὶ τὶς ἀξίνες τραγουδοῦν, καὶ τὸ τραγούδι των γεμίζει τὴ ρεματιά. Οἱ νοικοκυρὲς περιπατοῦν καὶ γνέθουν, δὲν ἔχουν καιρὸ γιὰ χάσιμο.

Καὶ ἄλλοι, καὶ ἄλλοι. “Ολοι γυρίζουν ἀπὸ τὴ δουλειὰ μὲ τὰ ἐργαλεῖα των καὶ μὲ τὰ ζῶα των. ‘Η προβατίνα ποὺ φέρνει μαζί του ὁ Θανασὸς βελάζει: μπέ, μπέεε. Τρέξε καὶ ἀργήσαμε! ”Αλλος γελᾶ καὶ ἄλλος σφυρίζει. “Ολοι μαζεύονται στὰ σπίτια των ἑνωρίς. Θὰ πέσουν μὲ τὶς κότες. Γι’ αὐτὸ πρωΐ σηκώνονται ἐλαφροὶ σὰν τὰ πουλιά.

Τὸ χωριὸ κοιμᾶται.

Σὲ ὅλο τὸ χωρὶς ἀπλώθηκε ὁ ὥπνος. Μονάχα κάπου κάπου γαυγίζει κανένα σκυλὶ σὰ νὰ φωνάζῃ νὰ τὸ ἀκούσουν ἀπὸ μακριά:

— Ἔγὼ εἰμαι ὁ φύλακας. Ἄν τολμάτε, ἐλάτε
τέτοια ὅρα στὸ χωριό.

Ολοι ἐκοιμήθηκαν. Τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Σπυ-
ριδούλας ἔστρωσε ἡ γιαγιὰ νὰ κοιμηθοῦν στὸ με-
γάλο τὸ κρεββάτι. Ἐθγαλε ἀπὸ τὴν κασέλα της
τὰ ύφαντὰ σενδόνια. Τὰ εἰχε μόνη της ύφανει
στὸν ἀργαλειό. Εἶναι ἀπὸ τὴν προΐκα της. Καὶ
ἀκόμη μυρίζουν τριαντάφυλλο! Τὰ παιδιὰ ἔξα-
πλωθηκαν, καὶ ἡ γιαγιὰ τὰ παραστέκει. Καὶ ὅλο
τὰ ρωτᾶ, καὶ ὅλο τὰ χαδεύει.

Ἡ Σπυριδούλα της, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομά της!

Ο Πέτρος της, ποὺ μοιάζει τοῦ παπποῦ.

Ως που τὰ παίρνει ὁ ὑπνος καὶ ἡ γιαγιὰ θυ-
μάται ἔνα τραγούδι ποὺ ἐτραγουδοῦσε καὶ ἐνα-
νούριζε τὸν πατέρα των μικρό.

Τώρα μὲ τὸ ἵδιο νανούριζει τὰ ἐγγονάκια της:

Κλεῖστε τὰ ματάκια σας,
σταυρώστε τὰ χεράκια σας,
ν' ἀποκοιμηθῆτε,
σεῖς τὰ χαδεμένα μου,
σεῖς τὰ κουρασμένα μου
νὰ ξεκουρασθῆτε.

Τὰ παιδιὰ ἐκοιμήθηκαν ἥσυχα καὶ γλυκά.

Οἱ δῶδεκα μῆνες.

Μιὰ φορὰ καὶ ἔναν καιρὸ ἦτο μία χήρα γυ-
ναίκα μὲ πέντε παιδιά. Δὲν εύοισκε δουλειὰ

πουθενὰ γιὰ νὰ τὰ θρέψῃ. Μόνο μία φορὰ τὴν ἑβδομάδα τὴν ἐφώναζε μία φιλάργυρη γειτόνισσά της καὶ τῆς ἐζύμωνε τὸ ψωμί. Μὲ τὰ ζυμάρια στὰ χέρια ἐγύριζε στὸ σπίτι της. Ἐκεῖ ἔπλυνε τὰ χέρια της μὲ παστρικὸ νερό, τὸ ἔθραζε καὶ ἐγίνετο χυλός. Μὲ αὐτὸν ἔτρεφε τὰ παιδιά της.

Τὰ παιδιὰ τῆς φιλάργυρης μὲ τόσα καὶ τόσα καλὰ δὲν ἡμποροῦσαν νὰ τραφοῦν. Ἡσαν ἀδύνατα.

Τῆς πτωχῆς ὅμως ἦσαν παχιὰ καὶ ὅμορφα . . . Ἐσάστιζε ἡ φιλάργυρη καὶ τὸ ἔλεγε στὶς φίλες της.

Μία φιλενάδα τῆς εἶπε:

— Τρέφονται καὶ παχαίνουν τὰ παιδιὰ τῆς χήρας, γιατὶ παίρνει τὴν τύχη τῶν παιδιῶν σου στὰ χέρια της καὶ τὴν πηγαίνει στὰ δικά της.

Τὸ ἐπίστευσεν ἡ φιλάργυρη, καὶ ὅταν ἥλθεν ἡ χήρα νὰ ζυμώσῃ πάλι, δὲν τὴν ἄφησε τὴ δυστυχισμένη νὰ φύγῃ μὲ ἄπλυτα τὰ χέρια. Τὴν ἔβαλε καὶ ἐνίφθηκε καλὰ - καλά, γιὰ νὰ ἀπομείνῃ ἡ τύχη μέσα στὸ σπίτι της.

‘Η πτωχὴ ἐγύρισε στὴν καλύβα της μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια.

“Αμα εἶδαν τὰ παιδιά της, πὼς δὲν εἶχε στὰ χέρια της ζυμάρια, ἄρχισαν τὰ κλάματα.

— ‘Ἡσυχάσετε, παιδιά μου, καὶ μὴν κλαῖτε. Θὰ πάω νὰ σᾶς φέρω ψωμί.

Τὰ παιδιὰ ἐκοιμήθηκαν νηστικά. Καὶ ἡ χήρα,

άπελπισμένη, παίρνει δρόμο καὶ φεύγει χωρὶς γὰ
ξέρη ποῦ πηγαίνει!..

Ἡ χήρα καὶ τὰ δώδεκα παλληκάρια.

Ἐκεῖ ποὺ ἐπήγαινε στὴν ἔρημο τὴν νύκτα,
βλέπει σὲ ἔνα ὕψωμα φῶς. Ἐπῆγε κοντὰ καὶ εἶδε
μία σκηνὴ καὶ στὴ μέση της ἐκρέμετο ἔνας με-
γάλος πολυέλαιος μὲ δώδεκα λαμπάδες.

Ἀποκάτω ἀπὸ τὸν πολυέλαιο ἐκρέμετο ἔνα
πρᾶγμα στρογγυλὸ σὰν τόπι.

Ἐμπῆκε μέσα ἡ χήρα καὶ εἶδε δώδεκα παλλη-
κάρια νὰ κάθωνται καὶ γὰ μιλοῦν.

Ἡ σκηνὴ ἦτο στρογγυλή. Στὴν εἴσοδό της
ἀπὸ δεξιὰ ἐκάθοντο τρία παλληκάρια.

Εἶχαν τὰ στήθια των ἀνοικτὰ καὶ στὰ χέρια
των ἐβαστοῦσαν τρυφερὰ χορτάρια καὶ ἄνθη ἀπὸ
τὰ δένδρα.

Παρακάτω ἀπὸ αύτὰ τὰ παλληκάρια ἐκάθον-
το ἄλλα τρία, ποὺ ἦσαν ἀνασκουμπωμένα ὡς
τοὺς ἀγκῶνες καὶ χωρὶς ἐπανωφόρι. Ἐβαστοῦσαν
στὰ χέρια των στάχυα ξερά.

Ἐπειτα ἐκάθοντο ἄλλα τρία παλληκάρια, ποὺ
ἐβαστοῦσαν στὸ χέρι των ἀπὸ ἔνα σταφύλι.

Καὶ πιὸ κάτω ἀκόμη ἐκάθοντο ἄλλα τρία παλ-
ληκάρια ζαρωμένα καὶ ἐφοροῦσαν γοῦνες μακριὲς
ἀπὸ τὸ λαιμὸ ὡς κάτω στὰ γόνατα.

Τὰ παλληκάρια καὶ ἡ πτωχή.

Ἄμα εἶδαν τὰ παλληκάρια τὴν χήρα εἰπαν:

— Καλῶς ὕρισες, θείτσα, κάθισε.

Ἡ χήρα τὰ ἔχαιρέτισε καὶ ἐκάθισε. Τότε τὴν ἐρώτησαν, πῶς εύρεθηκε σὲ ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ἡ καημένη ἡ χήρα ἐδιηγήθηκε τὰ βάσανά της.

Τὰ παλληκάρια ἐκατάλαβαν πῶς πεινᾶ ἡ πτωχή.

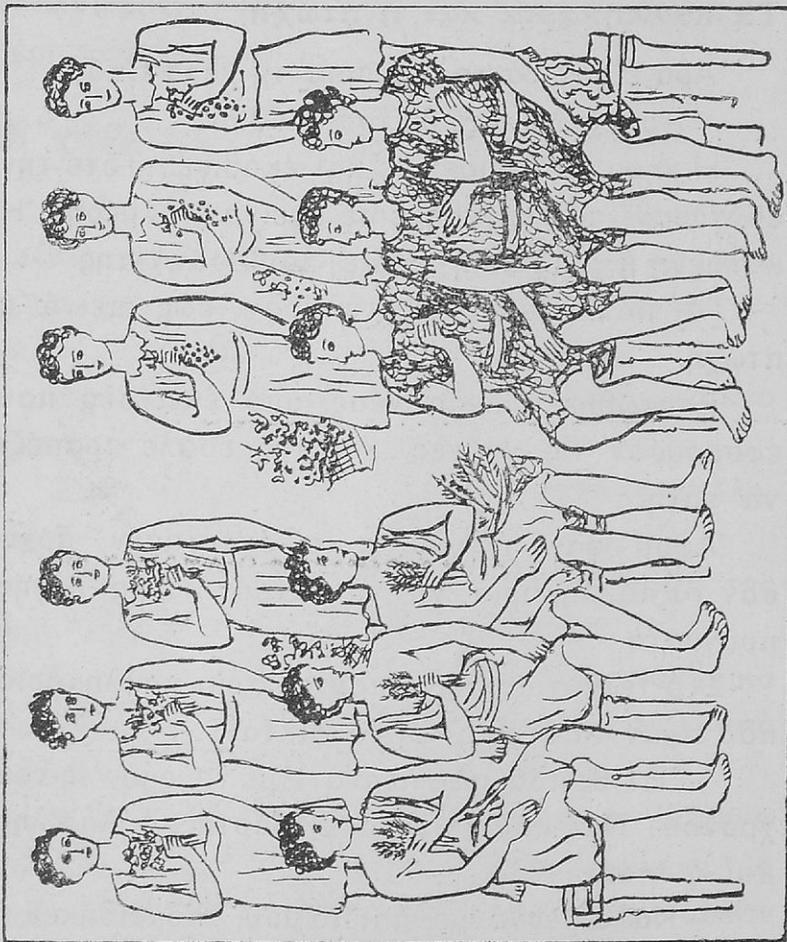
Ἐσηκώθηκεν ἑνας νέος, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐφοροῦσαν τὶς γοῦνες, καὶ τῆς ἔβαλε τραπέζι νὰ φάγη.

Αφοῦ ἔφαγε ἡ γυναίκα καὶ ἐχόρτασεν, ἄρχισαν τὰ παλληκάρια νὰ τὴν ρωτοῦν λογῆς-λογῆς πράγματα.

Στὰ τελευταῖα τῆς εἰπαν τὰ τρία παλληκάρια ποὺ εἶχαν τὰ στήθια των ἀνοικτά:

— "Ε! θείτσα, πῶς περνάτε μὲ τοὺς μῆνες τοῦ χρόνου; Πῶς σᾶς φαίνεται ὁ Μάρτης, ὁ Ἀπρίλης καὶ ὁ Μάης;

— Καλὰ περνοῦμε, παιδιά μου, ἀποκρίθηκεν ἡ χήρα. Ἄμα φθάσουν αὐτοὶ οἱ μῆνες πρασινίζουν τὰ βουνὰ καὶ οἱ κάμποι. Ἡ γῆ στολίζεται μὲ λογιῶν - λογιῶν λουλούδια καὶ βγαίνει μία μοσχοβολιὰ ποὺ ἀνασταίνεται ὁ ἄνθρωπος. Ἀρχίζουν νὰ κελαδοῦν τὰ πουλιά. Βλέπουν οἱ ζευγίτες τὰ χωράφια των πράσινα καὶ χαίρεται ἡ καρδιά των καὶ ἐτοιμάζουν τὶς ἀποθῆκες των. "Ωστε δὲν

ἔχομε τίποτε νὰ παραπονεθοῦμε γιὰ τὸ Μάρτη,
τὸν Ἀπριλῆ καὶ τὸ Μάη.

* * *

“Υστερα τῆς εἰπαν τὰ ἄλλα τρία παλλη-
κάρια ποὺ ἦσαν ἀνασκουμπωμένα καὶ ἐβαστοῦ-
σαν στάχυα.

— 'Ο Θεριστής, ό 'Αλωνιστής καὶ ὁ Αὔγουστος πῶς σᾶς φαίνονται;

— Καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς μῆνες δὲν ἔχομε τίποτε νὰ παραπονεθοῦμε. Μὲ τὴν ζέστη ποὺ κάμνουν, ώριμάζουν τὰ γεννήματα καὶ δλα τὰ ὄπωρικά. Τότε θερίζουν οἱ ζευγίτες τὰ σπαρτά των καὶ οἱ κηπουροὶ συμμαζεύουν τὰ ὄπωρικά των. Οἱ πτωχοὶ εἶναι πολὺ εύχαριστημένοι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μῆνες, γιατὶ δὲν χρειάζονται πολλὰ καὶ ἀκριβὰ ροῦχα.

*
* *

“Υστερα τὴν ἐρώτησαν τὰ ἄλλα τρία παλληκάρια ποὺ ἔβαστοῦσαν τὰ σταφύλια:

— Καὶ μὲ τοὺς μῆνες Σταυρό, 'Αϊδημητριάτη καὶ Νοέμβρη πῶς τὰ πάτε;

— Αύτοὺς τοὺς μῆνες, ἀποκρίθηκε ἡ γυναίκα, μαζεύουν οἱ ἀνθρωποι τὰ σταφύλια καὶ τὰ κάμνουν κρασί. Καὶ ἔπειτα μᾶς δίνουν εἰδηση πῶς ἔρχεται ὁ χειμώνας καὶ φροντίζομε οἱ ἀνθρωποι γιὰ ξύλα, γιὰ κάρβουνα καὶ γιὰ βαριὰ φορέματα.

*
* *

“Υστερα τὴν ἐρώτησαν καὶ τὰ παλληκάρια ποὺ εἶχαν τὶς γοῦνες:

— Καὶ μὲ τοὺς μῆνες Δεκέμβρη, Γενάρη καὶ Φλεβάρη πῶς περνάτε;

— “Α! αὐτοὶ οἱ μῆνες πολὺ μᾶς ἀγαποῦν,

Δ. Δούκα κλπ. «Ο κόσμος τοῦ παιδιοῦ». Εκδ. Γ' (7) 1985 13

εἶπεν ἡ πτωχή, καὶ ἐμεῖς πολὺ τοὺς ἀγαποῦμε. Μὰ θὰ ρωτήσετε, γιατί; Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀπὸ φυσικό των ἀχόρταγοι καὶ θέλουν νὰ δουλεύουν ὀλοένα, γιὰ νὰ κερδίζουν πολλά. "Ἐρχονται αὐτοὶ οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνα καὶ μᾶς περιμαζώνουν τριγύρω στὴ γωνιὰ καὶ μᾶς ξεκουράζουν ἀπὸ τὶς δουλειὲς τοῦ καλοκαιριοῦ. Τοὺς ἀγαποῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι, γιατὶ μὲ τὶς βροχές των καὶ μὲ τὰ χιόνια των μεγαλώνουν δλα τὰ σπαρτά καὶ δλα τὰ χορτάρια. "Ωστε, παιδιά μου, ὅλοι οἱ μῆνες καλοὶ καὶ ἄξιοι εἶναι. Καὶ ὁ καθένας κάμνει τὴ δουλειὰ ποὺ τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Θεός. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν εἴμαστε καλοί.

* * *

Τότε τὰ ἔνδεκα παλληκάρια ἔγνεψαν στὸν πρῶτο ἀπὸ ἑκείνους ποὺ ἐβαστοῦσαν τὰ σταφύλια καὶ ἐβγῆκεν ἔξω.

Σὲ λίγο ἦλθε πάλι μέσα καὶ ἐβαστοῦσε στὰ χέρια του μία λαγήνα βουλωμένη καὶ τὴν ἔδωκε στὴ γυναίκα. Οἱ μῆνες τῆς εἶπαν :

— Πήγαινε τώρα, θείτσα, στὰ παιδιά σου.

Ἐφορτώθηκε τὴ λαγήνα ἡ γυναίκα μὲ χαρὰ καὶ εἶπε στὰ παλληκάρια :

— Πολλὰ τὰ ἔτη σας, παιδιά μου.

— Ὡρα καλή σου, θείτσα.

Καὶ ἵσια - ἵσια τὴν ὥρα ποὺ ἔχάραζεν ἔφθασε καὶ αὐτὴ στὸ σπίτι της. Εύρηκε τὰ παιδιά της ἀκόμη νὰ κοιμῶνται. Ἀπλωσε ἔνα σενδόνι καὶ ἀδειασε τὴ λαγήνα.

Τί νὰ ἴδῃ! Ἡτο γεμάτη φλουριά. Ἐκόντευσε νὰ τὰ χάση ἀπὸ τὴ χαρά της.

Ἄφοῦ ἔφεξε καλά, ἐπῆγε στὴν ἀγορὰ καὶ ἀγόρασε ψωμιὰ καὶ τυρί. Ἐξύπνησε τὰ παιδιά της, τὰ ἔνιψε, τὰ ἐσυγύρισε, τὰ ἔβαλε καὶ εἰπαν τὴν προσευχή των, Ὅστερα τοὺς ἔδωκε καὶ ἔφαγαν. Ἐπειτα ἀγόρασε ἔνα κοιλὸ σιτάρι, τὸ ἐπῆγε στὸ μύλο καὶ τὸ ἄλεσεν. Ἐζύμωσε καὶ ἐπῆγε τὰ ψωμιὰ στὸ φοῦρνο.

Τὴν ὥρα ποὺ ἔγύριζε, τὴν εἶδεν ἡ φιλάργυρη γειτόνισσά της.

— Ποὺ τὰ εύρηκες; ρωτᾶ τὴ χήρα.

Ἡ ἀγαθὴ γυναίκα εἶπεν ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Ἐζήλευσεν ἡ φιλάργυρη καὶ ἔβαλε στὸ νοῦ της νὰ πάη καὶ αὐτὴ σὲ ἑκεῖνα τὰ παλληκάρια.

Ἡ φιλάργυρη πηγαίνει στοὺς μῆνες.

Τὴ νύκτα λοιπόν, ἀφοῦ ἀποκοίμισε τὰ παιδιά της, ἔβγηκε ἀπὸ τὸ σπίτι της καὶ ἐπῆρε τὸ δρόμο.

Εύρηκε τὴ σκηνὴ ποὺ ἦσαν οἱ δώδεκα μῆνες.

Τοὺς ἔχαιρέτισε, καὶ αὐτοὶ της εἶπαν:

— Καλῶς ὥρισες, κοκώνα, πῶς ἦτο καὶ καταδέχθηκες καὶ μᾶς ἤλθες;

— Είμαι πτωχή, άποκρίθηκε, καὶ ἦλθα νὰ μὲ
θοηθήσετε.

— Πολὺ καλά, εἶπαν, πεινᾶς; Θέλεις νὰ
φάγης;

— "Οχι, σᾶς εύχαριστῶ, εἶπεν, είμαι χορτάτη.

— Πῶς περνάτε στὴ χώρα; ἐρώτησαν τὰ παλ-
ληκάρια.

— Μὴ χειρότερα, άποκρίνεται.

— Πῶς τὰ περνάτε μὲ τοὺς μῆνες; ἔξαναρώ-
τησαν.

— Πῶς νὰ τὰ περάσωμε. 'Ο καθένας των ἔχει
καὶ τὴν ὄργη του. 'Ενω ἀπὸ τὸν Αὔγουστο εἴμα-
στε συνηθισμένοι στὴ ζέστη, ἔρχεται ἀμέσως ὁ
Σταυρός, ὁ 'Αϊδημητριάτης καὶ ὁ Νοέμβρης καὶ
μᾶς κρυώνουν. "Υστερα μπαίνουν οἱ χειμωνιάτι-
κοι μῆνες Δεκέμβρης, Γενάρης καὶ Φλεβάρης καὶ
μᾶς παγώνουν, γεμίζουν οἱ δρόμοι χιόνια καὶ δὲν
μποροῦμε νὰ βγοῦμε ἔξω. "Οσο γιὰ τὸ Φλεβά-
ρη, αύτὸς δὲν ύποφέρεται. 'Εκεῖνοι πάλι οἱ ξε-
μωραμένοι μῆνες Μάρτης, 'Απρίλης καὶ Μάης! Βέν
τὸ νοιώθουν πῶς εἶναι καλοκαιρινοὶ μῆνες,
μόνο θέλουν νὰ κάμουν καὶ αὐτοὶ σὰν τοὺς χει-
μωνιάτικους. "Ετσι καταντοῦν τὸ χειμῶνα ἐννιὰ
μῆνες. Καὶ δὲν μποροῦμε νὰ βγοῦμε ἔξω τὴν
Πρωτομαγιά, νὰ πιοῦμε τὸν καφὲ μὲ τὸ γάλα
καὶ νὰ κυλισθοῦμε στὰ χορτάρια. "Υστερα ἔρχον-
ται οἱ μῆνες Θεριστῆς, 'Αλωνιστῆς καὶ Αὔγου-

στος. Αύτοὶ πάλι ἔχουν μανία νὰ μᾶς πνίγουν στὸν ἴδρωτα μὲ τὴν ζέστη ποὺ κάμνουν. Καὶ μάλιστα τὸ δεκαπενταύγουστο ἔρχονται καὶ οἱ δρύμες καὶ μᾶς χαλοῦν τὰ ἀσπρόρρουχα στὰ σχοινιά. Τί νὰ σᾶς εἰπῶ, παλληκάρια μου, περνοῦμε μὲ τοὺς μῆνες ζωὴ δυστυχισμένη.

* * *

Δὲν εἶπαν τίποτε τὰ παλληκάρια. "Εγνεψαν μόνο στὸ νέο ποὺ ἐκάθετο στὴ μέση τῶν παλληκαριῶν ποὺ ἦσαν ἀνασκουμπωμένα καὶ ἐβαστούσαν στάχυα. Αὐτὸς ἐσηκώθηκε καὶ ἔφερε ἕνα λαγήνι βουλωμένο, τὸ ἔδωκε στὴ γυναίκα καὶ τῆς εἶπε :

—Νά αὐτὸ τὸ λαγήνι, ὅταν θὰ πᾶς στὸ σπίτι σου, νὰ κλεισθῆς μονάχη στὸ δωμάτιο καὶ νὰ τὸ ἀδειάσῃς. Στὸ δρόμο δμως δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀνοίξῃς.

—Οχι, δὲν τὸ ἀνοίγω, εἶπε καὶ ἔφυγεν ἡ γυναίκα χαρούμενη στὸ σπίτι της.

"Εφθασε πρὶν τὰ ξημερώματα.

Ἐκλείσθηκε σὲ ἕνα δωμάτιο μόνη, ἄπλωσε ἕνα σενδόνι καὶ ἔξεβούλωσε τὸ λαγήνι.

Τί νὰ ἀδειάσῃ;

"Ολο φίδια!

Τὰ τρία ὄρφανά.

Μιὰ φορὰ καὶ ἔναν καιρὸν ἐζοῦσαν τρία ὄρφανά. Δὲν εἶχαν κανένα νὰ φροντίσῃ γι' αὐτά. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ ξενιτευθοῦν γιὰ νὰ ζήσουν. Πρωῖ - πρωῖ τὴν ἄλλην ἡμέρα ἐπῆραν ὀλίγο ξερὸ ψωμὶ μέσα στὸ σακκούλι καὶ ἐξεκίνησαν γιὰ τὰ ξένα.

Ύστερα ἀπὸ πολλὲς ὥρες ἔφθασαν ἀπ' ἔξω ἀπὸ ἕνα μεγάλο περιβόλι. Τὰ παιδιὰ ἐθαύμασαν τὴν ὄμορφιά του. Ἐμπρὸς στὴν εἰσοδο τὸῦ περιβολιοῦ ἦτο μία βρύση μὲ τρεῖς κρουνούς, γιὰ νὰ πίνουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα. Τὰ ὄρφανὰ ἐκάθισαν κοντὰ στὴ βρύση, ἔθγαλαν ἀπὸ τὸ σακκούλι τὸ ψωμάκι τῶν καὶ ἅρχισαν νὰ τρώγουν. Ἐνῶ ἔτρωγαν ἦλθε κοντά τῶν καὶ ἔνας σεβάσμιος γέρος νὰ καθίση καὶ νὰ ξεκουρασθῇ.

Τὰ τρία ὄρφανὰ ἐσηκώθηκαν, τοῦ ἔκαμαν θέση νὰ καθίση καὶ ἅρχισαν νὰ τοῦ διηγοῦνται λυπημένα τὴν ἴστορία τῶν.

Ο σεβάσμιος γέρος τοὺς εἶπε:

—Ἐλάτε μαζί μου, ἀν εἰσθε ἐργατικὰ καὶ φρόνιμα παιδιά, θὰ σᾶς βοηθήσῃ ὁ Θεός.

Ἐσηκώθηκεν ὁ γέροντας, ἐσηκώθηκαν καὶ τὰ παιδιά. Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ἔφθασαν σὲ ἔνα ἔρημο τόπο. Ἐλατα πανύψηλα μὲ τὸ ὡραῖο πράσινο βελονωτὸ φύλλωμα καὶ μὲ τοὺς σταυρωτοὺς

κλάδους των ἔστολιζαν τὸ βουνό. Ὁ δρόμος ἐπερνοῦσεν ἀνάμεσα. Ἐδῶ ἦτο κτισμένη μία μαρμάρινη βρύση μὲ δύο κρουνούς. Νερὸς κρυσταλλένιο καὶ ἄφθονο ἔτρεχεν. Ἡπιαν τὰ παιδιά καὶ ὁ γέροντας καὶ ἐκάθισαν νὰ ἀναπαυθοῦν. Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ ὄρφανὰ εἶπε :

— Ἡθελα νὰ ἦτο αὐτὴ ἡ βρύση δικῆ μου! Καὶ ἀκόμη νὰ τρέχῃ ὁ ἔνας κρουνὸς λάδι καὶ ὁ ἄλλος κρασί. Τί χαρά μου! Θὰ ἐγινόμουν ὁ πιὸ πλούσιος τῆς χώρας! Δὲν θὰ ἄφηνα κανένα πτωχὸ γύρω μου, θὰ ἐφρόντιζα γιὰ δλους.

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ ὁ ἔνας κρουνὸς λάδι καὶ ὁ ἄλλος κρασί.

— Βλέπεις, εἰπεν ὁ σεβάσμιος γέρος, ὁ Θεὸς σὲ ἀγαπᾷ! Κάμε, δπως ὑποσχέθηκες, πάντοτε καλὸ στοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχισμένους.

‘Ο μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἔμεινεν ἐδῶ. Ἐπλούτισεν, ἔκαμε μέγαρα καὶ περιβόλια. Ἐφρόντιζε γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἔξεχασεν ὅμως τοὺς πτωχούς. Τοὺς ἐπεριφρονοῦσε καὶ τοὺς ἔθριζε . . .

* * *

‘Ο σεβάσμιος γέρος καὶ τὰ δύο ὄρφανὰ ἐπρόχωρησαν. Ἐπέρασαν τὰ βουνὰ καὶ ἔφθασαν σὲ μία πεδιάδα. Ἡτο ἀκατοίκητη. Χορτάρι ἄφθονο ἐσκέπαζε τὴ γῆ καὶ ἔνας ποταμὸς ἐδρόσιζε τὴν

πεδιάδα. Χιλιάδες άγριοπερίστερα ἐπετοῦσαν
έδω κ' ἔκει.

Ἐκάθισαν ὁ σεβάσμιος γέρος καὶ τὰ παιδιά
νὰ φάγουν καὶ νὰ ξεκουρασθοῦν.

Τότε εἶπε τὸ δεύτερο ὄρφανό :

—Τί ώραία ποὺ εἶναι! Νὰ ἥτο ἴδικός μου αὐτὸς ὁ τόπος καὶ τὰ περιστέρια νὰ ἥσαν πρόβατα.
Τί πλούσιος θὰ ἐγινόμουν! Δὲν θὰ ἔμενε σὲ δλη
τὴν περιφέρεια πτωχός. Θὰ ἔζουσαν ὅλοι μέσα
στὸ πλούσιο σπιτικό μου!

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὸ παιδὶ τὰ λόγια
αὐτά. Τὰ άγριοπερίστερα ἔγιναν δλα πρόβατα
καὶ ἥλθαν ὅλα κοντὰ στοὺς ὄδοιπόρους.

—Βλέπεις; εἶπεν ὁ σεβάσμιος γέρος. Ὁ Θεὸς
σὲ ἀκουσε. Κάμε καὶ ἐσὺ ὅπως ύποσχέθηκες.
Νὰ βοηθῆς τοὺς δυστυχεῖς καὶ νὰ ἐλεήσ τοὺς
πτωχούς!

“Εμεινε τὸ δεύτερο ὄρφανὸ ἔδω. ”Ἐγινε
πολὺ πλούσιο μὲ τὸν καιρό. “Ομως στὸ σπί-
τι του δὲν ἐπλησίαζε κανένας πτωχός. ”Ητο
ἄγριος καὶ σκληρός!...

* * *

“Ο σεβάσμιος γέρος καὶ τὸ τρίτο ὄρφανὸ
ἐπροχώρησαν εύχαριστημένοι. Ἐπέρασαν τὴν
ώραία πεδιάδα καὶ ἔφθασαν ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ
ἄρα σὲ ἓνα μικρὸ χωριό.

Ἐκάθισαν οἱ δύο ὄδοιπόροι νὰ ξεκουρασθοῦν κάτω ἀπὸ ἓνα πλάτανο. Μακριὰ ἔβλεπαν ἓνα γεωργό, ποὺ ἐκαλλιεργοῦσε τὸ χωράφι του καὶ ἔσπερνε σιτάρι.

—Πόσο μοῦ ἀρέσει αὐτὴ ἡ ἔργασία! Ἡθελα νὰ ἥμουν γεωργός, νὰ καλλιεργῶ τὴ γῆ. Ὄταν μεγαλώσω θὰ ἀγοράσω χωράφια, θὰ σπείρω σιτάρι καὶ κριθάρι, θὰ γεμίσω τὶς ἀποθήκες μου καὶ δὲν θὰ ἀφήσω ὄρφανό, πτωχὸ καὶ δυστυχισμένο νὰ πεινάσῃ!

Ἐχάρηκε ὁ σεβάσμιος γέρος! Ἐπλησίασε μὲ τὸ ὄρφανὸ τὸν γεωργὸ καὶ τοῦ εἶπε:

—Εἶναι καλὸ καὶ φρόνιμο παιδί. Πάρε το στὴν ἔργασία σου καὶ θὰ σὲ βοηθήσῃ πάρα πολύ!

‘Ο γεωργὸς μὲ χαρὰ ἐδέχθηκε τὸ ὄρφανό.

Ἐκεῖνο ἔμεινε κοντά του πολλὰ χρόνια. Ἐπρόκοψε καὶ ὅταν ἐγέρασεν ὁ γεωργὸς τοῦ ἔδωκε τὴν κόρη του γυναίκα καὶ ὅλα του τὰ χωράφια.

Ἐζοῦσε τώρα πιὰ εύτυχισμένο καὶ τὸ τελευταῖο ὄρφανό. Ὁμως τὸ ἔτρωγε μία πίκρα. Δὲν εἶχε παιδί! Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυναίκα του ἐπαρκαλοῦσαν τὸ Θεὸν νὰ τοὺς δώσῃ ἓνα παιδάκι καὶ ἃς ἦτο καὶ ἀρνάκι. Καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωκεν ἓνα ἀρνάκι ποὺ ἐμίλιοῦσε!

* * *

Είχαν περάσει χρόνια. Ο σεβάσμιος γέρος
έκινησε πάλι νὰ ίδῃ τι ἔγιναν τὰ τρία ὄρφανά.
Ἐντύθηκε πτωχικὰ καὶ ἔφθασε στὰ παλάτια τοῦ
πρώτου.

Ἐκτύπησε νὰ τοῦ ἀνοίξουν. Οἱ ὑπηρέτες ὑπε-
ρήφανοι ἐπέταξαν τὸ γέρο ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴν.
— Ο κύριός μας οὔτε νὰ ίδῃ θέλει ζητιά-
νους!! Φύγε, γιατὶ θὰ τιμωρήσῃ καὶ ἐμᾶς!

Ο σεβάσμιος γέρος δὲν εἶπε τίποτε. Ἐγύρισε
τὴν ράχη του λυπημένος καὶ ὡς νὰ γυρίσῃ νὰ
φύγῃ παλάτια καὶ ὑπηρέτες καὶ πλούτη ἔγιναν
στάκτη!...

Ἐπροχώρησε καὶ ἐπῆγε στοῦ δεύτερου τὸ
ἀρχοντικό.

Εύρηκε τὸ δεύτερο ὄρφανὸ μεγάλο νοικο-
κύρη.

“Ομως τὰ μάτια του ἔκοιταζαν φοβισμένα
δλους ποὺ ἔμπαιναν.

— Καὶ ἔσύ, ἄρχισε νὰ λέγῃ, λεπτὰ θέλεις; Τί
θὰ γίνω ἔγω, ὅταν δίνω σὲ δλους ποὺ μοῦ ζητοῦν;
Δὲν μπορῶ νὰ δώσω τίποτε! “Αμα ἐλεῶ δλους θὰ
γίνω καὶ ἔγω σιγὰ - σιγὰ πτωχός!..

Ο σεβάσμιος γέρος δὲν ἐμίλησε. “Ἐφυγε λυπη-
μένος καὶ ὅπισω του δὲν ἔμεινεν παρὰ ὁ φιλάρ-
γυρος γυμνὸς καὶ ἐλεεινός!

Σπίτια, πρόβατα καὶ καλά, ὅλα ἔχαθηκαν ...

* *

Καὶ τώρα ὁ σεβαστὸς γέροντας ἐπῆρε τὸ δρόμο λυπημένος. Ἐπήγαινε στὸ τρίτο ὄρφανό. Ἐφθασε στὸ σπίτι του καὶ ἐκτύπησε.

Τρεχάτη ἐβγῆκεν ἡ νοικοκυρά. Εἶδε τὸ γέροντα καὶ πρόθυμα τὸν ἐπῆρε μέσα καὶ τὸν ἐκάθισε στὴν καλύτερη θέση τοῦ σπιτιοῦ.

— Τώρα ὅπου εἶναι ἔρχεται ὁ νοικοκύρης μου. Θὰ εὐχαριστηθῆ, γιατὶ σὲ ἐπεριποιήθηκα. Τώρα θὰ χαρῆς μαζί μας φαγητὸ καὶ πιοτό. Θὰ σοῦ φέρω ζεστὰ φορέματα νὰ ζεσταθῆς καὶ θὰ σοῦ στρώσω μαλακὰ νὰ κοιμηθῆς. Αὔριο φεύγεις!

‘Ο σεβάσμιος γέρος, μεταμορφωμένος σὲ ζητιάνο, ἐκάθισε κοντὰ στὴ φωτιὰ καὶ ἐπερίμενε. Ἐχαίρετο ποὺ ἔβλεπε τὸ σεμνὸ καὶ φιλόξενο σπιτικὸ τοῦ τρίτου ὄρφανοῦ.

Σὲ λίγο ἥλθε καὶ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὰ χωράφια του. Μαζί του εἶχε καὶ τὸ ἀγαπημένο του ἀρνάκι ποὺ ἐμιλοῦσεν. Ἐχαιρέτισε τὸν ξένο. Ἐκάθισε κοντὰ καὶ ἄρχισαν νὰ μιλοῦν. ‘Ο σεβάσμιος γέρος ἐπρόσεξε πόσο ἀγαποῦσαν καὶ οἱ δύο τὸ ἀρνάκι. Ἐρώτησε ποῦ τὸ εύρηκαν. Καὶ ὁ χωρικὸς ἐδιηγήθηκε ὅλη του τὴν ἱστορία, ἀνάφερε μὲ ἀγάπη τὸ σεβαστὸ γέροντα ποὺ τοὺς ἐβοήθησε στὸν πρῶτο δρόμο καὶ ἐδόξασε τὸ Θεό, ποὺ τοῦ ἔστειλεν ἀντὶ γιὰ παιδάκι τὸ ἀρνάκι. ‘Ετσι ἦτο τὸ θέλημά του!

* * *

Ἡλθε ἡ νύκτα καὶ ὅλοι ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.
 Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωΐ ὁ χωρικὸς καὶ ἡ γυναικά
 του εἶδαν στὴ θέση τοῦ ἀρνιοῦ ἓνα ώραϊο παι-
 δάκι ποὺ ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο! Ἡ χαρά των ἦτο
 μεγάλη.

Τρέχουν νὰ τὸ δείξουν στὸ σεβάσμιο γέ-
 ροντα, ἀλλὰ ἐκεῖνος εἶχε ἔξαφανισθῆ. Ἐκατάλα-
 βαν πῶς στὸ σπιτικὸ των εἶχαν δεχθῆ ἐκείνη τὴ
 νύκτα τὸ Θεό!

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1) Προσευχὴ (ποίημα Α. Μωραΐτου)	Σελ.	3
2) Ἡ οἰκογένειά μου	»	3
3) Ὁ παπποῦς (ποίημα Δ. Δεληπέτρου)	»	8
4) Τὸ πατρικό μου σπίτι	»	8
5) Τὸ πατρικὸ σπίτι (ποίημα Ι. Πολέμη)	»	11
6) Πρῶτα τὸ μάθημα καὶ ἔπειτα τὸ παιγνίδι	»	12
7) Τὸ Σαββατόβραδο	»	12
8) Ἡ Κυριακὴ (ποίημα Ἡλ. Τανταλίδη)	»	15
9) Τὰ μυθμήγκια	»	16
10) Τὰ τοία μυθμήγκια (ποίημα Γ. Περγιαλίτη)	»	17
11) Οἱ δέκα μικροὶ ἐργάτες	»	17
12) Ὁποιος δὲν ἀκούει	»	19
13) Τὸ βράδυ (ποίημα μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	»	21
14) Οἱ βόλοι	»	21
15) Ἡ μητέρα ἄρρωστη	»	23
16) Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	»	25
17) Ὁ δυνατὸς ποτὲ δὲν κτυπᾷ τὸν ἀδύνατο	»	26
18) Τὸ φθινόπωρο (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	»	27
19) Ἡ βροχὴ	»	27
20) Παράληση γιὰ βροχὴ (ποίημα Δημοτικὸ)	»	29
21) Ὁ κῆπος τοῦ σχολείου	»	30
22) Παιδὶ καὶ πουλὶ (ποίημα Μυρτιώτισσας)	»	33
23) Τὸ τίμιο παιδὶ	»	34
24) Ἡ ἐκδρομὴ τοῦ σχολείου	»	35
25) Ἡ έισοτὴ τῆς μητέρας	»	39
26) Ἡ έισοτὴ τῆς μητέρας (ποίημα Γ. Δροσίνη)	»	42
27) Ἡ γειτονιὰ τοῦ σχολείου	»	43
28) Ἡ ζωντανὴ μας κούκλα	»	46
29) Νανούρισμα (ποίημα Δημοτικὸ)	»	48

30) Ὁ ἀέρας ταξιδεύει	Σελ. 48
31) Ὁ πατέρας τοῦ Πέτρου	» 52
32) Ἔρχεται ὁ πατέρας (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	» 54
33) Τὰ ἔπιπλα λέγουν τὴν ἴστορία των	» 54
34) Ἡ σφυρίκτρα	» 56
35) Ἐγινε μεγάλο ἄγόρι	» 57
36) Κυρία καὶ ὑπηρέτρια (ποίημα Γ. Περγιαλίτη).	» 58
37) Πετεινὸς (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	» 59
38) Ὁ Λύκος καὶ τὰ ἔπιπλα κατσικόπουλα	» 59
39) Δὲν μπορῶ, δὲν θέλω	» 67
40) Τὰ δένδρα (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	» 69
41) Ὁ γυρισμὸς (ποίημα μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	» 71
42) Ὁ τυφλὸς	» 71
43) Ὁ χειμώνας στὸ χωριό	» 73
44) Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων	» 74
45) Οἱ χριστουγεννιάτικες ἐτοιμασίες	» 76
α') Ἡ ἔξομολόγηση	» 76
β') Παραμονὴ Χριστουγέννων στὴν ἀγορὰ	» 77
46) Χριστούγεννα (ποίημα μετάφρ. Τ. Ἀγρα)	» 79
47) Σχολικὴ ἑορτὴ	» 80
48) Παραμονὴ τοῦ Ἅγιου Βασιλείου	» 83
49) Ἡ ζηλιάρα	» 86
50) Γενναῖο παιδί	» 88
51) Εἶπαν τὴν ἀλήθεια	» 89
52) Οἱ ἀποκριὲς	» 90
53) Κλαδεύομε τὴν κληματαριά	» 93
54) Οἱ δύο φίλοι (ποίημα Ζ. Παπαντωνίου)	» 95
55) Ὁ μικρὸς ὁ ποντικούλης (ποίημα Ζ. Παπαντωνίου)	» 96
56) Φοβᾶστε	» 97
57) Ὁ δρόμος μας τὸ πρωτί	» 101
58) Ἡ μητέρα	» 102
59) Τὸ ξυλουργεῖο τοῦ θείου Σταύρου	» 103
60) Τὰ ροκανίδια	» 105
61) Τὸ ἄλογο καὶ ἡ ἀτμομηχανὴ	» 106
62) Τὸ τράμ	» 107
63) Χαιρέται γιατὶ εἶναι χρήσιμο στὸν κόσμο	» 108

64) Οί τρεῖς ἔλιες (ποίημα Γ. Περγιαλίτη)	Σελ.	112
65) Ὁ γεωργὸς καὶ τὰ παιδιά του (ποίημα Γ. Περγιαλίτη)	»	112
66) Τὸ Κουνάβι καὶ ὁ Λύκος	»	113
67) Ἡ οἰκοδομὴ	»	114
68) Ἡ γνωριμία μὲ τοὺς κτίστες	»	116
69) Τὸ μαστορόπουλο	»	117
70) Ἡ ἴστορία τοῦ Κώστα	»	119
71) Ὁ Κώστας γίνεται μαθητὴς	»	120
72) Ἡ κλῶσα	»	121
73) Ἡ κλῶσα (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	»	122
74) Τὸ γοάμμα τοῦ Ἀλέκου	»	122
75) Στὸ Νοσοκομεῖο	»	125
76) Ὁ κύριος Λάμπρος	»	129
77) Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά	»	129
78) Τὸ λιμάνι	»	131
79) Τί εἶδαν τὰ παιδιά στὸ λιμάνι	»	132
80) Ὁ Μάρτης	»	134
81) Ἡ λιθωμένη γοιά	»	135
82) Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας (ποίημα)	»	136
83) Ὁ κύρος - Μέντιος	»	137
84) Ὁ καημένος (ποίημα Ζ. Παπαντωνίου)	»	139
85) Ὁ ἀστρονόμος	»	140
86) Ἡ ἄνοιξη στοὺς ἀγροὺς	»	142
87) Ἡ ἄνοιξη στὸ σχολεῖο μας	»	143
88) Τώρα εἶν' Ἀπρίλης καὶ χαρὰ (ποίημα Δημοτικὸ)	»	144
89) Παιδὶ καὶ Πελαργὸς (ποίημα μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	»	145
90) Ἡλθαν τὰ χελιδόνια	»	146
91) Χελιδόνι μου γοργὸ (ποίημα Λαϊκό)	»	147
92) Οἱ πυροσβέστες	»	148
93) Ἡ φωλίτσα	»	149
94) Ὁ διανομέας καὶ τὸ κιβώτιο	»	150
95) Τὰ δῶρα τῆς Λαμπρῆς	»	151
96) Τὸ σπουργιτάκι καὶ ἡ κερασιά	»	153
97) Τὰ κεράσια δῷμασαν	»	154
98) Ὁ ψεύτικος ἄνθρωπος	»	155
99) Τὰ κεράσια στὸ καλάθι	»	157

100) Ὁ ποντικὸς καὶ ὁ βάτραχος	Σελ. 157
101) Εὐρήκαμε μία πηγὴ	» 158
102) Τὸ ποταμάκι (ποίημα Ζ. Παπαντωνίου)	» 160
103) Ὁ βάλτος καὶ τὸ ρυάκι	» 160
104) Τὸ ρυάκι (ποίημα Α. Κατακουζηνοῦ)	» 161
105) Ὁ Μάης	» 162
106) Πρωτομαγιὰ (ποίημα Ἰ. Πολέμη)	» 164
107) Στὸ δάσος τὸ βράδυ	» 164
108) Ὅταν ἐξημέρωσε	» 165
109) Ὁ Θεός (ποίημα μετάφρ. Μυρτιώτισσας)	» 166
110) Στὸ δάσος συναυλία	» 166
111) Τὸ δάσος (ποίημα Α. Βλάχου)	» 168
112) Στὴ θάλασσα	» 168
113) Ψαράκι καὶ παιδί (ποίημα Α. Κατακουζηνοῦ)	» 173
114) Ὁ Χοιστὸς καὶ χήρα	» 173
115) Τὸ ταξίδι	» 175
116) Στὸ ἀτμόπλοιο	» 176
117) Ἔφθασαν στὴ Σκάλα	» 178
118) Ἀπὸ τὴ Σκάλα στὸ Μακρυχώρι	» 180
119) Τὸ ἐκκλησάκι (ποίημα Α. Βλάχου)	» 181
120) Στὸ Μακρυχώρι.	» 182
121) Ἡ αὐλὴ τῆς γιαγιᾶς	» 182
122) Ἡ ἀγελάδα (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	» 184
123) Γὸ βράδυ στὸ χωριό	» 185
124) Οἱ χωρικοὶ γυρίζουν σπίτι των	» 186
125) Τὸ χωριό κοιμᾶται	» 186
126) Οἱ δώδεκα μῆνες	» 188
127) Ἡ χήρα καὶ τὰ δώδεκα παλληκάρια	» 190
128) Τὰ παλληκάρια καὶ ἡ πτωχή	» 191
129) Τὰ τρία δρφανά	» 198

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Αὐγούστου 1934

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Αριθ. { Πρωτ. 51231, 51232
Διεκπ.

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

Πρός

τοὺς κ. κ. Δούκαν Δημ. καὶ Δεληπέτρον Δημ. συγγραφεῖς

Ἄνακοινοῦμεν ὅμιν ὅτι διὰ ταῦταριθμούν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, στηριζομένης δὲ εἰς τὸ ἀριθμὸν 4 τοῦ νόμου 5911 καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκείας κριτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὥπ' ἀριθ. 1ην πρᾶξιν αὐτῆς ἐνεργίθη ὡς διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β'. τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «**‘Ο Κόσμος τοῦ Παιδιοῦ**» βιβλίον σας διὰ μίαν τετραετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1ηῆς Σεπτεμβρίου 1934 ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμμορφωθῆτε ἐπαρκιβῶς πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς ἀρμοδίας κριτικῆς ἐπιτροπῆς,

Ἐντολῇ τοῦ **Υπουργοῦ**

Ο Τμηματάρχης

N. ΣΜΥΡΝΗΣ

“Ἀρθρον 6ον τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος

«Περὶ τοῦ τερόπου τῆς διατιμήσεως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὸν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῆ ἀνωτέρᾳ κατὰ 15% τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἄνευ βιβλιοσημού τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἔξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτυποῦται τὸ παρόν ἀρθρον.

Αριθ. ἀδείας κυκλοφ.

Ημερομηνία

ΤΙΜΗ **Αδέτου**
Δεδεμ.

τοῦ πεπονιώδου εἶναι γῆγενταί ταῦτα δύσκολα γένεται
Αὐτογένειον Σοφετον ἡτοι τοις οὐλίγατε. Τοτετο εἰσινετε διατί τι τελ-

τοῦ εὖλος εἰς την αὐλήν τοῦ λαοῦ
τοῦ φερετον τοῦ διανοούντος
αντιμετωποῦ τοῦ λαοῦ τοῦ μετανοοῦ

τοῦ πεπονιώδου τοῦ πεπονιώδου
τοῦ πεπονιώδου τοῦ πεπονιώδου
τοῦ πεπονιώδου τοῦ πεπονιώδου

αντιμετωποῦ τοῦ λαοῦ τοῦ μετανοοῦ
τοῦ φερετον τοῦ διανοούντος
αντιμετωποῦ τοῦ λαοῦ τοῦ μετανοοῦ

τοῦ πεπονιώδου τοῦ πεπονιώδου
τοῦ φερετον τοῦ διανοούντος
τοῦ πεπονιώδου τοῦ πεπονιώδου